

Handläggare
Josefin Lokvist
Telefon: 0850812197

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
23 februari 2023

Verksamhetsberättelse VB 2022 för Södermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till bokslut och verksamhetsberättelse för år 2022, inklusive bilagor, och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden begär ombudgetering om 1,3 mnkr för det större investeringsprojektet för upprustning av Mariatorget som erhöles i samband med verksamhetsplanen år 2022.
3. Nämnden begär ombudgetering om 0,7 mnkr för det större investeringsprojektet för upprustning av Tantolunden som erhöles i samband med verksamhetsplanen år 2022.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att elva av tolv verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålen har uppfyllts helt och ett har uppfyllts delvis. 19 av 22 nämndmål uppfyllts helt och tre har uppfyllts delvis. Nämnden redovisar år 2022 ett överskott om 67,3 mnkr efter resultatdispositioner.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	10
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskknusaper är kort	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	23
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	32
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	44
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	55
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	55
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamhetens skiftande behov	59
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	60
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	62
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	67
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	74
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	74
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	75
Uppföljning av ekonomi	83
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	83
Resultatenheter	91
Investeringar	92

Ombudgeteringar	95
Analys av balansräkning.....	95
Särskilda redovisningar.....	96
Agenda 2030.....	96
Jämställdhet	97
Barns rättigheter.....	98
Nationella minoriteters rättigheter.....	99
Bedömning av nämndens interna kontroll	100
Systematiskt kvalitetsarbete.....	101

Sammanfattande analys

Södermalms stadsdelsförvaltning bedömer att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål har uppfyllts helt. Nedan sammanfattas på vilket sätt stadsdelsnämnden har bidragit till att uppfylla fullmäktiges mål.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att fyra av fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts helt och ett har uppfyllts delvis.

Förvaltningens verksamheter har fortsatt att arbeta aktivt för att personer som inte har tillräckliga inkomster blir självförsörjande. Konjunkturen har varit svag inom de branscher som generellt är ingångsjobb för arbetssökande unga, nyanlända och för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Utmaningen i staden och i landet i övrigt är långtidsarbetslöshet och behov av långvarigt ekonomiskt bistånd. Förvaltningen har fortsatt att vidareutveckla insatser och arbetssätt för att kunna erbjuda individuellt utformade insatser och stärka individens delaktighet i sin planering mot självförsörjning. Insatser för kvinnor som står långt från arbetsmarknaden och arbetslösa unga vuxna har prioriterats. Förvaltningens integrationsprojekt avslutades 31 december 2022 och arbetet med bostads- och arbetsvägledning för nyanlända fortsätter inom enheten för ekonomiskt bistånd.

Genom det lokala brottsförebyggande rådet, Söderandan, har förvaltningen fortsatt att samverka med bland annat lokalpolis, företag, föreningar och fastighetsägare i stadsdelsområdet. Samverkan sker i ett antal områdesspecifika och ämnesorienterade grupper som träffas regelbundet. Områden som prioriterats är Hornstull, Medborgarplatsen, Mariakvarteren och Tantolunden. Genom regelbundna lägesrapporter över situationen på aktuellt område har samverkansgruppen initierat åtgärder för att öka tryggheten och minska brottsligheten i området. Den lokala samverkansöverenskommelsen mellan förvaltningen, utbildningsförvaltningen och lokalpolisområde Södermalm har under 2022 omfattat de prioriterade områdena riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden, förhindra att unga dras in i kriminalitet och narkotikaanvändning och skolan som brottsplats, otillåten påverkan, avhopparverksamhet samt särskilt utsatta brottsoffer. Förvaltningen har under året genomfört en rad olika aktiviteter inom de prioriterade områdena.

Inom stadsmiljöverksamheten har ett arbete med att genomföra särskilda investeringssatsningar i stadsmiljön genomförts. Exempel på åtgärder är utplacering av nya kapacitetsstarka skräpkorgar, förbättrad belysning i stadsdelsområdets parker och förbättrad vattenkvalitet i plaskdammen i Tengdahlsparken. Därutöver har den nya kajparken på Reimersholme färdigställts och öppnats upp för allmänheten. Under året har förvaltningen anställt en tredje parkingenjör. Förstärkningen medför att stadsmiljöverksamheten förbättrat förutsättningarna att säkerställa avtalsuppföljning av bland annat renhållning och parkskötsel inom stadsdelsområdet.

Under året har förskoleverksamheten arbetat med att vidareutveckla barnens möjligheter till att utveckla sitt språk och sin förståelse för naturvetenskap. I arbetet har medvetna digitala pedagogiska arbetssätt och digitala verktyg använts. Förvaltningen har fortsatt arbetet för att

stärka vårdnadshavares möjlighet till delaktighet och inflytande inom förskolan. Arbetet med att fortsätta utveckla informationen i Skolplattformen och tydliggöra vårdnadshavarnas möjligheter och ansvar att ta del av dokumentationen har intensifierats. Förskolan har samverkat med sociala avdelningen för att tidigt identifiera barn och familjer i riskzon och för att bland annat förebygga våld i förskolan har utvecklingen och spridningen av arbetet med våldsprevention fortsatt. Förskolorna har prioriterat arbetet med att öka barnens fysiska aktivitet inom utbildningen på olika sätt genom bland annat planerade pulshöjande aktiviteter utomhus.

Samverkan mellan skola och socialtjänst har stärkts under året. Arbetet med förvaltningens skolsociala team har vidareutvecklats och antalet platser har utökats. Projektet har utvärderats och visar att elevernas närvaro har ökat till följd av de gemensamma insatser som gjorts. Förvaltningen har anställt en HVB-samordnare som ska fokusera på placerade barn och ungdomars skolgång och resultat. Samordnaren påbörjade sitt uppdrag vid terminsstart hösten 2022 och utöver arbetet med att organisera skolgång med samarbetspartners har fokus varit att förtydliga utförarnas ansvar för att säkerställa skolgång för de placerade barnen. Gemensamma utsättningar med fokus på utemiljön där förvaltningens fältassistenter, polis, uppsökarteam, ungdomsjour, stadens mobila ordningsvakter och nattvandrarerna deltar syftar till att skapa förutsättningar för en tryggare utemiljö i stadsdelsområdet. Under året har fältassistenter och polis fokuserat sitt arbete kring bland annat Medborgarplatsen där det förekommer en omfattande lustgasförsäljning.

Förvaltningen har fortsatt att utveckla samverkan mellan socialtjänst, förskola och skola i det tidiga våldsförebyggande arbetet. Fältassistenter har arbetat med den våldsförebyggande metoden Mentorer i våldsprevention (MVP) i kommunala grundskolor. Under året har arbetet med klassbesök och rastaktiviteter i skolmiljöer fortsatt och olika kampanjer/information för våldsprevention har spridits på sociala medier. Elevernas återkoppling på insatserna är bland annat att de har fått en ökad medvetenhet kring våld och vad våld kan leda till. Förvaltningens våldsförebyggande samverkansprojekt med lokalpolisområde Södermalm, IGOR, har fortsatt att utvecklas. I november tilldelades projektet Stockholms stads Trygghetspris och projektet fortsätter under 2023. Dagliga verksamheterna inom funktionshinderområdet har fortsatt att arbeta med individuellt utformade insatser för att skapa en meningsfull verksamhet för den enskilde. Förvaltningens hemlöshetsinsats, som är särskilt riktad mot hemlösa kvinnor med samsjuklighet, har fortsatt under året. Syftet med projektet är att brukare ska kunna aktualiseras och/eller upprätthålla kontakt med andra vårdgivare samt att motverka hemlöshet. Arbetet har bland annat resulterat i att brukare fått mer stadigvarande boendeplaceringar.

Den äldres stöd, omsorg och omvårdnad anpassas utifrån den enskildes behov. Genom att involvera den äldre i planeringen och i genomförandet av insatsen säkerställs det egna inflytandet och upplevelsen av trygghet ökar. Som en del i utvecklingen av det salutogena och hälsofrämjande arbetssättet har en kartläggning av områdena aktiviteter, utevistelse och individuell stimulans på förvaltningens vård- och omsorgsboenden genomförts. I detta arbete har också genomförda och pågående satsningar på kontaktmannskapet, social dokumentation samt användning av levnadsberättelser bidragit till en än mer personcentrerad vård och omsorg. Arbetet fortsätter under 2023. Förvaltningens hemtjänst i egen regi har prioriterat arbetet med att skapa förutsättningar för brukarna att känna sig delaktiga i planeringen av de

beviljade insatserna, främst genom att fortsätta arbetet med att följa upp alla genomförandeplaner. Digital signering av läkemedel med hjälp av en app är infört på fyra av förvaltningens särskilda boenden. Uppföljningar visar att målet om ett användarvänligt digitalt arbetsstöd för undersköterskor och sjuksköterskor som stärker patientsäkerheten har nåtts.

För att motverka ofrivillig ensamhet bland stadsdelsområdets alla äldre har förvaltningen fortsatt att utveckla det förebyggande och uppsökande arbetet. Äldrelotsarnas uppsökande arbete har ökat möjligheterna att nå ut till fler äldre och har skapat fler samverkansytor särskilt inom civilsamhället. Förvaltningens fyra öppna träffpunkter har fortsatt vidareutveckla aktivitetsutbudet och gästernas upplevelse av delaktighet genom löpande uppföljningar med besökare och även förtroenderåd där det finns. Under sommaren har flertalet aktiviteter skett utomhus där utflykter, fika på kolonilotten och olika stadsvandringar har varit särskilt populärt. De öppna verksamheterna har intensifierat sitt arbete med att nå fler äldre och fler grupper av äldre. Genom fördjupad samverkan mellan beställarenheten och förvaltningens hemtjänst i egen regi, Södertjänst, inom området psykisk hälsa kan enskilda erbjudas riktad stöd och hjälp i ett tidigare skede. Syftet är att tidigare upptäcka och förebygga ofrivillig ensamhet, missbruk och psykisk ohälsa.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts helt.

Genom Söderandan har förvaltningen fortsatt att samverka med bland annat företagare, företagareföreningar och lokalpolis. Fokus är trygga och välfungerande platser inom stadsdelsområdet för att driva företag. Förvaltningen har bland annat fortsatt deltagande i aktiviteten "Effektiv samverkan Hornstull med syftet att öka tryggheten och minska brottsligheten i området. Under året har arbetet med att aktivera det nedlagda spårområdet, parallellt med Årstaviken, pågått. Riktade skötselinsatser har genomförts på platsen i form av bland annat slyröjning. Entrén har tydliggjorts genom uppförande av en portal och en informationsskylt om spårområdet. Därutöver har en ljusskulptur i form av ett tåg monterats vid spåret inom ramen för trafikkontorets projekt "Vinterljus". I samband med förfrågningar om markupplåtelse har förvaltningen uppmanat näringsidkare att etablera sig i området kring spåret.

Förvaltningens fritidsverksamhet i egen regi har erbjudit barn och unga med olika funktionsnedläggningar riktade fritidsaktiviteter genom bland annat dagkollo under sommaren samt lördagsöppet på fritidsgården för just denna målgrupp. De öppna träffpunkterna för äldre i stadsdelsområdet har ordnat olika sorters aktiviteter för att främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet. Verksamheterna intensifierar sitt arbete med att nå fler äldre och fler grupper av äldre. Inom förvaltningens grupp- och servicebostäder i egen regi har projektet "Hälsa" pågått under året. Verksamheterna har kartlagt behovet av stöd inom området och tagit fram verksamhets-specifika handlingsplaner för det fortsatta arbetet. Arbetet pågår med att planera och genomföra aktiviteter utifrån varje verksamhets handlingsplan. Utifrån att förvaltningen tidigare under året ställt en fråga via

sociala medier om vad södermalmsborna skulle vilja se/göra på Medborgarplatsen genomfördes under sommaren olika aktiviteter såsom föreställningar för barn och unga i form av teater, cirkus, musik och dans.

Många av förvaltningens verksamheter har idag matavfallsinsamling och de som inte har det ligger i processen att få till sin insamling. Andel ekologiska livsmedel ligger fortfarande högt inom förskoleverksamheterna och något lägre på andra verksamheter med ett totalt utfall på 69 procent. Utfallet för förvaltningen i helhet ligger betydande högre än övriga stadsdelsförvaltningar som har utfall mellan 43-57 procent. Under året har flera miljö- och klimatåtgärder i stadsdelsområdets parker genomförts. Bland annat har ett 50-tal nya träd planterats ut och åtgärder utifrån framtagna fördjupade skötselplaner för naturreservaten på Årsta holmar och i Sickla Park har utförts. Insatser med syftet att öka den biologiska mångfalden har genomförts såsom anläggande av sandbäddar för vildbin på bland annat Åsöberget och Långholmen.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att samtliga två mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts helt.

Nämnden redovisar år 2022 ett överskott om 67,3 mnkr efter resultatdispositioner. Resultatenheterna har en ingående resultatfond om 41,5 mnkr från år 2021 och överför till år 2023 ett överskott om 49,8 mnkr. Detta innebär en ökad resultatfond med 8,3 mnkr till år 2023.

Förvaltningens arbete med att hitta bra mötesformer efter pandemin har satt sig i organisationen och möten hålls nu både fysiskt, digitalt och ibland även som hybridmöten. De medarbetare som har möjlighet att kunna arbeta hemifrån upplever att denna blandning har förenklat vardagen och arbetssituationen positivt. Under året har Arbetsmiljöverket granskat förvaltningens arbete med systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM). Återkopplingen har varit mycket positiv, både vad gäller det systematiska arbetssättet och vad gäller samverkan med de fackliga organisationerna. Ett arbete med att förenkla och förtydliga stödmaterial för områdena kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering samt hot och våld har genomförts. Införande av stadens kvalitetsprogram, som ytterligare stärker förvaltningens förmåga till systematiskt och långsiktigt utvecklingsarbete, har förberetts under året. I september inleddes arbetet med införande av programmet genom information och utbildning på förvaltningens chefsforum och efter det startades ett förvaltningsövergripande kvalitetsnätverk för att arbeta samordnat och lära av varandra.

Samverkan inom staden enligt budgetdirektiv till samtliga nämnder

Nämndens arbete utifrån direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser sammanfattas nedan.

Styrning och uppföljning

Stadsledningskontoret är en viktig samverkanspartner när det gäller frågor kring systematisk styrning och uppföljning samt verksamhets- och kvalitetsutveckling.

Förvaltningen samverkar med stadsledningskontoret och andra förvaltningar i arbetet med att tillgodose barns rättigheter, nationella minoriteters rättigheter och i arbetet med att säkerställa att alla oavsett funktionsförmåga får tillgång till stöd, skydd och service på lika villkor.

Samverkan för en effektiv verksamhet

Förvaltningen samarbetar med andra förvaltningar och bolag med fokus på verksamhetsförbättringar och effektivisering. Detta med hjälp av digitala lösningar, innovativa arbetssätt, systematiska jämförelser och tydlig styrning av digitaliserings- och investeringsprojekt. Några exempel på samverkan via nätverk för en effektiv verksamhet är befintliga nätverk för ekonomichefer, nätverk för administrativa/stabschefer respektive för HR-chefer i staden. Förvaltningens kärnverksamheter samverkar också mellan förvaltningarna i staden, framförallt inom innerstadsnätverket KNÖS (Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm och Södermalms stadsdelsförvaltningar).

Återstart - samverkan för bättre företagsklimat

Förvaltningen samverkar med stadsledningskontoret, fastighetskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, exploateringskontoret, Stockholm Business Region och stadens fastighetsbolag för att stärka företagarperspektivet i stadens strategiska trygghetsarbete och säkerställa goda förutsättningar för företagande inom Södermalms stadsdelsområde.

Hög kvalitet genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering

Förvaltningen samverkar med stadsledningskontoret, övriga stadsdelsförvaltningar och berörda fackförvaltningar i strategiska utvecklingsfrågor. Syftet med samverkan är att ta del av och sprida insikter och erfarenheter från utvecklingsinitiativ mellan stadens förvaltningar och bolag. Exempel på några sådana samverkansnätverk är stadens kvalitetsnätverk, innovations- och utvecklingsnätverket och stadsdelsarkivariernas nätverk för arkivansvariga.

Samverkan för ökad självförsörjning

Förvaltningen samverkar med Jobbtorg inom arbetsmarknadsförvaltningen för att förbättra möjligheterna för personer utanför arbetsmarknaden att nå egen försörjning. Förvaltningen samverkar även med arbetsmarknadsförvaltningen, Welcome House, näringslivet och civilsamhället gällande rekryteringsträffar för nyanlända. Fokus är att nyanlända ska ges förutsättningar att snabbt hitta arbete och bostad. Förvaltningen utvecklar arbetet kring kvotflyktingar i samverkan med socialförvaltningen.

Samverkan för en trygg och säker stad

Förvaltningen samverkar med berörda fackförvaltningar, Polisen, civilsamhället, lokala näringslivet och fastighetsbolag för att bland annat utveckla Medborgarplatsen, Hornstull och Mariakvarteren så att de upplevs mer attraktiva och trygga.

Söderandan, som är förvaltningens lokala brottsförebyggande råd och leds av stadsdelsdirektören, genomför trygghetsinventeringar i samverkan med trafikkontoret och Polisen för att identifiera brottsutsatta och otrygga platser samt behov av säkerhetshöjande och trygghetsstärkande åtgärder.

Förvaltningen samverkar med utbildningsförvaltningen i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism, exempelvis genom gemensamma rutiner för hur medarbetare ska

agera vid oro för radikaliserings eller våldsbejakande extremism. Stadsledningskontoret är en viktig samverkanspart genom det övergripande samordnandet av arbetet mot våldsbejakande extremism.

Samverkan för en hållbar stadsutveckling

Stadsdelsförvaltningen samverkar med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret och trafikkontoret i planerings- och utvecklingsfrågor för att få en helhetssyn kring utvecklingen av stadens parker och grönområden.

Samverkan för att nå de globala målen i Agenda 2030

FN:s globala mål Agenda 2030 är ett stöd för att utveckla stadens arbete för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Förvaltningen samverkar brett med berörda verksamheter i staden.

Klimat- och miljöarbete

För att ta tillvara på kompetenser och arbeta mot stadens uppsatta miljömål ingår förvaltningen i ett miljösamordnarnätverk med de övriga stadsdelsförvaltningarna. Förvaltningen samarbetar med miljöförvaltningen inom ramen för Stockholms stads miljöprogram och Stockholms stads kemikalieplan. Andra viktiga samarbetspartners är stadsledningskontoret, Stockholm Vatten och Avfall AB, de kommunala bostadsbolagen och fastighetskontoret.

Staden som arbetsgivare

Förvaltningen ska vara en föredömlig och attraktiv arbetsgivare med god kompetensförsörjning och som tar tillvara digitaliseringens möjligheter. Förvaltningen samverkar aktivt med stadsledningskontoret och andra stadsdelsförvaltningar i syfte att utveckla, lära av varandra och stärka stadens arbetsgivarvarumärke.

Lokalförsörjning

I samband med planeringsprocessen för nya verksamhetslokaler har förvaltningen ett nära samarbete med framförallt stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och exploateringskontoret under lokalprojektens tidiga skeden.

I samband med utbyggnad av förskolor samarbetar förvaltningen främst med stadsbyggnadskontoret.

Förvaltningen samverkar med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden och socialförvaltningen i arbetet med att ta fram underlag till de stadsövergripande planerna för vård- och omsorgsboende för äldre samt för boende för personer med funktionsnedsättning.

Inköp

För att utveckla förvaltningens processer för inköp och upphandling är samverkan med stadsledningskontoret och serviceförvaltningen viktig. Förvaltningens upphandlare har startat ett nätverk för upphandlare inom stadsdelsförvaltningarna. Det gäller stöd i stadens gemensamma arbetssätt, systemstöd och utbildningar för inköp och upphandling.

Internationalisering och internationella relationer

Förvaltningschefen är ordförande i europeiskt nätverk mot terrorism. Ett deltagande där förvaltningen är med och bidrar men också kan dra viktiga lärdomar för att öka

motståndskraften inom området samt även för att utveckla beredskapsarbetet inom förvaltningen.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att fyra av fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts helt och ett har uppfyllts delvis. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att åtta av nio KF-indikatorer uppnås helt och en uppnås delvis samt att KF-aktiviteterna är genomförda. Underliggande nämndmål har uppfyllts helt.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att arbetet med de prioriterade områdena i verksamhetsplan 2022 genomförts utan större avvikelser.

Individuella och evidensbaserade insatser för ett hållbart arbetsliv

Förvaltningens verksamheter har fortsatt att arbeta aktivt för att personer som inte har tillräckliga inkomster blir självförsörjande. Konjunkturen har varit svag inom de branscher som generellt är ingångsjobb för arbetsökande unga, nyanlända och för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Utmaningen i staden och i landet i övrigt är långtidsarbetslöshet och behov av långvarigt ekonomiskt bistånd vilket kräver insatser som ger klienterna goda förutsättningar att uppnå egen försörjning. Förvaltningen har fortsatt att vidareutveckla insatser och arbetssätt för att kunna erbjuda individuellt utformade insatser och stärka individens delaktighet i sin planering mot självförsörjning. Insatser för kvinnor som står långt från arbetsmarknaden och arbetslösa unga vuxna har prioriterats. Bland annat har samverkan med arbetsmarknadsförvaltningens Jobbtorg och Jobbtorg unga och intern samverkan mellan enheten för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser (AMI) utvecklats för att stödja nyanlända att delta i arbetsmarknadsinsatser.

Stadsdelsområdet har en fortsatt låg andel biståndstagare i befolkningen (0,42 procent) vilket är en minskning jämfört med samma period föregående år (0,47 procent). Även andelen barn i familjer med ekonomiskt bistånd (0,5 procent) har minskat jämfört med samma period föregående år (0,7 procent). Konjunkturinstitutet spår en lågkonjunktur under 2023. Ökad inflation och stigande priser och räntor slår hårt på ekonomin för låginkomsttagare.

Förvaltningen ser en risk för att antalet ansökningar kan komma att öka framöver och följer utvecklingen noga.

Etablering på arbets- och bostadsmarknad för nyanlända - Södermalms integrationsprojekt

Från och med januari 2022 är förvaltningens integrationsprojekt organiserat vid enheten för ekonomiskt bistånd. Detta har medfört att samverkan mellan enhetens handläggare och projektets medarbetare förenklats och innebär ökade möjligheter att erbjuda sammanhållet stöd i form av individanpassad bostads- och arbetsvägledning. Integrationsprojektet avslutades 31 december 2022 och arbetet med bostads- och arbetsvägledning för nyanlända fortsätter inom enheten för ekonomiskt bistånd.

Feriejobb

Under året har 849 ungdomar (430 pojkar och 419 flickor) feriearbetat inom förvaltningens verksamheter. Det var totalt 1 691 ungdomar (849 pojkar och 842 flickor) som ansökte om feriearbete. De feriearbetande ungdomarna har bland annat deltagit i att ordna aktiviteter för barn inom förskolan, deltagit i aktiviteter för brukare med funktionsnedsättning och inom äldreomsorgen samt genomfört insatser i stadsmiljön, exempelvis park- och strandrensning, målning av staket och bänkar samt oljning av bryggor.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

Mål 1 - Ingen fattigdom

- Arbetet med att erbjuda individuellt utformade insatser och stärka individers delaktighet i sin planering mot självförsörjning.
- Utveckla samverkan externt och internt för att stödja individer att delta i arbetsmarknadsinsatser.
- Ta emot aspiranter för Stockholmsjobb bidrar till att ge en ingång till den reguljära arbetsmarknaden.
- Individanpassad bostads- och arbetsvägledning för nyanlända.

Mål 5 – Jämställdhet

- Arbetet med att prioritera insatser för kvinnor som står långt från arbetsmarknaden.
- Stadsdelsmammornas uppsökande arbete för fler kvinnor i studier och arbete.

Mål 10 - Minskad ojämlikhet

- Individanpassad bostads- och arbetsvägledning för nyanlända.

Jämställdhetsanalys

När det gäller ett hållbart arbetsliv är det särskilt utmanande att bidra till att utjämna de strukturella könsskillnaderna av andel långtidsarbetslösa kvinnor och män med kort utbildning och särskilda behov. Därför är bland annat förvaltningens insatser inom etablering för nyanlända särskilt betydelsefullt för att förebygga ojämlikhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,5 %			0,7 %	0,6 %	2,7 %	VB 2022
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,42 %	0,45 %	0,42 %	0,47 %	0,75 %	1,5 %	VB 2022
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	86,67 %	75 %	100 %	66,67	60 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys Utfallet visar att kvinnor i högre utsträckning än män svarat att de upplever att de får en förbättrad situation av insatsen de fått från socialtjänsten. Det är svårt att göra en djupare analys av vad detta beror på då antalet svarande brukare är så lågt, åtta män och sju kvinnor.							
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,37 %	0,44 %	0,3 %	0,36 %	0,38 %	1,0 %	VB 2022
Analys Fler män än kvinnor uppbär ekonomiskt bistånd vilket speglar hur könsfördelningen sett ut historiskt inom stadsdelsområdet. En orsak till skillnaden är att ensamstående män i högre grad har en psykosocial problematik och har svårare att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden.							
   Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	53 st	41 st	12 st	28 st	45 st	800 st	VB 2022
Analys Utfallet visar att det fortfarande råder en stor skillnad mellan antalet kvinnor och män som fått Stockholmsjobb, vilket är en konsekvens av den ojämna fördelningen av vilka som beviljats insatsen arbetsträning. Dilemmat har framförts i samverkan med remittenterna i förhoppning om att det på sikt ska bli en jämnare könsfördelning. Informationsfoldrar som riktar sig till remittenter och presumtiva brukare har under året uppdaterats i syfte att synliggöra verksamhetens olika arbetsområden på ett mer könsneutralt sätt. I kommunikation inför eventuellt beslut om insats ges informationen om verksamhetens olika arbetsområden neutralt kopplat till kön.							
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	1 032 st			724 st	800 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	60 st			54 st	45 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	189 st			186 st	207 st	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys Årsmålet nås delvis. Utfallet är en förbättring jämfört med föregående år. Förvaltningen har kunnat tillhandahålla 189 platser under året mot planerade 207 platser, varav 165 studerande har haft praktikplats under året. Studerande eller utbildningsanordnare har tackat nej till platser och verksamheterna har i ett fåtal fall inte heller kunnat ta emot det antal							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
studenter som planerats på grund av brist på handledare.							
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	849 st	430 st	419 st	717 st	800 st	9 000 st	VB 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden ska med stöd av stadsdelsnämnderna utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser definiera stadsdelsnämndernas ansvar för förberedande insatser inför inskrivning på Jobbtorg Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och i dialog med stadsdelsnämnderna, utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser, föreslå hur helhetsansvaret för arbetsmarknadsinsatsen Stockholmsjobb, inklusive samordning och anställning, kan åläggas arbetsmarknadsnämnden	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: 1.1.1 Inom Södermalms stadsdelsområde klarar invånare sin egen försörjning

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Utifrån den enskildes behov och förutsättningar erbjuds individuellt utformade insatser för att den enskilde ska bli självförsörjande och leva ett självständigt liv.
- Genom att särskilt beakta barns behov när vuxna söker ekonomiskt bistånd tas barnrättsperspektivet tillvara.
- Ungdomar erbjuds tydliga och meningsfulla feriejobb och ungdomar med funktionsnedsättning prioriteras särskilt.

Förväntat resultat

- Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen minskar.
- Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar.
- Ungdomar mellan 16-19 år som får arbetslivserfarenhet genom feriejobb inom Södermalms stadsdelsförvaltning ökar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen förstärker arbetet med nyanlända i form av utökad samverkan mellan enheten för ekonomiskt bistånd och AMI med syfte att stödja nyanlända till arbetsmarknadsinsats	2022-01-01	2022-12-31	Avvikelse

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen samverkar internt och externt för att förbättra möjligheterna till arbetslivsinriktade insatser och sysselsättning för personer med psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Förvaltningen utvecklar arbetssätt för att säkerställa kvalitativa platser för ungdomar 16-19 år med särskilda behov som söker feriejobb.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.1.2. Nyanlända etablerar sig på arbetsmarknad, bostadsmarknad och i samhällslivet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Samhällsvägledning och fortsatt samverkan med viktiga aktörer som exempelvis Jobbtorg och Arbetsförmedlingen med syftet att stärka den enskildes möjlighet att närma sig arbetsmarknaden.
- I samverkan med civilsamhällets aktörer och med föreningslivet erbjuds stadsdelsområdets nyanlända ungdomar meningsfulla fritidsaktiviteter.
- För att nå kvinnor som står långt från arbetsmarknaden bedrivs uppsökande arbete. Det sker bland annat med stöd av stadsdelsmammorna.

Förväntat resultat

- Samhällsvägledningen ökar möjligheten för nyanlända att etablera sig i samhället.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, implementera arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i bostadsfrågor.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Utveckla samverkan med Jobbtorg, Welcome House, lokala näringslivet och civilsamhällets aktörer för att fler nyanlända ska få arbete.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts

helt. Bedömningen grundas på att tre av fem KF-indikatorer uppnås helt och två uppnås delvis samt att KF-aktiviteterna är genomförda. Ett av två underliggande nämndmål har uppfyllts helt och ett har uppfyllts delvis.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att arbetet med de prioriterade områdena i verksamhetsplan 2022 genomförts utan större avvikelser.

Förvaltningen är medveten om utmaningar med trygghet i stadsdelsområdet och fortsätter att intensifiera arbetet med olika preventiva och trygghetsskapande insatser på utsatta geografiska platser på kort och lång sikt.

Lokala samverkansöverenskommelsen mellan stadsdelsförvaltningen, skolan och polisen

Den lokala samverkansöverenskommelsen mellan förvaltningen, utbildningsförvaltningen och lokalpolisområde Södermalm innehåller ett antal områden som ska prioriteras.

Överenskommelsen reviderades i december 2021 och förvaltningen har tillsammans med lokalpolis och de kommunala grundskolorna lagt till samverkansområden som identifierats i den gemensamma lägesbilden. Under 2022 har de prioriterade områdena omfattat; riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden, förhindra att unga dras in i kriminalitet och narkotikaanvändning och skolan som brottsplats, otillåten påverkan, avhopparverksamhet samt särskilt utsatta brottsoffer. Åtgärdsplaner för varje område har reviderats och mätbara mål för att kunna utvärdera effekten av det gemensamma arbetet har identifierats.

De planerade aktiviteterna inom de prioriterade områdena har genomförts utan avvikelser och beskrivs nedan.

Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden

Det riktade arbetet mot avgränsade platser har pågått bland annat vid Hornstull, Medborgarplatsen och Tantolunden. När det gäller Hornstull bedömer förvaltningen och polisen att det gemensamma arbetet och den ökade närvaron bidragit till en ökad trygghet. Vid Medborgarplatsen har det under året skett en omfattande försäljning av lustgas vilket påverkat brottsfrekvensen och otryggheten på platsen. Trots förvaltningens och andra aktörers höga närvaro och med särskilt fokus i området har problematiken blivit alltmer omfattande. Stadsdelsnämnden beslutade därför vid nämndsammanträdet i november att föreslå en utökning av tillståndsplikt för tillfällig försäljning i området. En utökning av tillståndsplikt för tillfällig försäljning är en preventiv åtgärd som minskar risken att bli utsatt för brott och ökar tryggheten i området. I Tantolunden eskalerade problematiken med ordningsstörningar, öppet missbruk och brottslighet kopplat till narkotikaanvändning under sommaren och situationen i området bedöms allvarlig av såväl polis, stadens ordningsvakter och av förvaltningen. Under 2023 kommer den öppna drogscen som utgörs av västra Södermalm att ingå i den regionala satsning där polisen, regionen, förvaltningen ingår. Målet är att problematiken i området ska upphöra alternativt få minskad negativ effekt på brottsligheten samt att boende, besökare och verksamma ska uppleva platsen som trygg.

Förhindra att unga dras in i kriminalitet och narkotikaanvändning samt skolan som brottsplats

Förvaltningen har tillsammans med lokalpolisen och de kommunala grundskolorna fortsatt att utveckla arbetet med att förhindra att ungdomar dras in i kriminalitet. Genom det nära samarbetet med lokalpolisen och deras deltagande i överenskommelsen Barn i behov av

särskilt stöd (BUS) är kriminaliteten på vissa skolor känd av samtliga samverkansparter vilket möjliggör tydligare prioriteringar och resursfördelning från verksamheterna. För att fördjupa samverkan och intensifiera arbetet med ungdomar som riskerar att dras in i kriminalitet har förvaltningen placerat en handläggare från enheten för barn och ungdom hos lokalpolisområde Södermalm.

Otillåten påverkan

Förvaltningen har arbetat med kunskapshöjande åtgärder när det gäller otillåten påverkan och har möjliggjort att i incidentrapporteringsystemet anmäla händelser. Händelserna kommer att samlas på aggregerad nivå och analysen ska ligga till grund för förvaltningens fortsatta arbete. Otillåten påverkan är även ett prioriterat område inom handlingsplanen för en förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare.

Avhopparverksamhet

Inom samverkansområdet avhopparverksamhet har en kartläggning av behov av kunskapshöjande åtgärder genomförts. Lokalpolis och förvaltningen kommer sällan i kontakt med avhoppare men behöver kunskapshöjande åtgärder och omvärldsbevakning för att kunna vara förberedda när en sådan situation aktualiseras.

Särskilt utsatta brottsoffer

När det gäller samverkansområdet för särskilt utsatta brottsoffer har förvaltningen tillsammans med polis i projektet IGOR fortsatt arbetet med att söka upp våldsutsatta och våldsutövare för att erbjuda stöd. Resultatet visar att projektet kommit i kontakt med individer som inte tidigare varit aktuella inom socialtjänsten. Projektet har tilldelats forskningsmedel från Brottsförebyggande rådet (Brå) och en större utvärdering som genomförs av Marie Cederschiölds högskola pågår. I november tilldelades projektet Stockholms stads Trygghetspris och projektet fortsätter under år 2023.

Platssamverkan

Genom det lokala brottsförebyggande rådet, Söderandan, har förvaltningen fortsatt att samverka med bland annat lokalpolis, företag, föreningar och fastighetsägare i stadsdelsområdet. Samverkan sker bland annat i ett antal områdesspecifika och ämnesorienterade grupper som träffas regelbundet. Områden som prioriterats är Hornstull, Medborgarplatsen, Mariakvarteren och Tantolunden. Genom regelbundna lägesrapporter över situationen på aktuellt område har samverkansgruppen initierat åtgärder för att öka tryggheten och minska brottsligheten i området.

Förvaltningen har fortsatt att delta i aktiviteten "Effektiv samverkan Hornstull". Förvaltningens trygghetsamordnare, lokalpolis, ordningsvakter vid Hornstullsgallerian och Bonniers fastigheter träffas regelbundet. Effekterna av samverkan är en tätare dialog mellan de olika samverkansparterna samt konkreta och direkta lösningar på problem, framför allt i stadsmiljön, som har uppkommit.

"Platssamverkan Medborgarplatsen" fokuserar främst på gestaltning och aktivering av platsen i syfte att öka den sociala kontrollen. Under året har olika aktiviteter och arrangemang genomförts på Medborgarplatsen, med fokus på barn och unga utifrån de önskemål som inkommit till förvaltningen. Exempel på aktiviteter är barnteater, dans och bokhörna.

Därutöver har en ny samverkan inletts, "Effektiv samverkan Medborgarplatsen", där aktörerna delar och uppdaterar lägesbilder. Detta kompletterar de redan pågående aktiviteterna kopplade till platssamverkan. Effekterna av denna samverkan är samsyn och bättre dialog mellan aktörerna på platsen.

Förvaltningen har också påbörjat arbetet att tillsammans med lokalpolisen utveckla den redan befintliga samverkan runt Mariakvarteren i enlighet med den samverkansmodell som finns i Hornstull. Samtal har förts med olika aktörer, exempelvis Region Stockholm, fastighetsägare och bostadsrättsföreningar och bedömningen är att det finns behov av att intensifiera samverkan.

Lokala handlingsplaner mot våldsbejakande extremism

Förvaltningens verksamheter har genomfört aktiviteter i den lokala handlingsplanen mot våldsbejakande extremism. Vidare har fältassistenter arbetat tillsammans med kommunala grundskolor med det våldsförebyggande programmet Mentorer i våldsprevention (MVP) som syftar till att medvetandegöra både elever och personal på skolan hur våld kan förebyggas tidigt.

Otillåten påverkan och arbetet med att stävja fusk, oegentligheter och organiserad brottslighet

Förvaltningen fortsätter utvecklingsarbetet med kunskapshöjande åtgärder i arbetet mot otillåten påverkan och har möjliggjort att i incidentrapporteringssystemet anmäla händelser. Händelserna kommer att samlas på aggregerad nivå och analysen ska ligga till grund för förvaltningens fortsatta arbete. Syftet är att förhindra att förvaltningens medarbetare hamnar i situationer där enskilda utövar påtryckningar för att otillbörligen påverka beslutsfattande och yrkesutövning. Otillåten påverkan är ett prioriterat område både inom den lokala överenskommelsen med polis och grundskola och handlingsplanen för en förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare.

Övriga genomförda aktiviteter inom området under året:

- Kontinuerlig samverkan med lokalpolis gällande den ökande försäljningen av lustgas som har kopplingar till organiserad brottslighet.
- Löpande granskning av utbetalad hemtjänstersättning inom äldreomsorgen.
- Löpande insatser för att motverka felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd.
- Revidering av riktlinjerna för föreningsbidrag, bland annat kommer föreningar som första gången söker bidrag kommer att kallas till ett klargörande möte med förvaltningen i de fall ansökan avser ett betydande belopp.

Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Under 2022 har förvaltningen inrättat en ändamålsenlig organisation med resurser för att hantera verksamhetens aktiviteter för informationssäkerhet inklusive dataskydd.

Förvaltningen har säkerställt att dataskyddsombudet har en självständig och oberoende ställning genom att denne inte har några andra operativa arbetsuppgifter i verksamheten. Dataskyddsombudet rapporterar direkt till nämnden genom årsrapporten för dataskydd.

En lokal anvisning för informationssäkerhet har tagits fram enligt Riktlinjerna för informationssäkerhet med tillhörande tillämpningsanvisningar som beskriver hur stadens

övergripande ledningssystem för informationssäkerhet omhändertas i förvaltningens verksamhet till exempel genom ansvarsfördelning och roller. Anvisningen beslutades av förvaltningschefen i november och lokala rutiner för informationssäkerhet och incidenthantering finns därmed på plats.

Arbetet med att kartlägga informationsmängder har fortsatt under året liksom arbetet med informationsklassning där en stor del av de viktigaste informationsmängderna har klassats. Arbetet är dock inte klart utan behöver fortsätta genom att göra en inventering av informationsmängder och en prioritering av vilka klassningar som ska ske under 2023. Informationsklassningarna som gjorts har lett till att skyddsåtgärder tagits fram men dessa behöver implementeras och åtgärder behöver vidtas. Åtgärdsplaner från klassningar har delvis tagits fram men flertalet behöver färdigställas samt skickas ut till ansvariga chefer för vidare hantering. Även arbetet med registerförteckning över personuppgiftsbehandlingar i verksamheterna och arbetet med dataskyddsredogörare på respektive avdelning har fortsatt under året. Informationssäkerhetsperspektiven har lyfts i kravställningar inför upphandlingar och i avtal och utbildningsinsatser har genomförts vid flera tillfällen.

Rapporten "Ledningens genomgång 2022" har färdigställts. Handlingsplan för informationssäkerhetsriskerna består av de åtgärder som förvaltningen formulerat mot riskerna i nämndens väsentlighets- och riskanalys.

Renhållning och skötsel av parkerna

Under året har en tredje parkingenjör påbörjat sitt arbete. Förstärkningen har medfört att stadsmiljöverksamheten förbättrar förutsättningarna att säkerställa avtalsuppföljning av bland annat renhållning och parkskötsel inom stadsdelsområdet.

Uppföljning av renhållning och parkskötsel har gjorts kontinuerligt. Förvaltningen upplever att renhållningsarbetet har fungerat bra under året. Antalet avvikelser från 24-timmarsregeln gällande renhållningsentreprenörens åtgärd av felanmälan avseende nedskräpning har varit få.

Ny belysning i Stora Blecktornsparken och längs med Tantolundsvägen

Under året har de trygghetsskapande insatserna i Stora Blecktornsparken färdigställts. Trygghetsinsatsen i form av ny belysning längs med Tantolundsvägen och upp till Tantolundstoppen har pågått under året.

Investeringsinsatser i stadsmiljön

I samband med budgeten för 2022 erhöll nämnden öronmärkta medel för satsningar i stadsmiljö inom nedanstående områden. Under året har förvaltningen arbetat med genomförandet inom respektive område.

Innovativa och kapacitetsstarka papperskorgar

För att bidra till renare parker inom stadsdelsområdet har förvaltningen under året placerat ut 13 nya kapacitetsstarka papperskorgar utifrån genomförd inventering.

Mer belysning för ökad trygghet i parker

För att förbättra belysningen i stadsdelsområdets parker har belysningsprojektet i Rosenlundsparkens centrala del genomförts och avslutats. I Sickla Park har åtgärder för att stärka belysningen i naturreservatet och inom lekplatsområdet genomförts. I Tantolunden har arbetet med att tillföra ytterligare belysning, på några utvalda platser, inletts. Arbetet fortsätter

under våren 2023.

Investeringar i friluftslivet

För att främja friluftslivet inom stadsdelsområdet har åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten i plaskdammen i Tengdahlsparken genomförts. Dammen har försetts med fler dysor för ökad vattencirkulation. Markbeläggningen runt dammen har också lagts om vilket minskar risken för att vattenpölar ska uppstå vid regn vilket i sin tur kan leda till att påverka vattenkvaliteten. Vidare har nya informationsskyltar tillförts strandbaden.

Ny- och reinvesteringar i spontanidrottsytor

För att gynna spontanidrotten inom stadsdelsområdet har den gamla balansleken i Lumaparken bytts ut till en anläggning som är mer anpassad till flickors och kvinnors önskemål. Utifrån Parkplan Södermalm framkommer att flickor föredrar lekredskap där balansövningar kan utövas varför anläggningen i större grad än den tidigare utformats så att den kan användas för olika balansövningar. Därutöver har bollplanen i Sickla Park bytt placering och utformning för att erhålla en bättre funktion i parken.

Stadsodling i parker för äldre och yngre

Under året har två nya stadsodlingar tillkommit inom stadsdelsområdet, en vid Sockerbruksgränd och en i Pålsundsparken. Stadsodlingarna är placerade i parkmiljöer som är öppna för alla åldrar. Vidare har även ett omfattande byte av trasiga till nya odlingslådor pågått inom stadsdelsområdet.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

Mål 5 – Jämställdhet

- Arbeta med den lokala samverkansöverenskommelsen och det prioriterade området särskilt utsatta brottsoffer.
- Arbeta med förbättrad belysning och utveckling av parkmiljöer med syftet att tillgodose allas önskemål och behov.

Mål 11 - Hållbara städer

- Arbeta med utveckling av stadsodling genom fler odlingsplatser.
- Arbeta med utveckling av den biologiska mångfalden bland annat genom fler insektshotell, biokolsbäddar samt bruksgräsytor med nektarrika örter.
- Åtgärder i enlighet med den föreslagna handlingsplanen för klimatanpassning 2021-2024, bland annat genom trädförnyelse.

Mål 16 - Fredliga inkluderande städer

- Arbetet med den lokala samverkansöverenskommelsen och dess prioriterade områden.
- Arbetet med att stärka det socialpreventiva arbetet.
- Arbetet med platssamverkan.

Jämställdhetsanalys

I Parkplan Södermalm anges att aktuell forskning visar att det generellt är en större andel pojkar än flickor som använder offentliga lekplatser från cirka sju års ålder och uppåt. Ett

viktigt arbete är att verka för minskade skillnader mellan hur pojkar och flickor använder lekplatser och ytor för spontanidrott. I parkupprustningsprojekt som genomförts under året har denna aspekt omhändertagits, exempelvis i arbetet med upprustningen av Norra Bysistäppan (Harens lekplats).

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	81 %	82 %	80 %	82 %	80 %	79 %	2022
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	91,44 %	89 %	94 %		89 %	88,5 %	2022
<p>Analys</p> <p>Det är fortsatt fler flickor än pojkar som uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld. Generellt brukar forskningen säga att pojkar är mer våldsutsatta än flickor på grund av samhällets maskulinitetsnormer. Pojkar har en förväntan på sig att utöva våld vilket gör att de också blir mer utsatta och generellt är det pojkar som utsätter andra pojkar för våld. Förvaltningen fortsätter att prioritera det trygghetsskapande arbetet i samverkan med bland annat polis, ordningsvakter, ungdomsjouren och nattvandrare.</p>							
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	60 %	59 %	61 %	63 %	73 %	73 %	2022
<p>Analys</p> <p>Resultatet innebär en minskad nöjdhet kring renhållning och städning med 3 procentenheter jämfört med 2021. Denna indikator speglar uppfattningen gällande renhållning och städning generellt inom stadsdelen och inte specifikt gällande park och grönområden.</p>							
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	66 %	66 %	65 %	60 %	73 %	73 %	2022
<p>Analys</p> <p>Resultatet innebär en ökad nöjdhet kring skötsel och städning av park och grönområden med 6 procentenheter jämfört med 2021. Jämfört med mätningen dessförinnan (2019) har nöjdheten kring skötsel och städning av park och grönområden ökat med 7 procentenheter. Resultatet innebär även att stadsdelsområdet nu ligger över snittet för staden som är 65 procent nöjdhet. Bedömningen är att det nuvarande arbetssättet visat på en mycket positiv utveckling av skötseln och städningen av park och grönområden. Förvaltningen planerar därför att fortsätta med det nuvarande arbetssättet.</p>							
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	89 %	88 %	91 %	90 %	87 %	Tas fram av nämnd	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Fastighetsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga och prioritera det långsiktiga investeringsbehovet i stadens parklekar	2022-01-01	2022-06-30	
  Idrottsnämnden ska tillsammans med i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda var i staden det finns behov av och förutsättningar för att skapa en mer levande stad genom utegym samt anlägga utegym i enlighet med utredningens slutsatser	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samråd med fastighetsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna följa upp satsningen på trygghetsinvesteringarna. Detta för att skapa en samlad bild över	2022-01-01	2022-06-30	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
de insatser som genomförts och vad resultatet blivit samt sprida goda exempel, erfarenheter och lärdomar			
✓ Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishantering av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Nämnder och bolagsstyrelser som omfattas av säkerhetsskyddslagen ska säkerställa att det finns resurser och kompetenser tillgängliga i den utsträckning som krävs för att upprätthålla säkerhetsskyddet och bidra i utvecklingen av stadens säkerhetsskyddsorganisation	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska under ledning av kommunstyrelsen utreda förutsättningar för att etablera trygghetspunkter för krisberedskap och det civila försvaret inom sitt geografiska område	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Södermalms stadsdelsnämnd ska utifrån 2021 års utrednings resultat, genom att använda tillfälliga upplätelser och aktiviteter, ta ett första steg mot fler aktiviteter och en ny parkmiljö på Södermalm i den västra delen av det nedlagda spårområdet som är belägen nedanför Södersjukhuset och längs Årstaviken. I arbetet ska Södermalms stadsdelsnämnd samarbeta med det lokala civilsamhället och det lokala näringslivet, samt relevanta nämnder, bolag, myndigheter och aktörer	2022-01-01	2022-05-31	

Nämndmål: 1.2.1. Invånare är trygga och säkra i Södermalms stadsdelsområde

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Förvaltningen gör ytterligare satsning inom trygghet och prevention kopplat till ungdomar genom att utöka antalet fältassistenter. Det möjliggör intensifiering av fältassistenternas närvaro på platser med hög besöksfrekvens, såsom på torg och i parker. Insatserna sker under både vinter och sommarsäsong. Fältassistenterna är en viktig del av ungdomars upplevelse av trygghet inom stadsdelen och man samarbetar med mobila ordningsvakter, nattvandrare och andra vuxna.
- Genom en effektiv samverkan med polis, skola och andra aktörer, genomförs kontinuerliga insatser i syfte att skapa trygghet i skolmiljöer, på torg och i parker samt i anslutning till lokaltrafik.
- Att genom geografisk platssamverkan arbeta för en ökad trygghet, med fokus på Hornstull, Mariakvarteren, Medborgarplatsen och för ett tryggare nöjesliv.
- Förvaltningen avsätter särskilda medel för trygghetsaktiviteter i stadsdelsområdet. Medlen är en särskild satsning under året för att öka möjligheterna till fler lokala och småskaliga aktiviteter med syftet att öka den upplevda tryggheten i stadsdelsområdet. Medlen kan sökas

av civilsamhällets organisationer och andra intressenter eller disponeras inom förvaltningens existerande samverkansforum för trygghet, exempelvis Söderandan.

Förväntat resultat

- Förvaltningens insatser bidrar till att förutsättningar för brottsligheten minskar.
- Andelen invånare som upplever att stadsdelsområdet är tryggt ökar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att de förväntade resultaten uppnås delvis och att aktiviteterna är genomförda. Brottsligheten har inte minskat men bedömningen är att förvaltningens aktiva trygghetsskapande insatser ändå bidragit positivt. Årsmålet för andelen invånare som upplever ökad trygghet har uppnåtts men har samtidigt minskat sedan föregående år. Förvaltningen fortsätter att intensiviera arbetet med olika preventiva och trygghetsskapande insatser på utsatta geografiska platser på kort och lång sikt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen implementerar Södermalms ungdomsråd.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Under året har två möten med ungdomsrådet genomförts med temat "Trygghet och ungas fritid på Södermalm".			
✓ Programmen för trygghet och säkerhet med dess aktiviteter implementeras.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utveckla och förstärka nattvandringar tillsammans med exempelvis idrottsföreningar.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.2.2. Södermalms parker är rena och välskötta

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Utbyte av trasiga skräpkorgar och tillföra fler i områden där det råder brist. Skräpkorgarna är kapacitetsstarka och utformade för att hindra skadedjur och fåglar att komma åt avfallet.
- Renovering av slitna gräs- och grusytor samt återplantering av växtmaterial i parkerna fortsätter. För att öka upplevelsen av välskötta parker är det viktigt att gräs- och grusytor samt planteringar i stadsdelsområdets parker utvecklas. Under året kommer därför nödvändiga renoverings- och återplanteringsåtgärder att genomföras inom minst fem parker.
- Lekplatserna i stadsdelsområdets parker är mycket populära besöksmål och utsätts därför för hårt slitage. För att kunna erbjuda säkra och attraktiva lekplatser kommer upprustningsåtgärder av stadsdelsområdets lekplatser genomföras på minst tre lekplatser.
- Vinteraktivering av parker. För att parkerna i större utsträckning ska kunna användas vintertid anläggs skidspår i Drakenbergsparken och i Tengdahlsparke när natursnö finns i tillräcklig omfattning. Isar för skridskoåkning spolas på ett antal platser och möjligheten till

pulkaåkning på utvalda lämpliga platser kommuniceras till allmänheten. Skötseln av de nya grillplatserna i Hammarby sjöstad ska prioriteras.

Förväntat resultat

- Andelen invånare som är nöjda med renhållning och städning inom stadsdelsområdet ökar.
- Andelen invånare som är nöjda med skötsel av park och grönområden inom stadsdelsområdet ökar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås i och med att nöjdheten avseende skötsel och städning av park och grönområden (som är den marktyp som nämnden ansvarar för) tydligt ökat under året. Därutöver har i stort sett alla aktiviteter genomförts enligt tidplan med undantag för färdigställandet av ny belysning längs med Tantolundsvägen som färdigställs i början av 2023.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Anställning av ytterligare en parkingenjör för avtalsuppföljning av renhållning och parkskötsel.	2022-01-01	2022-04-30	
✓ Renovering av gräs- och grusytor samt återplantering av växtmaterial.	2022-01-01	2022-12-31	
! Tillföra belysning i Stora Blecktornsparken och längs med Tantolundsvägen i Tantolunden.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Belysningsåtgärden i Stora Blecktornsparken är utförd i sin helhet och är avslutad. Vad gäller belysningsåtgärden längs med Tantolundsvägen har projektering och inköp av belysningsarmaturer och stolpar utförts. Montering sker i början av 2023.			
✓ Tillgängliggöra brygga på västra Reimersholme.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utföra upprustning av lekredskap.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utplacering av nya skräpkorgar.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Vinteraktivering i parkerna.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att fyra av fem KF-indikatorer uppnås helt och en uppnås delvis samt att KF-aktiviteterna är genomförda. Underliggande nämndmål har uppfyllts helt.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att arbetet med de prioriterade områdena i verksamhetsplan 2022 genomförts utan större avvikelser.

Språkutveckling och naturvetenskap

Verksamheten har under året arbetat med att vidareutveckla barnens möjligheter till att utveckla sitt språk och sin förståelse för naturvetenskap. I arbetet har medvetna digitala pedagogiska arbetsätt och digitala verktyg använts. I förskolornas språkutvecklande arbete har exempelvis applikationen Book creator använts i vilken barnen haft möjlighet att skapa egna böcker. Verksamheten har även använt ett arbetsätt som kallas språkgrupper där barnen bland annat har fått göra dikter på sitt eget språk.

Under år 2022 har sex pedagoger genomgått stadens utbildning till kursledare i barns flerspråkighet. Dessa har hittills utbildat cirka 90 pedagoger och målsättningen är att inom ett par år ska alla pedagoger genomgått utbildningen. Utbildningens syfte är att på bästa sätt kunna bidra till en god grund i flerspråkighet, stödja modersmålet och utveckla andraspråket för barn med annat modersmål än svenska. Planeringen innefattar också en struktur för att kontinuerligt genomföra satsningar för att höja kunskapsnivån i att arbeta med flerspråkighet. 226 pedagoger har under året deltagit i Förskolesummit där ett tema varit undervisning med ett språkutvecklande arbetsätt i fokus

En framgångsfaktor för att öka kvalitet och stärka utveckling i förskoleverksamheten är kollegialt lärande. Förskoleområdena har gjort egna kvalitativa uppföljningar men även centrala kvalitetsuppföljningar genomförs, där en förskollärare per förskoleenhet samt samtliga rektorer, biträdande rektorer, chef för stödenhet, chef för utvecklingsenhet, specialpedagoger, pedagogiska utvecklare samt avdelningschef ingår. Totalt har fyra kvalitetsuppföljningar, vilka är en del av det systematiska kvalitetsarbetet, med olika fokus inom förskolornas projektarbeten genomförts under året. Kvalitetsuppföljningarna har bidragit till att förskolorna på ett tydligare vis arbetar mot de uppsatta målen. De uppsatta målen fungerar sedan som en röd tråd i undervisningen och i de processer som pågår. Det innebär att undervisningen har fått en tydligare målstyrning vilket bidragit till barns utveckling och lärande. Kvalitetsuppföljningarna har också bidragit till ett kollegialt lärande. En utmaning är att få spridning på den kunskap som deltagarna i kvalitetsuppföljningen fått med sig.

Inom hållbar utveckling har verksamheterna haft fokus på naturvetenskap integrerat i undervisningen. Flertalet av förskolornas projektarbeten utgår från hållbar utveckling. Flera av förskolorna har påbörjat ett arbete med stadsodling, vilket innebär permanenta odlingar i pallkragar. Där det inte är möjligt att ha en permanent odling pågår dialog om vilka flexibla lösningar som istället kan användas. Cirka 60 procent av förskolorna har idag permanenta odlingar i pallkragar, 20 procent har någon form av odling i exempelvis krukor och 20 procent har inga odlingar alls.

Föräldrars och barns delaktighet

Vårdnadshavares möjlighet till delaktighet och inflytande har varit ett utvecklingsområde. Den främsta informationskanalen är Skolplattformen, vilken även fyller en viktig funktion för vårdnadshavarnas delaktighet och inflytande i barnens förskola. Arbetet med att fortsätta utveckla informationen i Skolplattformen och tydliggöra vårdnadshavarnas möjligheter och ansvar att ta del av dokumentationen har intensifierats. Medarbetarna uppmuntrar vårdnadshavare som inte använder Skolplattformen att ta del av informationen samt hjälper vårdnadshavare praktiskt med att logga in och navigera i systemet.

Förskoleundersökningen visar att 76 procent av vårdnadshavarna instämmer i frågan "Jag tar

del av den information som publiceras på Skolplattformen", vilket är samma resultat som år 2021. Andelen vårdnadshavare som instämmer helt i påståendet har ökat från 53 procent till 56 procent. Fortsatt arbete behövs för att en större andel vårdnadshavare ska ta del av informationen som läggs in i Skolplattformen. Då vårdnadshavarna upplever en svårighet med att komma in i Skolplattformen finns ett behov av att utveckla den digitala kommunikationen med vårdnadshavarna på andra sätt.

Förvaltningens bedömning är att pandemin har påverkat vårdnadshavarnas upplevelse till delaktighet och inflytande i verksamheten. Barnen hämtades och lämnades utomhus och möten med familjerna skedde i huvudsak digitalt och mer i form av information än i dialog.

Genom att utveckla och anpassa mötesformerna efter vårdnadshavarnas olika behov kan fler delta i verksamheternas möten. För att ytterligare öka vårdnadshavarnas delaktighet är detta ett fortsatt prioriterat område.

Under året har en revidering påbörjats av underlaget för utvecklingssamtal, där bland annat barns delaktighet och inflytande har förtydligats. Vilket innebär att barnets intressen, hur barnet utmanas och stötts i sina val och hur barnets tankar, idéer och strategier synliggörs.

Förskolornas projektuppdrag har tagit sin utgångspunkt i barns delaktighet och förskolans demokratiuppdrag. Detta har bidragit till att barnen fått vara med och påverka inriktningen i projekten.

Barns rätt till en trygg uppväxt med jämlika villkor

Ett av verksamhetens uppdrag är att ge barnen förutsättningar att utvecklas i trygga, säkra och goda lek- och lärmiljöer. Därför samverkar förskolan med sociala avdelningen för att tidigt identifiera barn och familjer i riskzon. För att bland annat förebygga våld i förskolan fortsätter förskolans arbete med att utveckla och sprida arbetet med våldsprevention. Två av förskoleområdena har egna nätverk inom området. Nätverken leder till fördjupade kunskaper hos pedagoger om våld och hur verksamheten förebygger och främjar en förskola fri från våld. Pedagogerna får på så vis en högre kompetens att upptäcka våldsinslag i barns lek och ge barnen andra alternativ.

En revidering har under året genomförts för att se till att verksamheternas arbete går i linje med kommunfullmäktiges riktlinjer "Säker förskola – riktlinjer för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor". För att säkerställa rutiner och riktlinjer för barnsäkerhetsarbetet har ett årshjul och en årsplan för barnsäkerhetsarbetet samt en rutin för uppföljning tagits fram. Under 2023 kommer barnsäkerhetsarbetet utvecklas med särskilt fokus på analys och uppföljning.

Under perioden har totalt tretton grupper inom föräldrastödsprogrammet Alla Barn i Centrum (ABC) genomförts. Södermalms förskolor i egen regi har varit behjälpliga att starta upp tre av ABC-grupperna i skolan genom att stötta med ledare för grupperna.

Omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet

Utbildningen i förskolan utgår från en helhetssyn på barn och barns behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Verksamheterna prioriterar barnens rätt till en trygg uppväxt med fokus på arbetet med våldsprevention, likabehandling, preventivt arbete och samarbete med socialtjänst. Detta arbete möjliggör för förskolan att vara en verksamhet som

skapar trygghet och där barnen utvecklas och lär. På förskolorna pågår ett aktivt och systematiskt likabehandlingsarbete. Alla förskolor har tagit fram en plan för åtgärder mot kränkande behandling.

Under 2022 har förskoleavdelningen planerat för att alla barngrupper ska ha en legitimerad förskollärare som ansvarar för och leder undervisningen. Förskolorna inom Södermalms kommunala förskolor har en hög andel legitimerade förskollärare sett till helheten. Utmaningen är att det skiljer sig i fördelningen när en jämförelse görs förskolorna emellan och inom förskolan. Det är idag sex barngrupper som saknar legitimerad förskollärare. Förskoleenheterna inom förskoleområdet har en strategi för hur de ska arbeta om det saknas legitimerade förskollärare på någon avdelning. Förvaltningens målsättning är att alla barngrupper ska ha förskollärare som ansvarar för och leder undervisningen.

Övergången mellan förskola och förskoleklass

Förskoleavdelningen har reviderat den övergripande handlingsplanen för övergången mellan förskolan och förskoleklass där det lokala arbetet beskrivs. I revideringen har ett tillägg om språkutveckling gjorts. Södermalm, Östermalm, Norrmalm och Kungsholmen har påbörjat ett samarbete för att tillsammans undersöka möjligheten till en gemensam struktur för övergångarna inom ramen för den lokala handlingsplanen.

Under hösten 2022 genomfördes en utvärdering av handlingsplanen tillsammans med grundskolan. Resultatet visade att förvaltningen fortsatt behöver arbeta för att öka tydligheten vid övergången från förskolan till förskoleklass.

Förvaltningen har även identifierat en utmaning i övergångarna som består i att barnen går till många olika grundskolor vilket innebär många kontaktytor. Detta medför en omfattande samordning mellan förskolorna och skolorna. I detta arbete är det viktigt att vårdnadshavarna blir delaktiga särskilt som informationsbärare om barnets förutsättningar då det idag inte finns något sätt att överföra informationen digitalt.

Fysisk aktivitet

Arbetet med att öka barnens fysiska aktivitet på förskolorna på olika sätt genom bland annat planerade pulshöjande aktiviteter utomhus har varit prioriterat under året. Exempel på genomförda aktiviteter är hinderbana, dans, gympa, bollsport, slängrep, mini-röris, kull, olika lopp och yoga. Det finns flera utegrupper som åkt till friluftsområdet Hellas där förvaltningen hyr en lokal av orienteringsklubben Ravinen. Naturen används på ett medvetet sätt för att öka barnens fysiska pulshöjande aktiviteter.

Öppna förskolan

Den öppna förskolan har vidareutvecklat det pedagogiska arbetet och lärmiljöerna. Medarbetarnas pedagogiska kompetens har kartlagts utifrån ett uppdrag som utbildningsförvaltningen haft. Då de öppna förskolorna rent organisatoriskt tillhör ett av förskoleområdena får de möjlighet att delta i förskolornas utvecklingsarbete och kompetensutvecklingsinsatser.

Utbud och efterfrågan av förskolan på nationella minoritetsspråk

Det är 22 barn som står i kö till finska förskolan, varav 13 barn från Stockholms stad och 9 barn som är folkbokförda i andra kommuner. Inga barn står i kö till förskola på samiska eller

meänkieli.

Kommunstyrelsen har gett i uppdrag åt Södermalms stadsdelsnämnd att pröva former för förskola på samiska och meänkieli med planerad start under våren 2023. Projektets syfte är att bidra till och stödja barns språk- och identitetsutveckling i samiska och meänkieli. Projektet genomförs i samarbete med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och Södermalms stadsdelsnämnd samt i samråd med representanter för de nationella minoriteterna samer och tornedalingar. Projektet pågår fram till och med 31 augusti 2024. Förberedande arbete för detta har skett under 2022 och förvaltningen kommer att erbjuda plats på en avdelning på förskolan Orion för dessa barn från hela staden.

De kommunala förskolorna har under hösten uppmärksammat alla barns rätt och FN:s barnkonvention. I samband med detta har det för pedagogerna genomförts en workshop med fokus på nationella minoriteter och minoritetsspråk. Syftet med workshopen var att pedagogerna skulle ges möjlighet att lära sig mer om nationella minoriteter, minoritetsspråk och ta del av språket samt att synliggöra de nationella minoritetsspråken och kulturerna i utbildningen och undervisningen.

I samband med barnkonventionens dag genomfördes i Björns trädgård en sångsamling med temat barns rätt. Sångerna som sjöngs var på de nationella minoritetsspråken.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

Mål 3 - God hälsa och välbefinnande

- Förskolornas arbete med att öka barnens fysiska aktivitet på olika sätt genom bland annat planerade pulshöjande aktiviteter utomhus.

Mål 4 - God utbildning för alla

- Förskolorna arbetar utifrån att alla barn ska delta i undervisningen utifrån sina förutsättningar och behov.

Mål 5 - Jämställdhet

- Förskolorna arbetar med att erbjuda barnen ett stort urval av material, lekar, aktiviteter och valmöjligheter så alla barn kan bredda sina lekmönster och välja olika typer av aktiviteter.
- Förskolorna arbetar med att pedagogerna tänker på hur språket används eftersom det kan ge uttryck för olika normer som finns i samhället.

Mål 10 - Minskad ojämlikhet

- Förskolornas arbete med den gemensamt framtagna visionen, vilken är ett led i att nå en likvärdig förskola.
- Arbetet med att alla barngrupper ska ha förskollärare som ansvarar för och leder undervisningen.

Jämställdhetsanalys

På helheten ser förvaltningen inga större skillnader i förskoleundersökningen när det gäller

hur nöjda vårdnadshavare till flickor respektive pojkar är. Förskolorna har under året organiserat utbildningen och undervisningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans med varandra oberoende av könstillhörighet.

En del i jämställdhetsarbetet är att verksamheterna uppmärksammar normer som kan begränsa barnen. Det innebär att verksamheterna regelbundet ser över material, bilder och böcker ur ett normmedvetet perspektiv.

Förskolorna har väletablerade arbetsätt som utgår från ett medvetet genus- och normkritiskt perspektiv som förmodligen bidragit till att det inte är någon större skillnad i resultatet.

En fortsatt utmaning för förskolan är att det är få män som väljer att arbeta i förskolan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	38,6 %	2,3 %	36,2 %	36,3 %	33 %	33 %	VB 2022
Analys Utfallet fördelat på kön redovisar andel män och kvinnor av total andel legitimerad personal, inte det relativa utfallet inom respektive könstillhörighet. Föregående år var motsvarande utfall totalt 36,3 procent varav 35 procent var kvinnor och 1,3 procent var män. Andelen legitimerade förskollärare har således ökat.							
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	89 %	90 %	89 %	90 %	90 %	88 %	2022
Analys Förvaltningen når ett högre resultat i jämförelse med staden (86 procent) och KF:s årsmål (88 procent). Fortsatta utvecklingsområden är att arbeta med vårdnadshavarnas delaktighet samt att synliggöra det individuella barnets utveckling och lärande.							
  Antal barn per grupp	14,3 barn/avd.			14 barn/avd.	16	16	VB 2022
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9 st			4,9 st	4,9	4,9	VB 2022
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,9			3,8	3,6	3,6	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från minoriteter samt experter kartlägga förekomsten av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter	2022-01-01	2022-06-30	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att öka barnens språkutveckling i stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan och påbörja relevanta åtgärder för att öka inskrivningsgraden	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna intensifiera arbetet med att nå ut med information om nationella minoriteters särskilda rättigheter till modersmål och språkutveckling i förskola och skola samt säkerställa att det är lätt för vårdnadshavare att ansöka och beviljas detta	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att utveckla uppföljning och aggregerad statistik kring närvaro och frånvaro på stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utvärdera hur alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera de obligatoriska rutinerna för övergången mellan förskola och grundskola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla indikatorn "Kvalitetsindikatorn – Självvärdering" utifrån läroplansuppdraget	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.3.1. Barnen lär och utvecklas i förskolan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Genom kompetensutvecklingsinsatser utvecklas arbetet med barns språkutveckling.
- Vidareutveckla arbetet med frågor som rör hållbar utveckling med fokus på naturvetenskap.
- Öka vårdnadshavarnas delaktighet genom att utveckla kommunikationen och informationen, förtydliga möjligheter och ansvar att ta del av dokumentationen i Skolplattformen samt förtydliga möjliga digitala kommunikationsvägar.
- Fortsätta utveckla arbetssätt som ger barnen möjlighet till inflytande.

Förväntat resultat

- Vårdnadshavarna är mer nöjda med barnets utveckling och lärande och delaktighet och inflytande.
- Andelen vårdnadshavare som tar del av informationen i Skolplattformen ökar.
- Barnens förändrade kunnande är dokumenterat, följs upp och förmedlas på ett tydligt sätt till vårdnadshavare.
- Kunskapen i verksamheten om det språkutvecklande arbetssättet har höjts.
- De pedagogiska lärmiljöerna är tillgängliga, estetiska, tydliga och erbjuder en variation av material.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och sju indikatorer uppnås och en indikator uppnås delvis samt att aktiviteterna är genomförda.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel nöjda vårdnadshavare avseende utveckling och lärande	82 %	83 %	82 %	83 %	84 %		2022
Analys Resultatet för indikatorn är något lägre än föregående år. Förskoleundersökningen visar på ett högt resultat gällande hur barnen utvecklar sitt språk, matematiska tänkande och förståelse för naturvetenskapliga fenomen, vilka är några av de frågor som ingår i det sammantagna resultatet gällande området utveckling och lärande. Fortsatt arbete framåt är att synliggöra det individuella barnets utveckling och lärande så att det blir synligt för både barn och vårdnadshavare, vilket sker bland annat genom dokumentation i Skolplattformens lärloggar.							
 ♀ Andel vårdnadshavare som har fått information om förskolans mål och arbetssätt	86 %	87 %	86 %		86 %		2022
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på barnets förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande	89 %	89 %	88 %	88 %	88 %		2022
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sitt språk	90 %	90 %	89 %		88 %		2022
 Personalens självvärdering av "barns matematiska utveckling" enligt kvalitetsindikatorn	3,7			3,5	3,6		2022
 Personalens självvärdering av "barns språkliga och kommunikativa utveckling" enligt kvalitetsindikatorn	4			3,9	3,7		2022
 Personalens självvärdering av "naturkunskap och teknik" enligt kvalitetsindikatorn	3,9			3,9	3,7		2022
 Personalens självvärdering av pedagogisk miljö och material enligt kvalitetsindikatorn	4			3,8	3,6		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Barnens lärande dokumenteras på individ- och gruppnivå i Skolplattformens modul för planering och bedömning.	2022-01-01	2022-12-31	
 Barnskötare erbjuds vidareutbildning till förskollärare.	2022-01-01	2022-12-31	
 Följa upp de pedagogiska lärmiljöerna med utgångspunkt från dokumentet "Att designa för en pedagogisk lärmiljö".	2022-01-01	2022-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förskolan utreder möjlighet till stadsodlingar på lämpliga förskolegårdar i samverkan med stadsmiljöavdelningen och anlägger odling där utredningen visar att det är möjligt.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Förskolan utvecklar informationen till vårdnadshavarna om mål och arbetssätt i Skolplattformen.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Förskolläraernas och barnskötarnas uppdrag tydliggörs med utgångspunkt i förskolans läroplan.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Medarbetare som saknar pedagogisk grundutbildning erbjuds barnskötarutbildning.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Stödmaterialet för medvetna digitala pedagogiska arbetssätt implementeras.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Utbildning i barns flerspråkighet genomförs.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.3.2 Barnen är trygga och har jämlika villkor i förskolan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Barnens rätt till en trygg uppväxt med fokus på arbetet med våldsprevention, lika behandling, preventivt arbete och samarbete med socialtjänsten.
- Att erbjuda en förskola där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.
- Att genomföra ABC- föräldrastödsprogram.
- Dokumenterad övergång mellan förskola och grundskola som beskriver barnens utveckling och lärande med fokus på barns språkutveckling.
- Vidareutveckla arbetssätt för att öka barnens fysiska aktiviteter i förskolan.

Förväntat resultat

- Utbildningen bidrar till att flickor och pojkar har lika möjligheter.
- Barnen har jämlika villkor i förskolan för att vara förberedda för fortsatt utbildning.
- Barnen är trygga på förskolan och har en dagsrytm som är väl avvägd utifrån barngruppens förutsättningar.
- Övergången till förskoleklass är planerad och strukturerad där ansvarsfördelning mellan förskola, skola och vårdnadshavare är tydlig.
- Förskolans ute- och innemiljöer uppmuntrar till fysisk aktivitet, rörelseglädje, lek och kreativitet.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och samtliga indikatorer uppnås samt att aktiviteterna är genomförda.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn känner sig tryggt på förskolan	92 %	92 %	91 %		91 %		2022
● ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till fysisk aktivitet	87 %	89 %	86 %	86 %	85 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Den lokala handlingsplanen för övergången förskola till förskoleklass revideras med fokus på information om barnets språkutveckling.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ En övergripande inventering av förskolornas utemiljö med fokus på fysisk aktivitet (förskolegårdarna) genomförs.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förskolan genomför pulshöjande fysiska aktiviteter för barnen utomhus varje dag.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förskolans miljöer utformas ur ett tillgänglighetsperspektiv.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att åtta av 19 KF-indikatorer uppnås helt, sex uppnås delvis och fem uppnås inte samt att KF-aktiviteterna är genomförda. Två av tre underliggande nämndmål har uppfyllts helt och ett har uppfyllts delvis.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att arbetet med de prioriterade områdena i verksamhetsplan 2022 genomförts utan större avvikelser.

Alla barn och unga ska ha lika goda uppväxtvillkor

Förvaltningen har fortsatt att utveckla metoder och arbetssätt för att göra barn och ungdomar delaktiga i utredningar. Exempelvis anpassas möten utifrån det enskilda barnet/ungdomen i syfte att de i större omfattning ska komma till tals. Målet är att öka barn och ungdomars delaktighet, stärka barns utveckling och förebygga ohälsa.

Det förebyggande arbetet för att tidigt nå barn, ungdomar och deras föräldrar som riskerar att utveckla psykosociala problem har fortsatt prioriterats. Samverkan mellan förvaltningens preventiva och myndighetsutövande verksamheter har fortsatt att stärkas.

Enheten för barn och ungdom och familjebehandlargruppen har fortsatt att erbjuda insatsen Riktad behandlingsteam (RBT) till barn och unga med ett normbrytande/kriminellt beteende.

Syftet är att tillgodose ett behov av insatser riktade till ungdomar som i tidig ålder, från 11 år, riskerar att utveckla ett normbrytande beteende. Insatserna riktas både till ungdomarna och deras föräldrar och består exempelvis av ungdomssamtal och familjesamtal samt samverkan med Polisen. Insatsen erbjuds fortsatt under år 2023 och enheten för barn och ungdom och familjebehandlargruppen kommer att följa upp insatsen för att utvärdera effekterna.

Samverkan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis (utvecklad samverkan mellan skola och socialtjänst)

Överenskommelsen om samverkan mellan förskola, grundskola, gymnasiet och socialtjänst inklusive prevention och fritid reviderades under våren. Aktörernas årliga samverkansdag som genomfördes under hösten har bidragit till fördjupad kunskap och erfarenhetsutbyte. Dagen fokuserade på överenskommelsens syfte och hur verksamheterna ska använda det framtagna stödmaterialet. Gemensamma utmaningar som ligger till grund för det fortlöpande arbetet identifierades. Förvaltningen fortsätter tillsammans med bland annat grundskolan att försöka få fristående skolor att delta i denna samverkan.

Arbetet med förvaltningens skolsociala team har vidareutvecklats och antalet platser har utökats. Fler elever får därmed stöd och insatser för att öka närvaron och på så vis ökas möjligheten för fler elever att gå ut grundskolan med godkända betyg. Projektet har utvärderats och visar att elevernas närvaro har ökat till följd av de gemensamma insatser som gjorts. Arbetsmodellen är nu införd i ordinarie verksamhet. Inom BUS-samarbetet (barn i behov av särskilt stöd) har dialog förts om att tillsammans med regionen och den kommunala grundskolan utveckla en form av insatser för de barn och ungdomar som har en hög eller hundraprocentig frånvaro från skolan. Planering för detta har i slutet av året pågått mellan kommunala grundskolan och förvaltningen och utgår från skolsociala teamets kunskap, lärdom och erfarenhet.

Förvaltningen har fortsatt fokuserat på att placerade barn ska gå ut grundskolan med godkända betyg. För familjehemsplacerade barn används Stockholms stads Skolfamteam när kriterier är uppfyllda och det finns möjlighet till deltagande. Skolfamteamet består av barnets socialsekreterare, psykolog och specialpedagog som tillsammans med familjehemmet skapar förutsättningar för barnet att nå goda skolresultat. Under året tilldelades förvaltningen medel för en HVB-samordnare som ska fokusera på placerade barn och ungdomars skolgång och resultat. Samordnaren påbörjade sitt uppdrag vid terminsstart hösten 2022 och utöver arbetet med att organisera skolgång med samarbetspartners har fokus varit att förtydliga utförarnas ansvar för att säkerställa skolgång för de placerade barnen.

Barn som placeras utanför sitt hem genomgår en läkarundersökning. Vid längre placeringar följer förvaltningen upp barnens hälsa. Vid varje övervägande och omprövning av vården följs barnets hälsa upp. Yngre barn följs upp genom kontakt med barnavårdscentralen.

Fokus för förvaltningens samarbete mellan fältverksamhet, myndighetsutövning och polis är att gemensamt uppmärksamma barn och ungdomar som riskerar en socialt ogynnsam utveckling. Gemensamma utsättningar med fokus på utemiljön där förvaltningens fältassistenter, polis, uppsökarteam, ungdomsjour, stadens mobila ordningsvakter och nattvandrarerna deltar syftar till att skapa förutsättningar för en tryggare utemiljö i stadsdelsområdet.

Under året har fältassistenterna och polis fokuserat sitt arbete kring bland annat Medborgarplatsen där det förekommer en omfattande lustgasförsäljning. Försäljningen sker lagligt men både försäljningssituationen, med många försäljare även från andra delar av Stockholm och kranskommuner som konkurrerar om försäljningsplatsen, och användandet av lustgas påverkar brottsfrekvensen och otryggheten på platsen. Trots förvaltningens och andra aktörers höga närvaro och med särskilt fokus i området har problematiken blivit alltmer omfattande. Stadsdelsnämnden beslutade därför vid nämndsammanträdet i november att föreslå en utökning av tillståndsplikt för tillfällig försäljning i området. En utökning av tillståndsplikt för tillfällig försäljning är en preventiv åtgärd som minskar risken att bli utsatt för brott och ökar tryggheten i området.

Våldsförebyggande arbetet

Förvaltningen har fortsatt att utveckla samverkan mellan socialtjänst, förskola och skola i det tidiga våldsförebyggande arbetet. Fältassistenterna har arbetat med den våldsförebyggande metoden Mentorer i våldsprevention (MVP) i kommunala grundskolor. Metoden syftar till att medvetandegöra både elever och personal på skolan om hur våld kan förebyggas tidigt. Under året har arbetet med klassbesök och rastaktiviteter i skolmiljöer fortsatt och olika kampanjer/information för våldsprevention har spridits på sociala medier. Elevernas återkoppling på insatserna är bland annat att de har fått en ökad medvetenhet kring våld och vad våld kan leda till.

Arbetet med det strukturerade målgruppsanpassade utbildningsprogrammet Viktig Intressant Person (VIP) har fortsatt att implementeras och medarbetare har utbildats i arbets sättet. Programmet riktar sig till personer med kognitiva och psykiska funktionsvariationer. Syftet är att förebygga att målgruppen utsätts för eller utsätter andra för våld. Under år 2023 fortsätter arbets sättet att implementeras inom fler enheter.

Våldsutsatta och våldsutövare erbjuds råd, stöd och behandling hos Relationsvåldscentrum innerstaden (RVCI). Även barn som upplevt våld får stöd på RVCI genom metoderna Trappan-samtal och Här och nu-samtal.

Förvaltningens samverkansprojekt med lokalpolisområde Södermalm, IGOR, har fortsatt att utvecklas. Under våren presenterades en kortare utvärdering av första projektåret. Resultatet visar att projektet bidrar till att socialtjänsten kommer i kontakt med fler våldsutsatta och våldsutövare än tidigare. Projektet har tilldelats forskningsmedel från Brottsförebyggande rådet (Brå) och en större utvärdering som genomförs av Marie Cederschiölds högskola pågår. I november tilldelades projektet Stockholms stads Trygghetspris och projektet fortsätter under 2023.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Enheten för vuxna och utförarenheten har under året genomfört ett gemensamt utvecklingsprojekt för att förbättra arbetet med beställningar och genomförandeplaner på respektive enhet. Beställningar och genomförandeplaner är centrala för att brukarna ska få insatser av god kvalitet och få vara delaktiga i formandet av sina insatser. Arbetet har resulterat i ett stödmaterial för att kvalitetshöja dokumentationen. Projektet kommer att fortsätta under år 2023 med fokus på implementering av stöd materialet men även fortsatt kvalitetsutveckling av mål och delmål i beställningar och genomförandeplaner.

Under året har olika aktiviteter genomförts med fokus på ökad kunskap om digitalt stöd och välfärdsteknik. Bland annat kommer en genomförd kartläggning att ligga som grund för en kompetensutveckling för medarbetare under 2023.

Förvaltningens dagliga verksamheter har fortsatt att arbeta med individuellt utformade insatser för att skapa en meningsfull verksamhet som tillmötesgår den enskilde deltagarens önskemål, förmåga, intresse och behov. Samarbetet med Stadsmuseet som syftar till att brukarna ska bli motiverade till en mer arbetsinriktad verksamhet har fortsatt att utvecklas och kommer även att pågå under år 2023.

Förvaltningen har under året startat ett projekt, "Hälsa". Detta arbete syftar till att funktionsnedsatta ska motiveras och engageras i fysisk aktivitet. Projektet arbetar även med hälsosam kosthållning. Funktionshindersrådet har involverats och förvaltningen har genomfört fokusgrupper med rådet.

Förstärkt samverkan kring samsjukliga

Arbetet med målgruppen samsjukliga, det vill säga personer med missbruk och psykisk ohälsa, har fortsatt med utgångspunkt i överenskommelsen som finns mellan förvaltningen, psykiatrin och beroendevården i samverkan med Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck och Farsta stadsdelsförvaltningar. Som en förlängning av överenskommelsen ingår förvaltningen i ett projekt, "Särskild satsning på förstärkt samarbete", som leds av socialförvaltningen tillsammans med beroendevården och psykiatrin. Genom projektet har samarbetet kring personer med komplexa vårdbehov som återkommande besöker beroendekuten och/eller vårdas längre perioder inom psykiatrin förbättrats.

Hemlöshet

Förvaltningen har fortsatt att stärka upp arbetet med att bekämpa hemlöshet för alla målgrupper. Detta innefattar det förebyggande och vägledande arbetet samt processen att återetablera sig på bostadsmarknaden. Utgångspunkten för arbetet är stadens program för att motverka hemlöshet. Inom enheten för ekonomiskt bistånd finns ett boendeteam som har överblick över samtliga processer gällande hemlöshet och utvecklar samverkan med SHIS Bostäder, framförallt gällande avtalade boenden. Boendeteamets vräkningsförebyggare har fortsatt att arbeta uppsökande, förebygga bostadslöshet och samarbeta med övriga berörda verksamheter inom förvaltningen. Boendeteamet har tillsammans med integrationsprojektets medarbetare arbetat för att personer i anvisade boenden/nyanlända fått bostadsvägledning och bidragit till att personer fått en trygg och stabil boendeform. Bovägledning och coachning kommer fortsättningsvis genomföras av boendeteamet från januari 2023.

Förvaltningens hemlöshetsatsning, som är särskilt riktad mot hemlösa kvinnor med samsjuklighet, har fortsatt under året. Syftet med projektet är att brukare ska kunna aktualiseras och/eller upprätthålla kontakt med andra vårdgivare samt att motverka hemlöshet. Arbetet har bland annat resulterat i att brukare fått mer stadigvarande boendeplaceringar.

Handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019–2022

Förvaltningens handlingsplan togs fram och har reviderats i samverkan med den kommunala grundskolan och gymnasiet. En effekt av arbetet, som sker både på strukturell och operativ

nivå, är bättre förutsättningar för nära samarbete samt kompetens- och kunskapshöjning hos de olika parterna i bland annat metoder att bedöma risk för våldsamt beteende eller annan allvarlig kriminalitet hos barn och ungdomar.

Socialförvaltningen har tagit initiativ för att tillsammans med Södermalm, Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltningar gemensamt kartlägga enskilda barn/ungdomar som tidigt uppvisat ett normbrytande beteende. Syftet är ett lärande och skapa en ökad förståelse för påverkansfaktorer i barn och ungdomars liv.

Överenskommelsen om Barn i särskilt behov av stöd (BUS) skapar forum, i styrgrupp och arbetsgrupp, att diskutera övergripande samarbeten gällande barn och ungdomar med olika problematik. Kriminalitet hos barn och ungdomar är en del av arbetet, exempelvis har Polisen möjlighet att i styrgruppsmöten lyfta vilka områden/skolor där de ser en ökad problematik.

Förvaltningens fältassistenter har fortsatt att arbeta i skolorna för att tidigt få kontakt med ungdomar som de sedan möter på kvällar och helger. Arbetet i skolorna utgår från metoden Mentorerna i våldsprevention (MVP) som syftar till att medvetandegöra både elever och personal på skolan hur våld kan förebyggas tidigt. Preventionsgruppen har under året spridit olika kampanjer för våldsprevention på sociala medier samt vidareutbildats i hur man samtalar med unga som utsätts och/eller utsätter andra för våld.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

Mål 1 - Ingen fattigdom

- Arbetet med barns rättigheter i enlighet med barnkonventionen i socialtjänstens samtliga verksamheter.
- Arbetet mot hemlöshet.

Mål 3 - God hälsa och välbefinnande

- Det förebyggande arbetet för att tidigt nå barn och ungdomar som riskerar att utveckla psykosociala problem och deras föräldrar.
- Genom arbetet med förvaltningens skolsociala team får fler elever stöd och insatser för att öka närvaron i skolan och på så vis ökas möjligheten för fler elever att gå ut grundskolan med godkända betyg.
- Arbetet med att ge stöd så att placerade barn ska klara skolgången.
- Arbetet med projekt "Hälsa" riktat till personer med funktionsnedsättning inom förvaltningens grupp- och servicebostäder i egen regi.

Mål 5 – Jämställdhet

- Arbetet med att motverka hemlöshet hos kvinnor.

Mål 10 - Minskad ojämlikhet

- Insatser och stöd för personer med funktionsnedsättning för att öka deras möjligheter att vara delaktiga och självständiga i sin vardag.
- Förvaltningens samverkan med rådet för funktionshinderfrågor.

Jämställdhetsanalys

Andelen kvinnor med psykisk ohälsa och med långtidsarbetslöshet som följd, är generellt högre än andelen män, vilket även har uppmärksamats i förvaltningens verksamheter. Kvinnor med funktionsnedsättning är exempel på en grupp som har betydligt lägre etableringsgrad på arbetsmarknaden än genomsnittet. Svag anknytning på arbetsmarknaden kan innebära livslångt bidragsberoende och relativ fattigdom. Fördelningen mellan kvinnor och män avseende olika försörjningshinder skiljer sig något åt, där män i högre grad än kvinnor har arbetslöshet och sociala/medicinska skäl som försörjningshinder och kvinnor i högre grad än män erhåller ekonomiskt bistånd till följd av sjukdom. Föräldrars välmående påverkar även barnens situation. För att förbättra de sociala och ekonomiska livsvillkoren för kvinnor arbetar förvaltningen särskilt med att motverka hemlöshet hos kvinnor och genomför samverkande insatser för att kunna ge sammanhållna insatser.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avväjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	73,33 %			98,26 %	98 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys Årsmålet nås inte. Totalt har det inkommit 467 meddelande om avhysningar från fastighetsägare och hyresvärdar till förvaltningen. Av dessa har 30 ärenden gått vidare till Kronofogden varav 22 har kunnat avväjas och 8 har verkställts. Det ger ett utfall på cirka 73 procent. År 2021 redovisades det totala antalet meddelande om avhysningar som inkommit till förvaltningen i indikatorn vilket gav ett utfall på 98 procent. Jämförbar siffra är istället 71 procent eftersom det inkom 24 avhysningar från Kronofogden varav 17 kunde avväjas och 7 verkställdes. Utfallet har därmed förbättrats jämfört med föregående år. Förvaltningen arbetar intensivt för att personer som hotas av avhysningar ska få behålla sina boenden genom vråkningsförebyggande arbete. Boendeteamets vråkningsförebyggare och boendecoach arbetar uppsökande och förebyggande och samarbetat med övriga verksamheter inom förvaltningen samt fastighets- och hyresvärdar för att hitta stöd och insatser som behövs för att personer som riskerar att bli bostadslösa ska komma tillrätta med sin situation.							
   Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100	VB 2022
   Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	19,9 %	19,3 %	20,8 %		22 %	24 %	VB 2022
   Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	95,1 %	96,2 %	91,7 %	95,9 %	93 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys Fler pojkar än flickor blir aktuella för brott vilket följer trenden i samhället i övrigt vilket även avspeglar sig i statistiken. Handläggare gör inte skillnad på kön avseende i vilken utsträckning man kallar till möte.							
   Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning	80 %	81 %	79 %	83 %	97 %	öka	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
som inte upplever diskriminering							
Analys	Årsmålet nås delvis och utfallet har försämrats något jämfört med föregående år. Indikatorn bygger på frågor i den stadsgemensamma brukarundersökningen och omfattar gruppboende, serviceboende och daglig verksamhet. Förvaltningen har en hög ambition och målsättningen är att inga brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning ska uppleva diskriminering. Verksamheterna fortsätter att arbeta med bakomliggande orsaker till resultatet. Exempelvis via fokusgrupper avseende brukarundersökningens resultat där verksamheterna kommer att prata med varje enskild brukare om de områden som behöver prioriteras utifrån resultatet. Verksamheterna kommer att exemplifiera mer vad diskriminering innebär och anpassa kommunikationen till varje enskild brukare.						
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	90 %	90 %	90 %	88 %	97 %	öka	2022
Analys	Årsmålet nås delvis. Utfallet har förbättrats något jämfört med föregående år och ligger i nivå med stadens genomsnitt. Indikatorn bygger på frågor i den stadsgemensamma brukarundersökningen och omfattar insatserna boende, boendestöd, HVB, stödboende och sysselsättning. Förvaltningen har en hög ambition och målsättningen är att inga brukare inom socialpsykiatri ska uppleva diskriminering. Verksamheterna fortsätter arbetet med att identifiera vilka eventuella problem och bakomliggande orsaker som kan finnas avseende upplevelsen av diskriminering hos personer med insatser inom socialpsykiatri.						
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	86 %	89 %	87 %	85 %	80 %	2022
  Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	84,62 %	85,71 %	83,33 %	68,97 %	75 %	75 %	VB 2022
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	71,43 %	50 %	100 %	66,67 %	75 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys	Årsmålet nås delvis men utfallet har förbättrats med cirka 4,8 procentenheter jämfört med föregående år. Sju personer fick kontrakt varav fem bodde kvar under 2022. Av de som hade kontrakt under året avhystes två personer på grund av att de dömts till fängelse och därmed inte kunde behålla sina kontrakt. På grund av det låga antalet går det inte att göra en jämställdhetsanalys.						
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	86 %	89 %	91 %	93 %	90 %	2022
Analys	Årsmålet nås delvis och utfallet har försämrats något jämfört med 2021. Indikatorn bygger på frågor i den stadsgemensamma brukarundersökningen och omfattar gruppboende, serviceboende och daglig verksamhet. Verksamheterna fortsätter att arbeta med insatser för att brukarna ska uppleva bättre bemötande. Alla medarbetare inom LSS-verksamheterna kommer att gå en utbildning som kallas pedagogiskt ramverk och bland annat handlar och bemötande, exempelvis lågaffektivt bemötande och alternativ kommunikation. Verksamheterna fortsätter att uppmuntra brukare och						

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
deras anhöriga att uttrycka och delge åsikter om hur de tycker att verksamheten fungerar.							
   Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	81 %	84 %	78 %	81 %	82 %	79 %	2022
<p>Analys</p> <p>Årsmålet nås delvis och utfallet är oförändrat jämfört med föregående år. Indikatorn bygger på frågor i den stadsgemensamma brukarundersökningen och omfattar gruppboende, serviceboende och daglig verksamhet. Verksamheterna har under året genomfört ett gemensamt utvecklingsprojekt för att förbättra arbetet med beställningar och genomförandepplaner. Beställningar och genomförandepplaner är centrala för att brukarna ska få insatser av god kvalitet och få vara delaktiga i formandet av sina insatser.</p> <p>Det är fler män än kvinnor som upplever att de kan påverka insatsens utformning. Erfarenheten är att män har lättare att uttrycka hur de vill utforma sin insats. Under 2023 kommer verksamheten att arbeta med att följa upp kvinnors utformning av deras insats. Det görs i de uppföljningssamtal som varje brukare har. På husmöten som ordnas varje vecka och där boendets aktiviteter och dagliga verksamhet följs upp tillsammans med de boende uppmärksamma att alla brukare kommer till tals.</p>							
   Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	84,21 %	71,43 %	100 %	66,67 %	50 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet visar att kvinnor i högre utsträckning än män svarat att de upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten. Det är svårt att göra en djupare analys av vad detta beror på då antalet svarande brukare är så lågt, sju män och tio kvinnor.</p>							
   Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	84,62 %	87,5 %	80 %	66,67 %	75 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet visar att män i högre utsträckning än kvinnor svarat att de upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten. Det är svårt att göra en djupare analys av vad detta beror på då antalet svarande brukare är så lågt, åtta män och fem kvinnor.</p>							
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	39,73 %	40,4 %	38,92 %	36,25 %	70 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
<p>Analys</p> <p>Årsmålet nås inte. Det finns svårigheter med att göra yngre barn och vissa barn med funktionsnedsättning delaktiga under och efter en utredning. Individuella bedömningar görs alltid och i de allra flesta fall i dialog med vårdnadshavare om det är till små barns bästa att träffa och prata med socialtjänsten. Ungdomar är delaktiga och får återkoppling i högre grad än yngre barn. Indikatorn består av tre delmål och mäts genom tre frågor. Förvaltningen kan konstatera att utfallet på delmål 3 om återkoppling är lägre än de andra två. Det finns svårigheter med att få till möten för återkoppling till barn i samband med att utredningen avslutats då det är svårt att motivera vårdnadshavare till ännu ett möte med socialtjänsten. Förvaltningen fortsätter att stärka upp arbetet med återkoppling och uppföljning.</p>							
  Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	45,63 %	41,54 %	50,63 %	36,25 %	80 %	Tas fram av nämnd	VB 2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
<p>Årsmålet nås inte. Indikatorn gäller samtliga utredningar enligt 11 kap. 1 § SoL och LVU, utredningar avseende vårdnad, boende och umgänge samt LSS. Samtliga utredningar anpassas till det individuella ärendet och det kan finnas situationer då det inte bedöms lämpligt eller nödvändigt att inhämta underlag från förskola eller skola. Exempelvis när det gäller barn inom funktionsnedsättningsområdet tas inte kontakt med skolan i utredningar då det inte påverkar bedömningen om vilka insatser barnet har behov av. Dock är detta ett utvecklingsområde och arbetet med att utveckla arbetssätt för att involvera förskola och skola i större utsträckning fortsätter under nästa år.</p> <p>Utfallet visar att skola/förskola vidtalas i högre utsträckning för flickor än pojkar. Det kan till viss del bero på att flickor i högre grad väljer att berätta om missförhållanden, exempelvis för en lärare eller skolkurator, vilket medför att verksamheten i högre grad har referenssamtal med skolpersonal för flickor även om grunden inte är skolproblematik.</p>							
 	Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	9		0	0	Tas fram av nämnd	2022
Analys							
<p>Årsmålet nås inte. Under året har nio barnfamiljer beviljats tillfälliga boendelösningar i form av vandrarhem eller hotellboende. Två av familjerna placerades inom stadsdelsområdet av socialjouren och aktualiserades därefter hos förvaltningen utifrån sin bostadslöshet. Sju av familjerna hade behov av tillfälligt boende efter att hyresavtal vid stadens anvisade boenden löpt ut. Samtliga familjer hade en planering för flytt till ett stadigvarande boende och har haft stöd av förvaltningens boendeteam.</p>							
 	Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	265 st		232 st	250 st	Tas fram av nämnd	2022
 	Antal vräkningar som berör barn	2		0	0	Tas fram av nämnd	2022
Analys							
<p>Årsmålet nås inte. Under mätperioden har det inkommit fem meddelande om avhysning till förvaltningen avseende hushåll med barn, av dessa har två verkställts. I båda dessa fall säkerställdes, i samarbete med enheten för barn och ungdom, att barnen hade ett stabilt och tryggt boende hos den andre föräldern. I de fall förvaltningen beviljat boende för den förälder som vräkts har hänsyn tagits till umgänge med barnet. Barnkonsekvensanalys genomförs i samtliga ärenden där barn påverkas av exempelvis hyres- och el-skulder och förvaltningen sätter in kraftfulla insatser för att så långt som möjligt förhindra avhysning i alla fall men framförallt när det berör ett barn.</p>							
 	Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	73 %	76 %	71 %	75 %	85 %	Tas fram av nämnd
Analys							
<p>Årsmålet nås delvis och utfallet har försämrats något jämfört med 2021. Indikatorn bygger på frågor i den stadsgemensamma brukarundersökningen och omfattar gruppboende och serviceboende. Fler män än kvinnor upplever trygghet vilket följer den allmänna trenden att kvinnor generellt upplever mer otrygghet. Förvaltningen fortsätter att arbeta med trygghetsskapande åtgärder inom LSS-verksamheterna. Verksamheterna kommer i de individuella samtalen som hålls med varje brukare ta upp trygghetsfrågor genom att prata om vilka behov som varje enskild brukare har.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 	Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp och utvärdera genomförda åtgärder för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det	2022-01-01	2022-12-31

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	 Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram ett processtöd för intern samverkan i frågor som rör äldre personer som lever i hemlöshet	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna samordna och utveckla socialtjänstens och äldreomsorgens arbete med kvalitets- och ledningssystem enligt SOSFS 2011:9 för att bidra till en likställighet i staden, bland annat genom ett ägandeskap av frågan i ILS-webb	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för en centralisering av hälso- och sjukvårdsansvaret inom socialpsykiatrins särskilda boenden, i likhet med LSS-hälsan. Utredningen ska inkludera en kostnadsanalys	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta arbetet med STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utbilda stadens personal inom LSS i det pedagogiska ramverket	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda formerna för ett tryggt mottagande från LVM-vård	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur bolotsar kan ge förstärkt praktiskt stöd till barnfamiljer vid SHIS Bostäders boenden	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda införandet av en akademisk socialtjänst där socialsekreterare och forskare samlokaliseras i syfte att undersöka och utvärdera socialtjänstens insatser. En pilotverksamhet ska genomföras	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samordning av handläggning av personlig assistans	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om förmedlingsprocessen för bostäder med särskild service kan effektiviseras	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda inrättandet av profilboenden inom bostäder med särskild service	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna följa riskerna för ökad våldsutsatthet som en möjlig effekt av covid-19-pandemin	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram ett nytt program för stadens arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel samt arbeta enligt ANDTS-programmet 2018-2021 till dess att ett nytt program är framtaget	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna hur man kan utveckla och använda boendestöd inom missbruk	2022-01-01	2022-12-31	
✓	 Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska utvärdera arbetet kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnåktenskap eller könsstympning	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.4.1. Barn och vuxna lever ett självständigt liv i en fungerande vardag

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Att tillämpa evidensbaserade insatser ökar förutsättningar för och bidrar till att brukare kan leva ett självständigt liv.
- I dokumentationen i samtliga ärenden ska framgå att barnperspektivet och barnets rättigheter beaktats.
- Att utveckla verksamheten till en klientcentrerad organisation med brukaren i fokus.

Förväntat resultat

- Vuxna i behov av kontakt med socialtjänstens verksamheter erbjuds stöd och service av god kvalitet.
- Barn och vårdnadshavare i kontakt med socialtjänstens verksamheter får stöd och hjälp till en gynnsam utveckling och en ökande självständighet.
- Inga barnfamiljer ska vräkas.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att ett av tre förväntade resultat uppnås helt, ett uppnås delvis och ett uppnås inte. Nämndindikatorn uppnås delvis och aktiviteterna är genomförda. Bedömningen att det förväntade resultatet om barn och vårdnadshavare får stöd och hjälp till en gynnsam utveckling och en ökande självständighet uppnås delvis grundar sig på att hälften av indikatorerna uppnås helt och hälften uppnås inte. Det förväntade resultatet att inga barnfamiljer ska vräkas uppnås inte eftersom två barnfamiljer har vräcks under året. Förvaltningen fortsätter att utveckla stöd och insatser mot barn och deras vårdnadshavare som att göra dem mer delaktiga i utredningar samt prioritera insatser mot barnfamiljer som exempelvis att förebygga vräkningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel deltagare inom socialpsykiatri som upplever att deras sysselsättning är viktig	91 %	90 %	92 %	94 %	92 %		2022
Analys Årsmålet nås delvis och utfallet har försämrats med tre procentenheter jämfört med föregående år. Förvaltningen fortsätter utveckla verksamheten för att i möjligaste mån anpassa aktiviteter till den enskildes önskemål och behov så att fler upplever att deras sysselsättning är meningsfull och viktig.							

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Implementera handlingsplanen för det lokala arbetet i enlighet med strategin för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Implementera Stockholms stads program för att motverka hemlöshet.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Säkerställa att Introduktionsplanen för samtliga nya socialsekreterare ska inkludera en grundläggande utbildning om neuropsykiatriska funktionshinder.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Utveckla arbetet med skolsociala team tillsammans med grundskolan.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.4.2. Barn och vuxna med funktionsnedsättning tar del av stöd och service på lika villkor som andra

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Öka brukares delaktighet genom att utforma insatser tillsammans med den enskilde utifrån behov och önskemål.
- Verksamheter inom funktionsnedsättning arbetar med utgångspunkt i evidensbaserad praktik i syfte att stärka den enskildes möjligheter till ett självständigt liv.
- Fortsätta utveckla och implementera digitala verktyg, välfärdsteknik och erbjuda stöd i användandet av dessa i syfte att öka den enskildes delaktighet och självständighet.

Förväntat resultat

- Den enskildes delaktighet i sin insats ökar.
- Den enskilde har tillgång till digital teknik och får stöd i användandet av digitala hjälpmedel i sin insats.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Fortsätta utveckla och införa metoder för arbetssätt som syftar till att stärka brukarinflytandet.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Stadsdelsförvaltningen samverkar med bland annat föreningslivet (civilsamhällets organisationer) att utveckla stödet till brukarna att använda digital teknik.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Stadsdelsförvaltningen samverkar med föreningslivet (civilsamhällets organisationer) i syfte att stärka demokratin. Särskilt fokus riktas till verksamheter för personer med funktionsnedsättning.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.4.3. Barn och vuxna utsätts inte för våld

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- I samverkan med socialförvaltningen och stadens Relationsvårdscentrum (RVC) fortsätta utveckla arbetssätt för att ta emot våldsutsatta barn och vuxna i RVC-verksamheterna.
- Med utgångspunkt i programmet för våld i nära relation utveckla det förebyggande arbetet utifrån risk- och skyddsbedömningar. Särskilt utsatta grupper som exempelvis personer med funktionsnedsättning och äldre får anpassat stöd utifrån sina förutsättningar.
- Att utveckla samarbetet internt och med Polisen bland annat i projektet IGOR för att upptäcka och motivera fler våldsutövare att ta emot insatser. Inom ramen för IGOR öka förutsättningar för att samlokalisera myndigheterna.
- Stärka möjligheterna för våldsutsatta att vid behov erbjudas alternativt boende under en period för att undvika risk för ytterligare våld.

Förväntat resultat

- Flickor och pojkar, kvinnor och män utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck, får stöd och skydd utifrån sina behov.
- Våldsutövare motiveras att ta emot insatser för att bryta sitt beteende mot en långsiktig förändring.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ I samband med projektet IGOR samverkar RVC och relationsvårdsteamet med polisen i syfte att tillsammans erbjuda kvalitativa insatser till våldsutövare för att bryta sitt beteende. Projektet prövar metoder för att följa upp, mäta och förbättra effekterna av arbetet med våldsutövare.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Implementera programmet mot våld i nära relation.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att tre av fjorton KF-indikatorer uppnås helt, nio uppnås delvis och två uppnås inte samt att KF-aktiviteterna är genomförda. Underliggande nämndmål har uppfyllts helt.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att arbetet med de prioriterade områdena i verksamhetsplan 2022 genomförts utan större avvikelser.

I bedömningen av måluppfyllelsen har förvaltningen gjort en samlad avvägning och analys av utfallen på indikatorerna från Socialstyrelsens enkätundersökning och de individuppföljningar som äldreomsorgen genomfört. Förvaltningen har också vägt in verksamheternas arbete med de prioriterade områdena under året. Utifrån detta gör alltså förvaltningen bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts under året.

Resultaten för flertalet av indikatorerna under detta verksamhetsområdesmål baseras på Socialstyrelsens enkätundersökning ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?”.

Undersökningen skickas till personer 65 år och äldre som bor i ordinärt boende med stöd av hemtjänst eller som bor på särskilt boende för äldre. I år genomfördes undersökningen under januari till mars till skillnad från tidigare år då undersökningen genomförts under mars till maj. Svarsfrekvensen för undersökningen inom hemtjänsten är 59,3 procent och för särskilt boende 39,8 procent. Resultaten har generellt förändrats i en negativ riktning på riksnivå vilket också syns på Stockholm stadsnivå inom samtliga stadsdelsområden och lokalt för Södermalms stadsdelsområde. Enligt Socialstyrelsen är de negativa förändringarna störst jämfört med 2020, då undersökningen gjordes senast och då resultaten var ovanligt positiva jämfört med tidigare år. Detta stämmer även för Södermalms äldreomsorg. Förvaltningen delar även Socialstyrelsens uppfattning om att årets resultat bör ses i kontexten av att pandemin pågått i två år när svaren samlades in. Pandemin påverkade samhället generellt och tillvaron för många äldre personer med äldreomsorg i synnerhet. Förvaltningen kan konstatera att utfallen gällande nöjdheten med måltidssituationen och utevistelsen för omsorgstagare på vård- och omsorgsboenden varit relativt låga även innan pandemin. Förvaltningen fortsätter därför att prioritera dessa områden under år 2023.

Behovet av att utveckla och följa upp rutiner och arbetssätt för att undvika fortsatt och framtida smittspridning inom äldreomsorgsverksamheterna har löpt på under året. Fokus för arbetet har främst varit uppföljning av följsamheten och utveckling av de basala hygienrutinerna. Trots låga nivåer av smittspridning har smittspårningen och den kohortvård som behövts fortsatt tagit tid och resurser i verksamheterna. Utvecklingsarbetet kring de basala hygienrutinerna kommer att fortsätta under år 2023.

Meningsfullhet - leva livet ut

Den äldres stöd, omsorg och omvårdnad anpassas utifrån den enskildes behov. Genom att involvera den äldre i planeringen och i genomförandet av insatsen säkerställs det egna inflyandet och upplevelsen av trygghet ökar. Som en del i utvecklingen av det salutogena och hälsofrämjande arbetssättet har en kartläggning av områdena aktiviteter, utevistelse och individuell stimulans på förvaltningens vård- och omsorgsboenden genomförts. I detta arbete har också genomförda och pågående satsningar på kontaktmannskapet, social dokumentation samt användning av levnadsberättelser bidragit till en än mer personcentrerad vård och omsorg. Arbetet fortsätter under 2023.

På förvaltningens vård- och omsorgsboenden i egen regi erbjuds de boende utevistelse varje dag. Aktivitetsombudens uppdrag har förtydligats ytterligare med särskilt fokus på att utveckla utevistelsen och nätverk för förbättringsarbete har startats upp. På ett av

förvaltningens vård- och omsorgsboenden som drivs på entreprenad följs utevistelsen upp genom egenkontroller veckovis och åtgärder vidtas löpande, exempelvis kan tiderna för utevistelsen ändras eller sättet man frågar den boende om hen vill gå ut varierar. Ungdomar från Ung omsorg samt verksamhetens aktivitetscoacher erbjuder även utomhusaktiviteter.

På förvaltningens vård- och omsorgsboenden i egen regi tillagas maten på plats (Hemlagat) och satsningen med måltidsbiträden i verksamheten har fortsatt. Satsningen har möjliggjort för omvårdnadspersonalen att i större utsträckning delta i själva måltidssituationen och tillsammans med den äldre göra måltiden till en bra del av dagen genom ökad social gemenskap. 90 procent av de boende är nöjda med maten och måltiderna. Utvecklingen av Hemlagat fortsätter under 2023, liksom det arbete som sker med hjälp av förvaltningens kostombud som regelbundet deltar i kvalitetsarbete kring måltiderna genom mätning av matsvinn och av nattfasta samt genom måltidsobservationer. Förvaltningens hemtjänst har under året påbörjat ytterligare samverkan med beställarenheten inom ramen för Projekt undernäring med syfte att upptäcka och förebygga undernäring bland äldre med hemtjänst i ordinärt boende. Mat, måltider och nutrition är ett fortsatt fokusområde under 2023.

Förvaltningens hemtjänst i egen regi har prioriterat arbetet med att skapa förutsättningar för brukarna att känna sig delaktiga i planeringen av de beviljade insatserna, främst genom att fortsätta arbetet med att följa upp alla genomförandeplaner. Genom löpande och strukturerad hantering och uppföljning av avvikelser, klagomål och synpunkter har kvaliteten i insatserna säkerställts.

Digital signering av läkemedel med hjälp av en app är infört på fyra av förvaltningens särskilda boenden. Uppföljningar visar att målet om ett användarvänligt digitalt arbetsstöd för undersköterskor och sjuksköterskor som stärker patientsäkerheten har nåtts. Under första kvartalet 2023 kommer samtliga särskilda boenden i egen regi använda digital signering av läkemedel och planer finns för hur verksamheterna kommer fortsätta att kvalitetssäkra och följa upp andra insatser inom äldreomsorgen genom digital signering.

Samverkan internt och externt är grundläggande för ett sammanhållet perspektiv kring den enskildes behov av vård och omsorg. Förvaltningen arbetar för en utökad samverkan med Region Stockholm och för närvarande pågår diskussioner om nya samverkansformer. Under året har samverkan exempelvis skett inom ramen för våld i nära relationer. Förvaltningen gör bedömningen att en tydlig samverkan bidrar till att den äldres delaktighet och inflytande ökar och bidrar till bättre planering vid genomförandet av olika insatser vilket är i linje med målen i överenskommelsen om en God och nära vård. Förvaltningen har fortsatt identifierat flera utvecklingsområden inom samverkansområdet och arbetet intensifieras under 2023.

Psykisk hälsa

Förvaltningens fyra öppna träffpunkter har fortsatt vidareutveckla aktivitetsutbudet och gästernas upplevelse av delaktighet genom löpande uppföljningar med besökare och även förtroenderåd där det finns. Under sommaren har flertalet aktiviteter skett utomhus där utflykter, fika på kolonilotten och olika stadsvandringar har varit särskilt populärt. De öppna verksamheterna har intensifierat sitt arbete med att nå fler äldre och fler grupper av äldre. Arbeta sker för att kunna erbjuda inkluderande verksamheter, exempelvis genom att särskilt uppmärksamma Pride-veckan. I samarbete med RFSL:s projekt Glittra med gråa hår

informerar förvaltningen också om RFSL:s mötesplatser för äldre och planerar inför 2023 att stärka samarbetet för att gemensamt nå ut till fler äldre. Verksamheten har också satsat på marknadsföring i olika kanaler för att nå de målgrupper som idag inte besöker de öppna träffpunkterna.

Genom en fördjupad samverkan mellan beställarenheten och hemtjänst i egen regi, Södertjänst, inom området psykisk hälsa kan enskilda erbjudas riktat stöd och hjälp i ett tidigare skede. Syftet är att tidigare upptäcka och förebygga ofrivillig ensamhet, missbruk och psykisk ohälsa. Södertjänsts team inom psykisk ohälsa ger även stöd och handledning till enhetens medarbetare vid behov och vid olika verksamhetsmöten. Utvecklingsområden är identifierade och arbetas med under 2023. Där ingår bland annat en ökad satsning och samverkan mot hemlöshet, bland annat utifrån det stadsgemensamma metodstöd som arbetats fram under året.

Kompetensförsörjning

Under året har äldreomsorgen i egen regi prioriterat arbetsplatsnära kompetensutveckling inom bland annat kommunikation i teamet och levnadsberättelser genom att stötta medarbetare både i omvårdnadskunskaper och i språk. En rad verksamhetsförlagda utbildningar och kompetenssatsningar har också genomförts inom demens, psykisk hälsa, kontaktmannaskap, social dokumentation, våld i nära relationer hälso- och sjukvård och välfärdsteknik.

Genom satsningen på ökad chefstäthet inom vård- och omsorgboendena i egen regi, kvalitetssamordnare på plats i verksamheterna, utökad tjänst för medicinskt ansvarig rehab (MAR) och hälso- och sjukvårdsutvecklare samt satsning på verksamheternas ombud och mottagande av studenter och elever har äldreomsorgen ytterligare stärkt grunden för en hållbar och långsiktig kompetensförsörjning och kvalitetsutveckling.

Äldrevänlig stad

Arbetet med utvecklingsområdena som identifierats i stadens gemensamma handlingsplan för en äldrevänlig stad har fortsatt. Samtliga utvecklingsområden ingår i förvaltningens ordinarie arbete exempelvis att erbjuda insatser av hög kvalitet utifrån äldres behov och att tillhandahålla meningsfulla sociala aktiviteter i gemenskap med andra. Dialog förs med enskilda äldre och anhöriga och förvaltningen samverkar med pensionärsrådet och andra relevanta aktörer för att säkerställa den äldres perspektiv i alla verksamheter.

En viktig del i att implementera handlingsplanen för en äldrevänlig stad har varit satsningen på äldrelotsar. Äldrelotsarnas uppsökande arbete har ökat möjligheterna att nå ut till fler äldre och har skapat fler samverkansytor särskilt inom civilsamhället. Det uppsökande arbetet sker genom brevvtskick, telefonsamtal, hembesök och besök i sammanhang där äldre personer vistas. Exempel på att säkerställa den äldres perspektiv och även äldre som medskapare är också förvaltningens forskningsprojekt i samverkan med Äldrecentrum där seniorer är medforskare i att identifiera vad som bibehåller god hälsa. Ytterligare exempel är den workshop med innerstadens pensionärsråd som hölls som en del av den årligt återkommande boendeplaneringen. Genom ökad dialog med målgruppen säkras äldres delaktighet och inflytande i utvecklingsarbetet.

Nationella minoriteter

Förvaltningens dagverksamheter och träffpunkter har under året uppmärksammat de nationella minoriteternas högtider med aktiviteter, mat och musik. Nytorgstjärnen har i samarbete med Sameföreningen regelbundet anordnat samiskt café. Dagverksamheterna har under hösten även haft musikunderhållning på finlandssvenska och högläsning på samiska.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

Mål 3 - God hälsa och välbefinnande

- Systematiskt arbete med förebyggande insatser genom öppna träffpunkter och mötesplatser samt satsningen på äldrelotsar.

Mål 5 - Jämställdhet

- Fortsatt arbete med att analysera könsuppdelad statistik samt att genomföra jämställdhetsanalyser.

Mål 10 - Minskad ojämlikhet

- Samverkan med pensionärsrådet.
- Arbetet med att uppmärksamma nationella minoriteter, exempelvis samiskt café i samverkan med Sameföreningen.

Jämställdhetsanalys

Resultaten från Socialstyrelsens enkätundersökning uppvisar fortsatta skillnader i utfallen mellan kvinnor och män. Inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden kommer särskilt fokus att läggas på områdena utevistelse samt mat och måltider. Underlaget kommer ligga till grund för verksamheternas vidare prioriteringar kopplat till jämställdhetsarbetet i verksamhetsplanen för år 2023.

Under perioden har utbildningsinsatser genomförts inom området våld i nära relation inom hemtjänsten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	67 %	63 %	70 %		81 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys <p>Årsmålet nås delvis. Utfallet för indikatorn baserar sig på frågan (i Socialstyrelsens undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?") om måltiden upplevs som en trevlig stund på dagen. Utfallet hamnar en procentenhet över rikssnittet och två procentenheter över stadens snitt. Utfallet för motsvarande fråga i den individuppföljning som genomförts under november 2021 till maj 2022, "Är du nöjd med måltidssituationerna", hamnar på 98 procent.</p> <p>Inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden i egen regi fortsätter uppföljningarna av maten och måltiderna genom måltidsobservationer. Sedan i april 2022 har måltidsbiträden funnit på plats i verksamheterna och under hösten utvärderas insatsen. Förvaltningen har även förstärkt verksamheterna med en extra dietistresurs.</p> <p>Utfallet uppvisar fortsatta skillnader i utfallet mellan kvinnor och män och verksamheterna har under hösten försökt analysera resultaten men har inte lyckats finna orsakerna till skillnaderna. Inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden kommer</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
särskilt fokus att läggas på områdena utevistelse samt mat och måltider under år 2023.							
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	52 %	47 %	55 %		70 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys</p> <p>Årsmålet nås inte. Utfallet för indikatorn baserar sig på frågan (i Socialstyrelsens undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?") om möjligheten att komma utomhus upplevs som bra. Utfallet hamnar två procentenheter under rikssnittet och fyra procentenheter över stadens snitt. Utfallet för motsvarande fråga i den individuppföljning som genomförts under november 2021 till maj 2022, "Får du komma ut i den utsträckning som du önskar?", hamnar på 72 procent.</p> <p>Inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden har en kartläggning av områdena aktiviteter, utevistelse och individuell stimulans på förvaltningens vård- och omsorgsboenden genomförts. Under hösten har resultatet av kartläggningen använts som underlag i en handlingsplan för respektive vård- och omsorgsboende.</p> <p>Utfallet uppvisar fortsatta skillnader i utfallet mellan kvinnor och män och verksamheterna har under hösten försökt analysera resultaten men har inte lyckats finna orsakerna till skillnaderna. Inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden kommer särskilt fokus att läggas på områdena utevistelse samt mat och måltider.</p>							
  Andel digital nattillsyn i hemtjänsten	100 %			100 %	0 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys</p> <p>Arbetet med att införa digital nattillsyn som insats sker stadsövergripande. Under 2021 har ett pilotinförande genomförts i en annan stadsdel. När ett genomförande kan ske på Södermalm är ännu oklart och därför är årsmålet och utfallet 0 procent.</p>							
  Andel digitala inköp i hemtjänsten	51,22 %			72,92 %	20 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	85 %	87 %	84 %		90 %	86 %	2022
<p>Analys</p> <p>Årsmålet nås delvis. Utfallet för indikatorn baserar sig på frågan (i Socialstyrelsens undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?") om personalen tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål om hur hjälpen utförs. Utfallet hamnar mycket nära årsmålet och ligger en procentenhet över rikssnittet och en procentenhet över stadens snitt. Utfallet för motsvarande fråga i den individuppföljning som genomförts under november 2021 till maj 2022, "Får du hjälpen så som ni kommit överens om?", hamnar på 97 procent.</p> <p>Inom förvaltningens hemtjänst fortsätter arbetet med att skapa förutsättningar för omsorgstagarna att känna sig delaktiga i planeringen av de beviljade insatserna, främst genom att fortsätta följa upp alla genomförandeplaner.</p>							
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	75 %	66 %	80 %		85 %	78 %	2022
<p>Analys</p> <p>Årsmålet nås delvis. Utfallet för indikatorn baserar sig på frågan (i Socialstyrelsens undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?") om personalen tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål om hur hjälpen utförs. Utfallet ligger två procentenheter under rikssnittet och en procentenhet över stadens snitt. Utfallet för motsvarande fråga i den individuppföljning som genomförts under november 2021 till maj 2022, "Har du möjlighet att påverka hur hjälpen genomförs?", hamnar på 97 procent.</p> <p>Förvaltningen gör bedömningen att resultatet bör ses i kontexten av att pandemin pågått i två år när svaren samlades in vilket haft påverkan för omsorgstagare på vård- och omsorgsboende. På förvaltningens vård- och omsorgsboenden i egen regi fortsätter arbetet med att involvera den äldre i planeringen och i genomförandet av insatsen.</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel smarta lås i hemtjänsten	100 %			100 %	0 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Arbetet med att införa smarta lås sker stadsövergripande. Ett införande i Södermalms stadsdelsområde är planerat till sista kvartalet 2023. Årsmålet är därför 0 procent.							
   Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	79 %	79 %	79 %		85 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Årsmålet nås delvis. Utfallet för indikatorn baserar sig på frågan om hur tryggt eller otryggt det känns att bo hemma med stöd från hemtjänsten i Socialstyrelsens undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen"? Utfallet hamnar sex procentenheter under rikssnittet och två procentenhet under stadens snitt. Någon motsvarande fråga ställs inte i den individuppföljning som genomförs. Förvaltningen gör bedömningen att resultatet bör ses i kontexten av att pandemin pågått i två år när svaren samlades in vilket haft påverkan för omsorgstagare i hemtjänsten. Arbetet med strukturen kring besöket hos den äldre är en viktig faktor för att öka tryggheten. Arbetet med att tider för besöken hålls och förändringar kommuniceras tydligt och i så god tid som möjligt är något som arbetas vidare med.							
   Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	85 %	87 %	85 %		90 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Årsmålet nås delvis. Utfallet för indikatorn baserar sig på frågan (i Socialstyrelsens undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen") om hur tryggt eller otryggt det känns att bo på sitt äldreboende. Utfallet hamnar en procentenhet under rikssnittet och på samma utfall som stadens snitt. Någon motsvarande fråga ställs inte i den individuppföljning som genomförs. De omsorgstagare som skattat sitt hälsotillstånd som gott upplever sig avsevärt tryggare än de omsorgstagare som skattat sitt hälsotillstånd som någorlunda/dåligt. Förvaltningen gör bedömningen att resultatet bör ses i kontexten av att pandemin pågått i två år när svaren samlades in vilket haft påverkan för omsorgstagare på vård- och omsorgsboende.							
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar	22,58 %				20 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Årsmålet nås delvis. Resultatet ligger drygt en procentenhet över stadens snitt. Indikatorn redovisas som ett rullande tolv månadersgenomsnitt. Utfallet för oktober (13,8 procent) och november (15 procent) har varit avsevärt lägre än tidigare månader. Förvaltningen har ett pågående utvecklingsarbete med syftet att minska andelen timanställda inom äldreomsorgens verksamheter. Utgångspunkten är månadsanställningar med heltid som norm. Under våren 2022 har förvaltningen även startat upp egna resursteam inom hemtjänsten och vård- och omsorgsboendena i egen regi. Resursteamerna består av månadsanställd vård- och omsorgspersonal som kan gå in och ersätta annan personal vid frånvaro såsom semester, kortare sjukdom, vård av barn och utbildningar. Även en översyn av scheman/bemanning planeras att genomföras under början av 2023.							
   Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	96 %	95 %	96 %	93 %	100 %	93 %	2022
Analys Årsmålet nås delvis. Utfallet är tre procentenheter högre än utfallet för år 2021. Resultatet hamnar en procentenhet över stadens snitt. Dagverksamheterna i egen regi har fortsatt att utveckla aktivitetsutbudet och gästernas upplevelse av delaktighet. En kvalitetssamordnare har rekryterats för att än mer fokusera på verksamheternas systematiska kvalitetsarbete och jämlik dagverksamhet.							
   Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	82 %	81 %	83 %		89 %	86 %	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
<p>Årsmålet nås delvis. Utfallet för indikatorn baserar sig på frågan (i Socialstyrelsens undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen") om hur nöjd eller missnöjd omsorgstagaren är med sin hemtjänst. Utfallet hamnar fyra procentenheter under rikssnittet och på stadens snitt. Motsvarande fråga om nöjdhet ställs inte i den individuppföljning som genomförs.</p> <p>De omsorgstagare som skattat sitt hälsotillstånd som gott är mer nöjda än de omsorgstagare som skattat sitt hälsotillstånd som någorlunda/dåligt. Förvaltningen gör bedömningen att resultatet bör ses i kontexten av att pandemin pågått i två år när svaren samlades in vilket haft påverkan för omsorgstagare med hemtjänst. Inom förvaltningens hemtjänstverksamheter fortgår förbättringsarbetet med genomförandeplaner vilket tros kunna leda till ökad nöjdhet hos omsorgstagarna.</p>							
 	Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	76 %	71 %	79 %	86 %	82 %	2022
Analys							
<p>Årsmålet nås delvis. Utfallet för indikatorn baserar sig på frågan (i Socialstyrelsens undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen") om hur nöjd eller missnöjd omsorgstagaren är med sitt äldreboende. Utfallet hamnar en procentenhet under rikssnittet och en procentenhet under stadens snitt. Någon motsvarande fråga ställs inte i den individuppföljning som genomförs.</p> <p>De omsorgstagare som skattat sitt hälsotillstånd som gott är mer nöjda än de omsorgstagare som skattat sitt hälsotillstånd som någorlunda/dåligt. Förvaltningen gör bedömningen att resultatet bör ses i kontexten av att pandemin pågått i två år när svaren samlades in vilket haft påverkan för omsorgstagare på vård- och omsorgsboende.</p> <p>Förvaltningen kommer att fördjupa sig i resultaten generellt och närmare analysera skillnaderna mellan hur män och kvinnor svarat. Svarsfrekvensen är fortsatt låg och ligger på 39,8 procent. Kvinnor står för 68 procent av svaren och män för 32 procent.</p>							
 	Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	12,52			12	10	Max 10 personer 2022
Analys							
<p>Personalkontinuiteten är ett fortsatt fokusområde för samtliga hemtjänstutförare. Enheterna arbetar kontinuerligt för att förbättra sina kontinuitetssiffror genom att effektivisera sin planering, arbeta med områdesindelning och arbetslag med det övergripande målet att kunna erbjuda trygga insatser med hög kvalitet för kunderna. Södermalm har ett stort antal utförare med varierande storlek i antal kunder och geografiskt område vilket ger olika förutsättningar i förbättringsarbetet. Resultatet har försämrats något i jämförelse med år 2021. Förvaltningens hemtjänst i egen regi har ett resultat på 12,1 personer och stadsdelsområdets privata utförare har ett resultat på 12,6 personer. Stadens resultat uppgår till 11,5 personer. Kontinuiteten mäts även med en fråga i individuppföljningen och 70,6 procent av de tillfrågade upplever att de får hjälp av samma personer.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 	Kommunstyrelsen ska i nära samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna göra en fördjupad utredning om hur verksamhets- och avtalsuppföljningen inom äldreomsorgen kan utvecklas i syfte att kvalitetssäkras och bli mer likvärdig över staden	2022-01-01	2022-12-31
 	Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholmshem och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram rutiner för att arbeta med vråkningsförebyggande åtgärder riktade mot personer över 65 år som inte är i behov av socialpsykiatrisk stöd	2022-01-01	2022-12-31
 	Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram uppdragsbeskrivningar för specifika funktioner utifrån utredningsuppdraget om regionalisering av funktioner	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Region Stockholm se över vilka system som möjliggör för gemensam journalföring mellan staden och Region Stockholm	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med servicenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda Äldre direkt som en väg in för alla Stockholms äldre	2022-01-01	2022-08-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna inventera behovet av personliga ombud för äldre med psykiska funktionsnedsättningar samt se över dessas organisering	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av äldreomsorgspersonalens kompetens kring skyddsåtgärder och samtycke. Detta för att kunna få en överblick av behovet av utbildning till berörda personalgrupper	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga och ge förslag på nivå för grundbemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31	
! Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna med stöd från kommunstyrelsen utreda införandet av egenanställd bemanningspersonal som har tillsvidareanställning och som arbetar i ett lämpligt geografiskt område	2022-01-01	2022-08-31	
Analys			
Under utredningens gång har äldreförvaltningen uppmärksammat ett flertal komplicerade aspekter behöver utredas vidare. Fortsatt utredning behöver väga in förutsättningar gällande organisation, personal, ekonomi och kvalitet. Arbetet och utredningen kommer att fortgå under 2023.			
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen besluta om upphandling av nytt system för att ersätta Schemas	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och med stöd av kommunstyrelsen ta fram en uppföljningsmodell för HSL, inklusive särskilda HSL-inspektörer/observatörer	2022-01-01	2022-08-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över stadens beredskap vid värmeböljor ur ett verksamhetsperspektiv	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över organisationen för tryggt mottagande och om det finns behov av bemanning även andra tider än dagtid	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram mätmetoder för den enskildes och där lämpligt anhörigas upplevelse av kontakten med beställarenheterna för att kunna säkerställa systematisk kvalitetsutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upphandla sociala besök vid vård- och omsorgsboenden och servicehus	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upprätta en stadsgemensam strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med hälsofrämjande och rehabiliterande arbetssätt i vardagen kan utvecklas inom stadens äldreomsorg på ett systematiskt sätt under ledning av medicinskt ansvarig person för rehabilitering	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Äldrenämnden ska med stöd av kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna vid behov ta fram ett digitalt stödsystem för att arbeta med avvikelshantering och klagomål	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska stötta lämplig stadsdelsnämnd i uppstarten av en kommunövergripande verksamhet för äldre personer med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen för att säkerställa rätt kompetens i hela staden	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.5.1. Äldre har tillgång till insatser som präglas av hög kvalitet, självbestämmande och kontinuitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Genom att utveckla verksamheternas ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete med fokus på hantering och uppföljning av avvikelser, synpunkter och klagomål ökar kvaliteten i verksamheterna och i de enskildas insatser.
- En samordnad och verksamhetsnära kvalitetsutveckling genom förvaltningens satsning på metod- och kvalitetsutvecklare direkt i kärnverksamheterna.
- Fortsatt utveckling av teambaserat arbetssätt där olika professioners kompetens tas tillvara och på så sätt ska ge bästa möjliga effekt för den enskilde.
- Arbetsplatsnära och verksamhetsförlagda utbildningar med fokus på språk, psykisk hälsa, hälso- och sjukvård, demens samt välfärdsteknik genomförs för att öka medarbetarnas kompetens och öka kvaliteten i verksamheterna. En särskild satsning på ökad språkkompetens med språklärare på plats i verksamheterna genomförs.
- Nöjdheten med maten och måltidsmiljön på förvaltningens vård- och omsorgsboenden ökar genom fortsatt utveckling av arbetssättet Hemlagat. Förvaltningen stärker upp verksamheten med ett antal köksbiträden och utökade dietistresurser.

Förväntat resultat

- Andelen nöjda omsorgstagare inom äldreomsorgen ökar.
- Andelen omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs ökar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och alla indikator uppnås delvis samt att alla aktiviteterna är genomförda.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ ♀ Andel äldre i biståndsbeslutad dagverksamhet som kan påverka vilka aktiviteter som ska finnas i dagverksamheten	62 %	66 %	58 %	64 %	66 %		2022
Analys Årsmålet uppnås delvis. Skillnaderna i utfallen mellan män och kvinnor har minskat sedan föregående år. Männen är färre i antal än vad kvinnorna är vilket gör att männens svar får större genomslag. Dagverksamheterna i egen regi arbetar kontinuerligt med att de äldre ska kunna påverka vilka aktiviteter som ska finnas i dagverksamheten genom att kontinuerligt följa upp aktivitetsutbudet, den sociala dokumentationen och de enskildas genomförandeplaner. Detta arbete kommer fortsätta nästa år.							
◆ ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som är nöjda med maten	87 %	91 %	84 %		95 %		2022
Analys Indikatorns resultat bygger på äldreomsorgens individuppföljningar. Antal svar från personer med beslut om vård- och omsorgsboende är totalt 130 stycken vilket är 17 procent av de som har beslut från nämnden. Indikatorn är därför inte särskilt tillförlitlig och lämpar sig inte för någon djupare analys. Det är svårt att dra någon slutsats av varför det är skillnad mellan män och kvinnor. Av de 130 som svarat är 83 kvinnor och 47 män. Resultatet skiljer sig åt på de olika vård- och omsorgsboendena så djupare analys behöver genomföras på varje enskilt boende.							
◆ ♀ Andel äldre med hemtjänst som får hjälp så som överenskommit	96 %	96 %	96 %		100 %		2022
Analys Indikatorns resultat bygger på äldreomsorgens individuppföljningar. Svarsfrekvensen för äldre med insatser från hemtjänsten är fortsatt låg och ligger på 24 procent (496 svar). Förvaltningen gör bedömningen att utfallen på dessa indikatorer därför bör tolkas med försiktighet och inte generaliseras till att gälla hela nämndens resultat.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Arbetet med att ta fram ett förslag på modell för kompetenstrappa fortsätter.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utveckla och kvalitetssäkra en modell för vilka kompetenssatsningar som ska genomföras för att ge bästa effekt.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utveckla och kvalitetssäkra samverkan med relevanta samverkanspartners inom region Stockholm.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utvärdera införandet och användandet av det digitala arbetsstödet "Verktyget".	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Verksamhetsförlagd språkutbildning, med särskild språklärare, genomförs på minst ett av förvaltningens vård- och omsorgsboenden.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.5.2. Äldre känner trygghet inför att åldras

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Fortsatt utveckling av det salutogena och hälsofrämjande arbetet inom äldreomsorgsverksamheterna.
- Säkra god kvalitet och säker vård inom de särskilda boendeformerna. Förvaltningen fortsätter därför satsningen med stödfunktioner inom hälso- och sjukvårdsområdet i form av en verksamhetsutvecklare, äldreкуратор och vårdlärare. En särskild satsning på en medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) genomförs för att utveckla och kvalitetssäkra rehabiliterings- och hjälpmedelsområdet.
- För att minska social isolering och ofrivillig ensamhet bland stadsdelsområdets äldre fortsätter utvecklingen av aktivitetscentret och de sociala mötesplatserna. Detta görs genom att bredda utbudet av aktiviteter samt verka för fler sociala mötesplatser både digitalt och fysiskt.
- Förvaltningens äldrelotsar arbetar förebyggande och når särskilt sårbara grupper i stadsdelsområdet.
- Äldre och deras anhöriga erbjuds information om vilket stöd som finns att få vid behov av äldreomsorg. Information skickas ut regelbundet till alla inom stadsdelsområdet som fyllt 80 år. Dialog med och aktiviteter för anhöriga sker regelbundet och utifrån stadens program för anhöriga.

Förväntat resultat

- Andelen trygga omsorgstagare inom äldreomsorgen ökar.
- Äldre får information om vilket stöd som finns att få vid behov av äldreomsorg.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat i stort uppnås och indikatorn uppnås delvis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel äldre som känner sig trygga i dagverksamheten	96 %	95 %	96 %	99 %	98 %		2022
Analys Årsmålet nås delvis. Förvaltningen fortsätter arbetet med att alla ska känna sig trygga genom bland annat individuella samtal med gästerna, regelbunden kontakt med anhöriga/närstående och hemtjänst samt genom en hög personalkontinuitet.							

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts helt. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att underliggande nämndmål har uppfyllts helt.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att arbetet med de prioriterade områdena i verksamhetsplan 2022 genomförts utan större avvikelser.

Platssamverkan kopplat till näringslivet - kopplar till näringslivspolicyns fokusområde *Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet*

Genom det lokala brottsförebyggande rådet, Söderandan, har förvaltningen fortsatt att samverka med bland annat företagare, företagareföreningar och lokalpolis. Fokus är trygga och välfungerande platser inom stadsdelsområdet för att driva företag. Samverkan sker bland annat i ett antal områdesspecifika och ämnesorienterade grupper som träffas regelbundet.

Förvaltningen har fortsatt deltagande i aktiviteten "Effektiv samverkan Hornstull".

Förvaltningens trygghetssamordnare, lokalpolis, ordningsvakter vid Hornstullsgallerian och Bonniers fastigheter träffas regelbundet och initierar åtgärder för att öka tryggheten och minska brottsligheten i området. Bland annat bedrivs ett arbete för att hitta lösningar på de problem som uppstår till följd av att stora skaror av missbrukare samlas i området.

Motsvarande samverksamsform är uppstartad på centrala Södermalm, "Effektiv samverkan Medborgarplatsen". Arbetet i samverkansgruppen har inletts och aktörerna delar och uppdaterar lägesbilder från området regelbundet. Detta projekt utgör ett komplement till den redan pågående insatsen "Platssamverkan Medborgarplatsen" som främst fokuserar på gestaltning och aktivering av platsen för att öka den sociala kontrollen.

Förvaltningen har också påbörjat arbetet att tillsammans med lokalpolisen utveckla den redan befintliga samverkan runt Mariakvarteren i enlighet med den samverkansmodell som finns i Hornstull. Samtal har förts med olika aktörer, exempelvis beroendevården, fastighetsägare och bostadsrättsföreningar och uppfattningen är att det finns behov av att intensifiera samverkan.

Verka för ett långsiktigt tryggt nöjesliv - kopplar till näringslivspolicyns fokusområden *Stimulera tillväxt och företagsamhet och Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet*

Förvaltningen, lokalpolisen och nöjesetablissemangen har fortsatt att utveckla samverkansprojekt i syfte att uppnå ett långsiktigt hållbart nöjesliv. Samverkansprojektet belyser gemensamma problemområden och bidrar till samsyn och forumet uppfattas positivt av såväl polis som näringsidkare. Fler deltagare tillkommer allteftersom.

Involvera näringslivet i utvecklingen av parkytor - kopplar till näringslivspolicyns fokusområden *Stimulera tillväxt och företagsamhet och Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet*

Under året har arbetet med att aktivera det nedlagda spårområdet, parallellt med Årstaviken,

pågått. Riktade skötselinsatser har genomförts på platsen i form av bland annat slyröjning. Entrén har tydliggjorts genom uppförande av en portal och en informationsskylt om spårområdet. Därutöver har en ljusskulptur i form av ett tåg monterats vid spåret inom ramen för trafikkontorets projekt ”Vinterljus”. I samband med förfrågningar om markupplåtelser har förvaltningen uppmanat näringsidkare att etablera sig i området kring spåret.

Under året har kontakt tagits med Generation Pep kring vilka förutsättningar som finns att anlägga en så kallad ”Pep-park” under exempelvis Västerbron på Långholmen. Generation Pep är en ideell organisation som verkar för att sprida kunskap och skapa engagemang kring barns och ungdomars hälsa och verksamheten möjliggörs av olika partners exempelvis med stöd från näringslivet. I kontakten med Generation Pep har det framkommit att många kriterier måste uppfyllas för att erhålla en godkänd Pep Park vilket begränsar handlingsutrymmet beträffande anläggning av en aktivitetspark. Vidare har det framkommit att nämnden måste finansiera ett eventuellt projekt i sin helhet samt ansvara för efterföljande drift. Förvaltningen anser att det finns stora utmaningar i att behålla befintliga parkanläggningar i säkert och vårdat skick varför förvaltningen för närvarande inte anser att ett anläggande av en Pep park under exempelvis Västerbron eller i Tantolunden är prioriterat.

Förvaltningen har däremot upplyst trafikkontoret om möjligheten att upplåta marken under Västerbron för tillfälliga spontanidrottsanläggningar i privat regi.

Ge god service till näringsidkare i samband med ansökan om markupplåtelser - kopplar till näringslivspolicyns fokusområde *Stimulera tillväxt och företagsamhet*

I samband med handläggning av ansökningar om markupplåtelse från näringsidkare har förvaltningen försökt tillmötesgå önskemålen där det är möjligt. I de fall där ansökan inte kunnat godkännas lämnas vägledande information så att näringsidkaren kan lämna alternativa förslag. Under året har förvaltningen möjliggjort verksamheters önskemål om etablering och utveckling i ett antal parker inom stadsdelsområdet, exempelvis ”Boxparken” intill Eriksdalsbadet vid Årstaviken. På denna plats har en tillfällig etablering av restauranger i form av containrar byggts upp under sommarsäsongen.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

Mål 5 – Jämställdhet

- Brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete som syftar till att ge bättre resultat för både kvinnor och män.

Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

- Arbetet med att främja och utveckla företagandet i stadsdelsområdet.

Mål 10 - Minskad ojämlikhet

- Förvaltningens arrangemang ”Sommar på Medis” har varit möjlig för alla att delta på oavsett ekonomiska förutsättningar.

Mål 11 - Hållbara städer och samhällen

- Arbetet med platssamverkan.

Jämställdhetsanalys

Det brottsförebyggande arbetet inom Söderandan syftar till att ge bättre resultat för likväl kvinnor och män, pojkar och flickor. Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet sker inom hela stadsdelsområdet, exempelvis genom belysningsinsatser i parker och på gångvägar och nedklippning av häckar och buskage samt genom ökat fokus på att informera om och uppmärksamma våld i hemmet.

Nämndmål: 2.1.1. Det är tryggt och säkert att vara företagare i Södermalms stadsdelsområde

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Verka för ett långsiktigt tryggt nöjesliv. Under året kommer olika aktiviteter för att uppnå målsättningen att genomföras.

- Inom Söderandan genomförs regelbundna möten med hotell i stadsdelsområdet.

Tillsammans med lokalpolisen genomför förvaltningen regelbundna möten med ett tjugotal hotell inom stadsdelsområdet med syftet att minska hotellrelaterad brottslighet och för att öka tryggheten för hotellens anställda och gäster.

-Bidra till attraktiv stadsmiljö. Stadsmiljöverksamhetens arbete med renhållning, belysning samt parkskötsel är en central del att skapa goda förutsättningar för näringslivet. Under året tillför förvaltningen blomsterutsmyckning vid cirka 25 platser i stadsmiljön inom ramen för stadens blomsterprogram.

- Rapportering av upplåtelser utan tillstånd. I samband med kontroller i stadsmiljön rapporterar förvaltningen in markupplåtelser som saknar tillstånd till trafikkontoret för åtgärd. Åtgärden säkerställer att näringsidkare med tillstånd kan verka under rättvisa och lagenliga villkor.

Förväntat resultat

- Butiksägare som deltagit i förvaltningens föreläsning inom trygghetsområdet upplever att förutsättningarna att förebygga hot, rån och tillgrepp mot butikerna stärkts efter genomförd föreläsning.

- Hotellaktörer som förvaltningen har kontakt med upplever att de har god kännedom om nya brottstrender och om hur brottslighet som narkotika och prostitution kan förebyggas på hotellen.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen erbjuder butiker i stadsdelsområdet en föreläsning inriktad på trygghet och säkerhet samt förebyggande åtgärder mot stöld och snatteri i samarbete med lokalpolisen.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningen informerar löpande hotellaktörer om nya brottstrender och hur brottslighet som narkotika och prostitution kan förebyggas tillsammans med lokalpolisen.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att KF-indikatorn uppnås helt och att underliggande nämndmål har uppfyllts helt.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att arbetet med de prioriterade områdena i verksamhetsplan 2022 genomförts utan större avvikelser.

Behov och efterfrågan av kommunal verksamhet

Inga grupp- och servicebostäder har färdigställts under perioden. Förvaltningen planerar för totalt 19 lägenheter inom två större bostadsprojekt under den närmaste treårsperioden i kvarteren Persikan, Mangon och Fikonet. Förvaltningen anmäler intresse i lämpliga kommande byggprojekt. Det är vid ny- och ombyggnation som förvaltningen har möjlighet att tillskapa nya särskilda bostäder för målgruppen inom LSS.

Förvaltningen identifierar och åtgärdar kontinuerligt hinder för framkomlighet i den offentliga miljön. Vidare inhämtas synpunkter från rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet i samband med att ärenden kring parkinvesteringar och planärenden beslutas i stadsdelsnämnden.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

Mål 1 - Ingen fattigdom

- Förvaltningen bygger nya grupp- och servicebostäder som ökar möjligheten för personer med funktionsnedsättning att bosätta sig inom stadsdelsområdet.

Mål 10 - Minskad ojämlikhet

- Genom samverkan med olika parter i planeringsprocessen säkerställs att invånarnas behov av särskilda bostäder, förskoleplatser och parkmark planeras in i nya områdesplaner och detaljplaner.

Mål 11 - Hållbara städer och samhällen

- Förvaltningen bevakar att nya exploateringsprojekt inom stadsdelsområdet utvecklas

hållbart i samband med granskning av planärenden.

- Förvaltningen arbetar för att skapa säkra och inkluderande grönområden för alla genom insatser i stadsdelsområdets parker, exempelvis mer belysning för ökad trygghet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0			0	0	Tas fram av nämnd	2022

Nämndmål: 2.2.1 I Södermalms stadsdelsområde anpassas den kommunala verksamheten efter invånarnas behov

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Genom att samverka med olika parter i planeringsprocessen säkerställs att invånarnas behov av särskilda bostäder, förskoleplatser och parkmark planeras in i nya områdesplaner och detaljplaner. Förvaltningen ingår i olika samverkansformer med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Micasa, SISAB och trafikkontoret.
- Att skapa förutsättningar för ett effektivt nyttjande av lokaler och en god lokalförsörjning genom att analysera och matcha lokalerna efter verksamheternas nuvarande och framtida behov.

Förväntat resultat

- Det finns särskilda bostäder, förskolor och lokaler i stadsdelsområdet som motsvarar behovet.
- Förvaltningens lokaler är tillgänglighetsanpassade.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att underliggande nämndmål har uppfyllts helt.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att arbetet med de prioriterade områdena i verksamhetsplan 2022 genomförts utan större avvikelser.

Hållbart resande

Förvaltningens verksamheter reser på ett hållbart och klimatsmart sätt vilket minskar utsläppen av växthusgaser. Medarbetarna går, cyklar eller reser kollektivt i tjänsten så långt det är möjligt. Förvaltningens verksamheter följer den gemensamma resepolitiken.

Framkomliga och trafiksäkra gång- och cykelbanor

I den pågående upprustningen av Tantolunden är renowing av gångvägar en prioriterad del. Insatserna syftar till att förbättra tillgängligheten för gående i parken. Renoveringsinsatser för ökad framkomlighet och trafiksäkerhet har genomförts längs med gångstråket på Katarina Bangata, på gång- och cykelstråket vid Fatbursgatan samt nedanför Vindragarvägen på norra Reimersholme.

Utbyggnad av laddinfrastruktur

Förvaltningen tar inte fram någon plan för uppbyggnad av laddinfrastruktur till parkerings- eller garageplatser eftersom förvaltningen inte har rådighet över någon fastighet med parkerings- eller garageplatser.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

Mål 7 – Hållbar energi för alla

- Klimatinvestering genomförs där armaturer byts ut till LED för att få ner elförbrukningen.

Mål 11 - Hållbara städer och samhällen

- Insatser med hållbart resande inom förvaltningen genom att medarbetare går, cyklar eller åker kollektivt i tjänsten.

Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna

- Insatser att tillgängliggöra gång- och cykelbanor så att fler väljer klimatvänliga kommunikationer året runt.

Mål 15 - Ekosystem och biologisk mångfald

- Se under KF-mål 2.5

Nämndmål: 2.3.1. Nämndens transporter och resor är klimatsmarta

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Parkvägarna i stadsdelsområdet är tillgängliga och tillfälliga hinder avhjälps så fort det är möjligt.
- Snöröjning och halkbekämpning är effektiv och sker smidigt.
- Resor och transporter sker på ett hållbart och klimatsmart sätt vilket exempelvis innebär att medarbetare så långt det är möjligt går, cyklar eller åker kollektivt i tjänsten. Inom förvaltningen finns elcyklar och elbilar att tillgå.

Förväntat resultat

- Kostnader för taxiresor i tjänsten har minskat.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att samtliga fyra KF-indikatorer uppnås helt och att KF-aktiviteterna är genomförda. Underliggande nämndmål har uppfyllts helt.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att arbetet med de prioriterade områdena i verksamhetsplan 2022 genomförts utan större avvikelser.

Förebyggande arbete för att nå barn, ungdomar och familjer i riskzon

Samarbetet mellan fältverksamhet, socialtjänstens myndighetsutövning och polis har fortsatt att stärkas. Fokus är att gemensamt uppmärksamma barn och ungdomar som riskerar en socialt ogynnsam utveckling. Fältassistenterna har arbetat tillsammans med skolan med den våldsförebyggande metoden Mentorerna i våldsprevention (MVP). Samarbetet mellan förvaltningens preventionssamordnare och förskolorna i egen regi har fortsatt. I förvaltningen finns nätverket för barns rättigheter som leds av förskolans stödenhet där även sociala avdelningen ingår.

Inkluderande aktiviteter

Förvaltningens fritidsverksamhet i egen regi erbjuder barn och unga med olika funktionsnedsättningar riktade fritidsaktiviteter genom bland annat dagkollo under sommaren samt lördagsöppet på fritidsgården för just denna målgrupp.

HBTQIA+ verksamheten på Södergården har fortsatt att vara en uppskattad och trygg plats för en målgrupp från hela Stor-Stockholm. Även Spektrum Plus (HBTQIA+ för unga vuxna

mellan 18-25 år) som pilotprogram är populärt. Samarbete sker även fortsatt med Fryshusets HBTQIA+-verksamhet "Queer the Space".

Parklekarna fortsätter utvecklingsarbetet med att öka intresset för rörelse hos barn och unga. Under hösten har fokusgrupper med vuxna och barn arrangerats för att inhämta synpunkter, tips och idéer på hur verksamheten kan utvecklas. Parklekarna har genomfört många viktiga och roliga aktiviteter under året. Några exempel är nationaldagsfirande, midsommarfirande, glasstafflimålning, cirkusskola, familjefest, skördefester och olika föreställningar.

De öppna träffpunkterna för äldre i stadsdelsområdet ordnar olika sorters aktiviteter för att främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet. Verksamheterna intensifierar sitt arbete med att nå fler äldre och fler grupper av äldre. Dels sker arbete för att kunna erbjuda inkluderande verksamheter, exempelvis genom att Nytorgsträffen i samverkan med Sameföreningen erbjuder samiskt café. Verksamheterna satsar även på marknadsföring i olika kanaler för att nå de målgrupper som idag inte besöker de öppna träffpunkterna.

Förvaltningen har under 2022 arbetat tillsammans med kulturförvaltningen för att kartlägga processen kring samordningsansvaret för kolloverksamheten. Under våren har samarbetet inneburit att kulturförvaltningen fått ta del av information och material kring processen för samordningsansvaret. Under hösten har samarbetet mer syftat till att överlämna den verksamhetsnära arbetsprocessen. Kulturförvaltningen tar över hela samordandet av kolloverksamheten från 1 januari 2023 enligt uppdraget i fullmäktiges budget 2022. Förvaltningen kommer fortsatt ansvara för handläggningen av kollo för barn och unga inom Södermalms stadsdelsområde. Förvaltningen ser över kollogårdarnas kontinuitetsplanering med tillhörande relevanta rutiner för att säkerställa en trygg och säker kolloverksamhet för alla.

Söktrycket till kollo har minskat i jämförelse med föregående år. 2022 har staden fått in cirka 8800 ansökningar och år 2021 var det cirka 10 000 ansökningar. Cirka 70 procent av de sökande har tilldelats en plats på kollo år 2022. 2021 var det 60 procent av de sökande som tilldelades en plats. Antalet sökande från Södermalm var 1392 år 2022, av vilka cirka 71 procent tilldelades en plats, i jämförelse med 1623 ansökningar år 2021, av vilka cirka 61 procent tilldelades en plats. Det innebär att Södermalms stadsdelsförvaltning tilldelade något högre andel kolloplatser i jämförelse med staden i snitt både 2021 och 2022.

Attraktiva aktiviteter - kultur och fritid

Ett brett utbud av aktiviteter med betoning på kultur- och idrottsaktiviteter erbjuds på fritidsgårdarna i stadsdelsområdet. Exempel på aktiviteter som genomförts är bland annat klättring, bowling, gokart, bad på äventyrsbad, minigolf, sommarhäng på Björnö, besök på Gröna lund, karaokekvällar, matlagning, pysselkvällar, pingis och biljardturneringar samt tårtbakartävlingar. Deltaganden har varit högt på anordnade aktiviteter. Läxhjälp anordnas i verksamheterna utifrån behov.

Förvaltningen prioriterar uteverksamheten i parklekarnas aktivitetsutbud. Under lovveckorna har dagkollo och andra aktiviteter anordnats. Verksamheterna använder kulturförvaltningens Kulanpremie i detta arbete.

Inom förvaltningens grupp- och servicebostäder i egen regi har projektet "Hälsa" pågått under

året. Verksamheterna har kartlagt behovet av stöd inom området och tagit fram verksamhetsspecifika handlingsplaner för det fortsatta arbetet. Arbetet pågår med att planera och genomföra aktiviteter utifrån varje verksamhets handlingsplan. Varje verksamhet har utsedda hälsoinspiratörer och ett första gemensamt möte med hälsoinspiratörerna har ägt rum. En planeringsdag tillsammans med alla hälsoinspiratörer genomfördes i slutet av november för att samordna arbetet. Hälsoinspiratörernas roll är att driva hälsoarbetet operativt i respektive verksamhet. Projektet fortsätter under 2023.

Utifrån att förvaltningen tidigare under året ställt en fråga via sociala medier om vad södermalmsborna skulle vilja se/göra på Medborgarplatsen genomfördes under sommaren olika aktiviteter såsom föreställningar för barn och unga i form av teater, cirkus, musik och dans. De kommunala förskolorna besökte några av dessa föreställningar och det var mycket uppskattat av verksamheterna. För vuxna hade Forsgrännska badet Zumbaträning på torget, det gavs tillfälle för pardans med olika dansformer och aktörer, samt ett tillfälle med en vandrande blåsorkester. Tranströmerbiblioteket deltog med en måleriaktivitet, parallellt med familjeföreställningarna.

Under hösten har samtliga kommunala förskolor utsett ett kulturombud, vilka ska bevaka sin förskolas kulturfrågor samt sköta bokningar med professionella kulturaktörer via Kulan. Målet med kulturombuden är att på ett tydligare sätt sätta kulturen på agendan på förskolorna. Kulturombuden har bjudits in till en uppstart av "Förskolans kulturnätverk". Nätverket är ett digitalt mötesforum för kulturfrågor vilket samordnas av förvaltningens kultursamordnare.

Under hösten startades nätverket Kultur på Södermalm, deltagare är representanter från Södermalms bibliotek, Kulturskolan, Stadsmuseet och förvaltningens kultursamordnare. Nätverkets fokus är att få lära känna varandras verksamheter, få inblick i varandras planering, hitta samverkansprojekt och kunna samordna till exempel lovaktiviteter på ett bra sätt.

Under hösten arrangerade stadens alla kultursamordnare i samarbete med kulturförvaltningen en kultur-inspirationsdag för förskolan på Kulturhuset, "Mer kultur i förskolan". Förvaltningens kultursamordnare ingick i projektgruppen som arbetade fram inspirationsdagen. Besökarna fick ta del av föreläsningar och workshops. På plats fanns även ett 40-tal kulturaktörer från Kulan som visade upp sina verksamheter med informationsmaterial om föreställningar och aktiviteter. Södermalms förskolor hade högt deltagande och stod för 34 procent av alla besökare.

Under december invigdes vinterbelysningen i Stora Blecktornsparken. Ett digitalt ljusprojekt som formgivits av förskolebarn på Södermalm. Ljuset bestod av 1000 LED-lampor som monterats på fyra masonitplattor. Ljuset programmerades och formgavs av barnen, med hjälp av deras pedagoger, via en app. Resultatet blev ljusbilder med motiv från jul, vinter och olika förskoleprojekt.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

Mål 3 - God hälsa och välbefinnande

- Det förebyggande arbetet för att nå barn, ungdomar och familjer i riskzonen.

- Arbetet med att säkerställa tillgång till fritid, kultur och rörelse som främjar hälsa och välbefinnande.

Mål 5 – Jämställdhet

- Arbetet med att säkerställa att de fritidsverksamheter och parklekar som finns även möter flickors behov och preferenser.

Mål 10 - Minskad ojämlikhet

- Uppsökande arbetet riktat mot nyanlända ungdomar som bor på anvisningsboenden.
- Arbetet med att utveckla fritidsverksamheten för ungdomar med funktionsnedsättning.
- Sommarkollo där barn från hela staden träffas oberoende av stadsdelsområde och deltar på lika villkor och utbyter erfarenheter.
- Parklekarna är en plats öppen för alla och där familjer från stadsdelsområdet och från andra stadsdelsområden möts.

Jämställdhetsanalys

Fritidsverksamheterna och parklekarna utvecklas för att få en jämnare könsfördelning. Verksamheterna genomför kompetenshöjande insatser för att öka medarbetarnas genusmedvetenhet och normkreativa tänkande. Förvaltningen arbetar riktat mot nyanlända ungdomar som bor på anvisningsboenden inom ramen för förebyggande integrationsarbete. Förvaltningen arbetar också med att motivera flickor och pojkar till fysisk aktivitet bland annat i samverkan med föreningslivet. Kulturaktiviteter inom förvaltningens verksamheter ska vara inkluderande oavsett kön.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	85 %	88 %	82 %	85 %	76 %	75 %	2022
Analys Generellt har barn och ungdomars föreningsidrottande fortsatt minskat. Nedgången sammanfaller med pandemin som innebar vissa restriktioner för barn - och ungdomars träning och tävling. Enligt statistik avbryter flickor sitt idrottande tidigare än pojkar vilket kan vara orsaken till skillnaden i resultatet mellan pojkar och flickor.							
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	76 %	78 %	76 %	77 %	76 %	75 %	2022
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	78 %	77 %	81 %	79 %	79 %	76 %	2022
Analys Årsmålet uppnås delvis men utfallet är tre procentenheter högre än stadens genomsnitt. Förvaltningen har begränsad påverkan på utfallet eftersom denna typ av aktiviteter framförallt erbjuds utanför förvaltningens verksamheter.							
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	64 %	65 %	62 %	63 %	65 %	65 %	2022
Analys Årsmålet uppnås delvis men har förbättrats något jämfört med föregående år och ligger tre procentenheter högre än stadens							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
genomsnitt. Förvaltningen har begränsad påverkan på utfallet eftersom aktiviteterna erbjuds av föreningslivet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna ska genomföra en översyn av stadens spontanidrottsytor med fokus på vad som kan tillföras platserna för att de ska bli mer attraktiva för flickor och kvinnor samt genomföra relevanta åtgärder	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på pop-up idrottsytor i staden	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för ökad simkunnighet	2022-01-01	2022-06-30	
✓ Idrottsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en riktad informationskampanj till prioriterade målgrupper om vikten av simkunnighet samt visa på det breda utbudet som finns att tillgå	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Idrottsnämnden ska vid behov bistå stadsdelsnämnderna med att starta fritidsbibliotek i minst två stadsdelar	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar för att införa ett gemensamt digitalt ansökningsystem för föreningsbidrag	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Kulturnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur parklekarnas verksamhet kan utvecklas	2022-01-01	2022-06-30	
✓ Kulturnämnden och Södermalm stadsdelsnämnd ska samarbeta kring och förbereda för en stegvis flytt av samordningsansvaret för sommarkollo till kulturnämnden som ska vara fullt genomförd till 2023	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Kulturnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnder, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder ansvara för stadens deltagande i Wall Street Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: 2.4.1. Nämndens kultur- och fritidsutbud är attraktivt och inkluderande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Förstärkning med en fritidsledare som har specialistkompetens inom området ungdomar med funktionsnedsättning. Satsningen ska i samarbete med andra stadsdelar och den egna dagliga verksamheten syfta till att nå fler ungdomar med olika funktionsnedsättningar och erbjuda aktiviteter med fokus på rörelse och hälsa i enlighet med stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, men även utifrån ungdomarnas önskemål.

- Satsning på att utveckla olika typer av målgruppsanpassade aktiviteter utifrån behov som finns hos stadsdelsområdets invånare. Aktiviteterna genomförs där så är möjligt i samverkan

med nämndens lokala råd samt civila samhällets organisationer.

- Att stärka intern och extern samverkan mellan fritidsverksamheter, skola, förskola, socialtjänst och polis. Med fokus på det förebyggande arbetet för att nå barn, ungdomar och familjer i riskzon.
- Att i samverkan med föreningslivet erbjuda anpassade och inkluderande aktiviteter till barn och ungdomar med funktionsnedsättning, HBTQI+-ungdomar och nyanlända ungdomar.
- Att fritidsverksamheter arbetar aktivt med att förebygga ohälsa hos barn och ungdomar.
- Att i samverkan med föreningslivet erbjuda aktiviteter för seniorer som bidrar till ett jämställt deltagande som lockar såväl kvinnor som män.
- Att fortsätta utveckla arbetssätt för fysisk aktivitet utomhus i parklekarna.

Förväntat resultat

- Barn, unga, vuxna och äldre får ta del av ett inkluderande och varierat kultur- och fritidsutbud.
- Nya och fler aktiviteter genomförs i parklekarna under lov.
- Föreningsstödet fördelas till föreningar som uppfyller stadens demokrativillkor och förstärker förvaltningens kärnverksamheter inom socialtjänst, äldreomsorg, förskola och fritidsverksamhet.
- Att samverkan vidareutvecklas mellan fritidsverksamheter, skola, förskola, socialtjänst och Polisen.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Erbjuder fler rörelseaktiviteter i parklekarna genom samarbete med externa aktörer.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Fortsätta utveckla arbetssätt och tillgång till fritidsaktiviteter i stadsdelsområdet i samverkan med föreningslivet.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Fritidsverksamheterna och fritidsgårdarna erbjuder och utvecklar idrotts- och motionsmöjligheter för barn och unga med funktionsnedsättning.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Parklekarna arrangerar fler idrotts- och motionsaktiviteter.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Tillsammans med Stockholm vatten och avfall utreda möjligheterna att GlashusETT i Hammarby Sjöstad kan fungera som ungdoms-förening- och allmänna lokaler.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Under 2022 har förvaltningen tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) undersökt förutsättningarna för att GlashusETT i Hammarby Sjöstad ska kunna fungera som ungdoms- förenings- och allmänna samlingslokaler. Delrapporter av utredningen har presenterats för nämnden i juni och oktober. Lokalerna har utretts i form av ljudmätningar samt en översyn av inomhusmiljön, och vissa åtgärder har sedan vidtagits av SVOA för att förbättra lokalerna. Resultatet av utredningen visar att lokalerna inte uppfyller förvaltningens krav på tillgänglighet, och anpassning av lokalerna är inte möjligt. Utredningen har därför avslutats och SVOA prövar nu lokalerna med Kulturskolan och ElectricCity som hyresgäster.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att fyra av fem KF-indikatorer uppnås helt och en uppnås delvis samt att KF-aktiviteterna är genomförda. Underliggande nämndmål har uppfyllts helt.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att arbetet med de prioriterade områdena i verksamhetsplan 2022 genomförts utan större avvikelser.

Hälsosam och hållbar miljö

Nämnden beviljades klimatinvesteringsmedel för att fortsätta arbetet med energieffektiviserande åtgärder såsom utbyte av gammal belysning till LED-lampor. Projektet med att byta armaturer på Reimers specialförskola genomfördes tidigare under året. Då hyresförhandlingar pågick på Kulltorps vård- och omsorgsboende kunde klimatinvesteringen som var planerad för detta objekt inte utföras. Klimatpengarna användes efter samråd med SLK istället till att investera i LED-belysning på förskolan Sagan, Sachsgatan och Ragvald samt i fritidsgården/öppna förskolan Duvnäs gatans lokaler.

Tre verksamheter har skaffat kärlskåp och har därmed börjat med matavfallsinsamling under året. En verksamhet har fått en kombitank installerad (fettavskiljare/matavfall).

Flertalet av förvaltningens verksamheter medverkade i Håll Sverige rents kampanj och plockade skräp i stadsdelen, både förskolor och dagverksamheter. Hållbarhetsdagen är en uppskattad dag i förvaltningens verksamheter. På förvaltningskontoret anordnades en klädbyttardag.

En större arrangerad tallrikssvinnsmätning genomfördes under senhösten i förvaltningens förskolor. Insamling av data pågår och kommer analyseras för att arbeta vidare med åtgärder utifrån resultaten. Vidare mätningar inom förskolorna sker under 2023.

Andel ekologiska livsmedel ligger fortfarande högt inom förskoleverksamheterna och något lägre inom andra verksamheter och förvaltningen når inte årsmålet på 70 procent helt. De flesta enheter har fokus på att beställa ekologiska livsmedel och arbetar aktivt med det. Det är dock svårare för vissa enheter att nå målet då det inte finns tillräckligt med utvalda ekologiska varor att beställa i stadens upphandlade sortiment.

Åtgärder för att minska elförbrukningen

Förvaltningen har jobbat aktivt och lyckats med att sänka elförbrukningen i verksamhetslokaler med 2,5 procent jämfört med 2021. Åtgärder som utförts är bland annat att på Kulltorps vård- och omsorgsboende där hela avdelningar står tomma har temperaturen sänkts och vitvaror har stängts av. Information till samtliga chefer har gått ut om att alla ska arbeta med åtgärder som minskar elförbrukningen som exempelvis att stänga av apparater som inte används, släcka i rum som ingen vistas i, avstå jul/säsongsbelysning med mera. Vidare utreds drifttider för ventilationen i förvaltningshuset samt fasad- och skyltbelysningens

drifttider.

Miljö- och klimatåtgärder i parkmiljö

Under året har bland annat följande insatser genomförts med syftet att utveckla stadsdelsområdets parker ur miljö- och klimatsynpunkt:

- Förvaltningen har tillsammans med miljöförvaltningen deltagit i framtagandet av stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald inom innerstadsstadsdelarna. Det färdiga förslaget planeras att godkännas av miljö- och hälsoskyddsnämnden under våren 2023.
- Skötselinsatser utifrån framtagna fördjupade skötselplaner för naturreservaten på Årsta holmar och i Sickla Park har genomförts, exempelvis slåtter. I Sickla Park har även fagning (borttagande av bland annat fjolårslöv och grenar) utförts med syftet att restaurera ängsmark. På Årsta holmar har ett arbete med att slyröja och friställa fornminnen genomförts. Material från slyröjning och trädfällning är kvarlämnad på holmarna för att skapa faunadepåer och öka mängden död ved. I grövre stockar från trädfällning har även hål borrats i stammarna för att skapa boplatser för bin.
- Växtbäddar med biokol har anlagts vid lekplatsen i Sickla Park, Fiskargatan vid Mosebacke Torg och vid Lugnets Allé/Sjöstadsparterren.
- Ett 50-tal nya träd har planterats ut i stadsdelsområdets parker.

Utöver ovanstående insatser har förvaltningen under året genomfört bland annat nedanstående åtgärder utifrån erhållna medel för att öka den biologiska mångfalden:

- Bruksgräsytor har försetts med blommande örter på ett antal platser inom stadsdelsområdets parker. Ett arbete för att återställa en ängsyta i Sickla Park har pågått under året. Tusensköna och vitklöver har såtts in för att komplettera gräsytor på delar av Lugnets allé.
- Sandbäddar för vildbin har placerats ut på Åsöberget och på Långholmen.
- Bihotell har anlagts på Årsta holmar och på spårområdet nedanför Södra Årstalundens koloniträdgårdsområde.
- För att gynna pollinatörer har en plantering vid Lugnets allé/Sjöstadsparterren i Hammarby Sjöstad renoverats med nektarrika växter.
- I Helgalunden har träd planterats som bland annat stärker de ekologiska sambanden i området.
- Tre gräsytor i Södermalmsallén har gjorts om till ängsytor.
- Blomsterlökar som gynnar pollinatörer har satts i bland annat Pålsundsparken.
- Buskar som gynnar fjärilar har planterats ut i Pålsundsparken.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

Mål 12 - Hållbar konsumtion och produktion

- Matsvinnsmätning i verksamheter för att få ner matsvinnet

Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna

- Arbete med åtgärder i enlighet med klimathandlingsplan 2020-2023 - för ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040, exempelvis anläggande av växtbäddar med biokol för utvalda parkträd, perennplanteringar och buskage.
- Arbete med åtgärder i enlighet med den föreslagna handlingsplanen för klimatanpassning 2021-2024, exempelvis plantering av nya träd.
- Installation av energisnål belysning LED för att få ner energiförbrukningen.

Mål 15 - Ekosystem och biologisk mångfald

- Arbete med åtgärder i enlighet med stadens handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad, exempelvis anläggande av fler boplatser för bin, fler ängsytor och tillföra planteringar nektarrika växter som lockar till sig pollinatörer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %	100 %	100 %	2022
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	94 %			91 %	94 %	90 %	2022
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	69,31 %			65,51 %	70 %	65 %	2022
Analys							
Årsmålet nås delvis men andelen inköpta ekologiska livsmedel har ökat jämfört med föregående år. Vissa av förvaltningens enheter klarar det högt uppsatta nämndmålet på 70 procent. Exempelvis har förskolorna totalt ett utfall på 78 procent. Vissa enheter har svårare att nå årsmålet då det inte finns tillräckligt upphandlat sortimentet, exempelvis halvfabrikat till vård- och omsorgsboenden. Månatliga uppdateringar och riktande insatser mot enheter med förbättringspotential görs för att öka andelen ekologiska livsmedel. Utfallet för förvaltningen i helhet ligger betydande högre än övriga stadsdelsförvaltningar som har utfall mellan 43-57 procent.							
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,6 kg CO2			1,6 kg CO2	1,7 kg CO2	1,70 kg CO2 per kg livsmedel	2022
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	3,45 GWh			3,54 GWh	3,5 GWh	1945 GWh	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnder och i samråd med fastighetsnämnden och de fastighetsägande bolagen AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och SISAB genomföra kompletterande risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) för skyfall inom utpekade riskområden	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Kommunstyrelsen ska tillsammans med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur en indikator som mäter hur stor del av stadens växter som är pollinatörsvänliga ska utformas	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i stadens verksamheter i samarbete med stadsdelsnämnderna, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stockholm Vatten och Avfall AB ska samarbeta med stadsdelsnämnderna för att genomföra en informationskampanj med syfte att öka återvinning och avfallssortering	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 2.5.1. Nämndens verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Utveckla arbetet med förskolornas köksnätverk.
- Använda kemikaliehanteringssystemet, Chemsoft, för att säkerställa att skadliga kemikalier inte används inom nämndens verksamheter.
- Anpassa arbetssätt och genomföra energibesparingsåtgärder.
- Förebygga, återanvända, sortera och återvinna avfall.
- Tillsammans med fastighetsägare verka för att fler verksamheter får goda möjligheter till matavfallshantering.
- Minimera användningen av onödiga plast- och engångsartiklar.

Förväntat resultat

- Energiförbrukningen i verksamhetslokaler minskar.
- Andel verksamheter som sorterar matavfall ökar.
- Verksamheternas matsvinn minskar.
- Andel skadliga kemikalier minskar eller ersätts med mer lämpade produkter.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Anordna en dag för hållbarhet i förvaltningens verksamheter.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Arbeta för att minska matsvinn i förvaltningens verksamheter.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Arbeta med att minimera användandet av onödiga engångsartiklar och plastprodukter.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Arbeta med att återbruka i så stor utsträckning som möjligt. Aktuellt utbud på Stocket återbruk bör alltid kontrolleras innan nyanskaffning av möbler och inventarier görs. Likväl när fullt dugliga möbler och inventarier ska tas bort i verksamheter så ska de annonseras ut på Stocket.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Fortsätta arbeta med verktyget Hantera Livs för att minska klimatpåverkan från livsmedelskonsumtionen.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Fortsätta arbetet med att förbättra källsortering och matavfallshantering i förvaltningens verksamheter.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningens verksamheter uppdaterar sitt kemikalieinnehav i Chemsoft och arbetar för att fasa ut kemikalier med utfasning- och prioriterade riskminskningsämnen.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls fortsätta arbetet med att byta ut energislukande belysning till LED.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 2.5.2 Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna i parkerna utvecklas

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

Åtgärder i enlighet med stadens handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad

- Stadsdelsvisa åtgärdsplaner för biologisk mångfald (SÅP).

Samverkan med miljöförvaltningen vid framtagandet av åtgärdsplaner för biologisk mångfald inom Södermalms stadsdelsområde. Under 2022 tas stadsdelsvisa åtgärdsplaner för samtliga innerstadsdelar fram.

- Anlägga ytor med ängsmark i utvalda parker inom stadsdelsområdet

Anläggandet av ängsytor i parkerna gynnar viktiga pollinatörer såsom bin och fjärilar samt

skapar spridningsvägar för dessa. Pollinatörerna utgör viktiga komponenter för att erhålla ett robust ekosystem i staden.

- Utplacering av fler boplatser för bin

Boplatser för bin hjälper till att stimulera den biologiska mångfalden i staden. Genom att locka bin till boplatserna tar man tillvara en viktig ekosystemtjänst, pollinering, som i dagsläget anses som hotad på ett flertal ställen.

- Kompletterande planteringar av växter

Genom att komplettera planteringar på utvalda platser med växter som lockar till sig pollinatörer utökas förutsättningarna för pollinering som är en viktig ekosystemtjänst. Med genomtänkt planering av dessa planteringar kan blomningstiden förlängas.

- Plantering av träd som gynnar den biologiska mångfalden

Genom att plantera blommande träd såsom ek, lind, lönn och sälg, utökas förutsättningarna för pollinering.

- Skötseln av naturreservat

Skötselinsatser utifrån framtagna fördjupade skötselplaner för naturreservaten på Årsta holmar och i Sickla Park kommer att genomföras.

Åtgärd i enlighet med klimathandlingsplan 2020-2023 - för ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040

Anläggande av växtbäddar med biokol för utvalda parkträd, perennplanteringar och buskage
Genom att tillföra nya växtbäddar för parkträd, perennplanteringar och buskage som innehåller biokol, bidrar förvaltningen till att minska koldioxidhalten i atmosfären eftersom biokolet tjänar som koldioxidfälla.

Åtgärder i enlighet med lokalt åtgärdsprogram för Årstaviken inom stadens arbete för god vattenstatus

Tillförsel av grov död ved längs Årstavikens strandpromenad. Förvaltningen utreder även tillvägagångssätt för vassröjning kring Årsta holmar. Åtgärdena bidrar till målsättningen att Årstaviken uppnår god vattenstatus till år 2027.

Åtgärder i enlighet med den föreslagna handlingsplanen för klimatanpassning 2021-2024

- Trädförnyelse

För att upprätthålla trädbeståndet i stadsdelsområdets parker måste träd som exempelvis dött i torka ersättas. Utöver den löpande trädförnyelsen så söks dessutom klimatmedel för nyplantering av träd. Träden är viktiga då de bland annat binder koldioxid från atmosfären samt bidrar till att sänka temperaturen vid värmeböljor. Dessutom bidrar träden och dess växtbäddar till omhändertagande av dagvatten i samband med skyfall.

Prioritering av skyfallsåtgärder

Under året stämmer förvaltningen av med trafikkontorets skyfallsfunktion angående

prioritering för angelägna insatser inom stadsdelsområdet i syfte att mildra effekterna vid skyfall.

Förväntat resultat

- Minst tre nya ängsytor skapas.
- Minst fem boplatser för bin skapas.
- Minst fem planteringar kompletteras med växter som lockar till sig pollinatörer.
- Minskat bidrag till koldioxid i atmosfären i samband med anläggandet av biokolsbäddar.
- Källsortering ska tillföras i ytterligare minst två parker.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Anlägga nya boplatser för bin.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Anlägga nya ängsytor.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Anläggande av växtbäddar och skelettjordar för att förbättra omhändertagandet av dagvatten i samband med skyfall.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Delta i framtagandet av stadsdelsvisa åtgärdsplaner för biologisk mångfald (SÅP).	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Införa möjlighet till källsortering i ytterligare parker.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Komplettera planteringar med växter som lockar till sig pollinatörer.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Tillförsel av grov död ved längs Årstaviken.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Trädplantering för ökad biologisk mångfald samt för att mildra effekter vid värmeböljor.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att de två målen för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts helt. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att samtliga tre KF-indikatorer uppnås helt och att KF-

aktiviteterna är genomförda. Underliggande nämndmål har uppfyllts helt.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att arbetet med de prioriterade områdena i verksamhetsplan 2022 genomförts utan större avvikelser.

Budget i balans

Verksamheterna drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller uppsatta mål.

Verksamheterna följs upp och anpassas kontinuerligt för att rymmas inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna.

Nämnden redovisar år 2022 ett överskott om 67,3 mnkr efter resultatdispositioner.

Verksamheterna bedrivs kostnadseffektivt

Befintliga resurser används optimalt och avtal följs upp systematiskt. Rätt insatser ges i rätt tid och rätt mängd. Verksamheterna kännetecknas av en kultur där ständiga förbättringar är en del av arbetet och alla verksamheter arbetar kontinuerligt med utveckling och effektivisering.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	97,4 %			99,7 %	100 %	100 %	VB 2022
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	97,1 %			96,1 %	100 %	100 %	VB 2022
  Nämndens prognossäkerhet T2	-1 %			0 %	+/-1 %	+/- 1 %	2022

Nämndmål: 3.1.1. Nämndens verksamheter drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller verksamhetens mål

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Stadsdelsnämndens ekonomi är långsiktigt hållbar. En budget i balans skapar trygghet och kontinuitet. Stadsdelsnämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att de rymms inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna.

- Prognossäkerheten är central i arbetet med att nå en budget i balans. Enheternas budgetar följs regelbundet upp genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller där åtgärder vidtas vid behov. Vid befarat budgetöverskridande vidtas åtgärder för att undvika obalans i budget.

Förväntat resultat

- Verksamheten ryms inom tilldelad budget.
- Prognossäkerheten är god.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att tre av sju KF-indikatorer uppnås helt och fyra uppnås delvis samt att KF-aktiviteterna är genomförda. Två av tre underliggande nämndmål har uppfyllts helt och ett har uppfyllts delvis. Två av KF-indikatorerna uppnås delvis, trots att förvaltningen har fått ett utfall som både har ökat och som ligger på en högre nivå än stadens utfall på övergripande nivå. Målsättningarna för total sjukfrånvaro och korttidssjukfrånvaro har inte uppnåtts vilket bedöms bero på effekter av pandemin som trots det systematiska arbetet har varit svåra att förebygga. Förvaltningen fortsätter att prioritera arbetet för att sänka sjukfrånvaron under 2023.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att arbetet med de prioriterade områdena i verksamhetsplan 2022 genomförts utan större avvikelser.

Attraktiv och föredömlig arbetsgivare

Ledarskapssatsningen under våren har gett positivt resultat. Även resultatet på index Bra Arbetsgivare visar ett gott resultat där förvaltningen höjt sig med en indexpunkt (från 80 till 81), och hamnar två punkter över snittet i staden som ligger på 79. Det delindex som sticker ut positivt är jämställdhet där förvaltningen ligger fem punkter över stadens snitt. Förvaltningen gör bedömningen att detta delvis beror på ett aktivt arbete med frågan om heltid som norm.

Arbetet med att hitta bra mötesformer efter pandemin har satt sig i organisationen och möten hålls nu både fysiskt, digitalt och ibland även som hybridmöten. De medarbetare som har möjlighet att kunna arbeta hemifrån upplever att denna blandning har förenklat vardagen och arbetssituationen positivt.

Hållbart arbetsliv

En god arbetsmiljö för ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv är fortsatt prioriterat. Under året har Arbetsmiljöverket granskat förvaltningens arbete med systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM). Återkopplingen har varit mycket positiv, både vad gäller det systematiska arbetssättet och vad gäller samverkan med de fackliga organisationerna. Den kraftiga höjningen av friskvårdsbidraget till 5000 kronor (gäller under 2022 och 2023) har lett till att ungefär dubbelt så många har nyttjat bidraget, från 639 medarbetare under 2021 till 1289 medarbetare

2022. Nya LAS-regler har påskyndat arbetet med att se över schemaläggning, bemanningsmål och resursteam för att kunna erbjuda trygga anställningar och mer stabila arbetsgrupper.

Jämställdhet och mångfald

Jämställdhetsperspektivet beaktas i samtliga HR-processer. Ett arbete med att förenkla och förtydliga stödmaterial för områdena kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering samt hot och våld har genomförts. Vissa andra områdesdokument kommer att ändras när det nya intranätet införs, där stadens övergripande dokument ska ersätta många av dagens stadsdelspecifika dokument.

Effektiva och innovativa verksamheter av hög kvalitet som uppfyller målgruppernas behov

Ett systematiskt och långsiktigt utvecklingsarbete har skett inom flera av förvaltningens verksamheter. Även kartläggningar av utvecklingsområden och behov har genomförts inom flera verksamheter. Införande av stadens kvalitetsprogram, som ytterligare stärker förvaltningens förmåga inom området, har förberetts under året. I september inleddes arbetet med införande av programmet genom information och utbildning på förvaltningens chefsforum och efter det startades det förvaltningsövergripande kvalitetsnätverket. Avdelningsvisa kvalitetsforum ska också startas upp för att bygga en systematik och horisontella dialoger och samarbeten utifrån programmet.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

Mål 3 - Hälsa och välbefinnande

- Kompetenshöjning för chefer i rehabilitering genom dialoggrupper
- Hälsosamtal vid tidiga signaler om eventuell ohälsa hos medarbetare
- Friskvårdssatsningar

Mål 5 - Jämställdhet

- Heltidsanställningar (Heltid som norm)
- Uppföljningar och analys av skillnader mellan kön avseende sjukfrånvaro
- Uppföljningar och analys av löneskillnader utifrån kön
- Strävan efter en jämn könsfördelning vid rekrytering
- Underlätta kombination av föräldraskap och arbetsliv

Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

- Pilotprojekt för att minska andelen timanställda inom äldreomsorgen
- Budget i balans
- Arbetsmiljöarbete i fokus i samtliga verksamheter

Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

- Införande av system för säker digital dialog inom äldreomsorg och socialtjänst
- Framtagande av effektivare arbetssätt och processer inom socialtjänsten
- Filmer för marknadsföring av service och tjänster inom äldreomsorgen

- Framtagen aktivitetsplan för kommunikation. Utveckling av webbtexter, informationsfilmer och sociala medier för marknadsföring av förskolor i egen regi.

Mål 10 - Minskad ojämlikhet

- Generellt arbete kring de olika diskrimineringsgrunderna vilket exempelvis kommer till uttryck vid chefsutbildningar, arbetsplatsträffar och i olika samverkansgrupper.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen har arbetat aktivt med jämställdhetsfrågor under många år vilket sannolikt har bidragit till ett delindex för jämställdhet (en del av indikatorn "Bra arbetsgivare") som ligger på 86, vilket är fem punkter över genomsnittet för staden. Viktiga frågor är "rätten till heltid", analyser av könsperspektiv vid tex sjukfrånvarouppföljning och att hela tiden arbeta för en jämn könsfördelning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	81	79	82	80	83	83	2022
Analys Förvaltningens AMI uppfyller inte årsmålet på 83 men har dock höjt sig en punkt till 81 jämfört föregående år trots pandemi vilket är mycket positivt. För kvinnor har resultatet ökat två punkter till 82, medan det för män ligger kvar på samma värde som förra året, 79.							
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	2,23 %			3,41 %	2 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys Årsmålet nås delvis men utfallet är en förbättring jämfört med föregående år. Förvaltningen har anlitat bemanningsföretag under perioder då det uppstått glapp mellan att medarbetare slutat och nya har börjat. Detta har varit nödvändigt i högre utsträckning än beräknat.							
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %	100 %	93 %	2022
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %			100 %	100 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2022
  Index Bra arbetsgivare	81			80	84	84	2022
Analys Förvaltningen har ökat med en indexpunkt till 81 och ligger därmed två indexpunkter högre jämfört med samtliga stadsdelsförvaltningar i år 2022. Den mest positiva förändringen mellan åren 2021 och 2022, gäller delindex "attraktiv arbetsgivare" med en ökning med två indexpunkter.							
  Sjukfrånvaro 	9 %	7,5 %	9,4 %	8,3 %	8,2 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
Analys Målet på högst 8,2 procents sjukfrånvaro kommer inte att uppfyllas under året. Arbetet med att få ner korttidssjukfrånvaron har försvårats då medarbetare uppmanas att stanna hemma vid minsta symptom då pandemin fortsatt råder om än							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>lågintensivt. Rehabiliteringsinsatser för de som varit sjukskrivna under lång tid har fortsatt under hela året, men kan ibland försvåras vid exempelvis chefsbyten.</p> <p>Sjukfrånvaron är något högre hos kvinnor än hos män inom förvaltningen, vilket speglar situationen i Stockholms stad i övrigt och i samhället i stort. Förvaltningen fortsätter att rikta särskild uppmärksamhet mot att minska sjukfrånvaron hos kvinnor, genom att de insatser som genomförs, exempelvis tidiga rehabiliteringsinsatser, hälsosamtal och det systematiska arbetsmiljöarbetet, även har ett könsperspektiv.</p>							
  	Sjukfrånvaro dag 1-14	3,6 %	3,4 %	3,6 %	3,2 %	3,1 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse VB 2022
<p>Analys</p> <p>Pandemin har bidragit till en ökad korttidsfrånvaro. Uppmaningen om att stanna hemma med minsta symptom kvarstår och sjukfrånvaron ökar därför. För flertalet av förvaltningens medarbetare är det inte möjligt att arbeta hemifrån vid lindriga symptom. De aktiviteter som planeras angående korttidsfrånvaron blir samtidigt haltande, även om förvaltningen arbetar aktivt med olika typer av förebyggande åtgärder.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens pilotprojekt för effektiva arbetssätt vid webbpublicering på hemsidor i syfte att säkerställa kvalitet och efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter samt effektivisera stadens kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna analysera stadsdelsnämndernas kompetensutvecklingsbehov och samordna kompetensutvecklingen för personal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 3.2.1. Chefer har hög kompetens och förståelse för sitt uppdrag

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Slutföra identifierade ledarutvecklingsinsatser med dialoggrupper, där alla chefer involveras.
- Löpande uppföljning av förvaltningens kompetensförsörjningsplan för 2022-2024 kopplat till området chefsförsörjning.
- Tillvarata de positiva effekter som nya arbetssätt i pandemins spår har bidragit till.

Förväntat resultat

- Chefer ska stärkas i sitt ledarskap och ha verktyg att leda i förändring.
- Organisationen präglas av nytänkande där alla medarbetare har förutsättningar att bidra aktivt till verksamheternas utveckling.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Ledarskapsinsatser för tiden efter pandemin, inklusive arbete med chefskriterier.	2022-01-01	2022-09-30	
✓	Slutföra insatser för ledarutveckling utifrån identifierade behov.	2022-01-01	2022-05-31	

Nämndmål: 3.2.2. I förvaltningen råder en god och hälsofrämjande arbetsmiljö med goda arbetsvillkor

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Rehabiliteringsutbildning genom dialoggrupper för chefer.
- En ökad användning av hälsosamtal, i syfte att sänka korttidssjukfrånvaron.
- Översyn av intranätet med fokus på att förbättra och förenkla HR's information i allmänhet och i synnerhet inom arbetsmiljö- och mångfaldsområdet.

Förväntat resultat

- Minskad sjukfrånvaro och tillfredsställande personalrörlighet.
- Verksamheterna har en god och hälsosam arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier.
- Verksamheterna arbetar förebyggande och stödande när medarbetare utsätts för hot och våld.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att två av tre förväntade resultat uppnås helt och att det tredje resultatet om minskad sjukfrånvaro uppnås delvis. Samtliga aktiviteter är genomförda och bedömningen är att arbetet för en god arbetsmiljö, goda arbetsvillkor och en minskad sjukfrånvaro har varit mycket bra under året. Målsättningarna för total sjukfrånvaro och korttidssjukfrånvaro har inte uppnåtts vilket bedöms bero på effekter av pandemin som trots det systematiska arbetet har varit svåra att förebygga. Förvaltningen fortsätter att prioritera arbetet för att sänka sjukfrånvaron under 2023.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Fortsätta arbetet med att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare enligt stadens handlingsplan.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Fortsätta arbetet med att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare enligt stadens handlingsplan.	2022-01-01	2022-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Följa upp hälsa och arbetsmiljö bland alla medarbetare som delvis arbetar hemifrån.	2022-01-01	2022-06-30	
✓	Förvaltningen utvecklar och implementerar rutiner i arbetet mot otillåten påverkan.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Planera för och utföra flera riktade utbildningar inom OSA.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Skapa forum för cheferna där kunskapsutbyte och stöd i rehabiliteringsfrågor kan ske.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Utveckla bra arbetsformer för att minska korttidssjukfrånvaron, med beaktande av pandemi och tiden därefter.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys				
Förvaltningen har arbetat aktivt med frågan i samtliga kärnverksamheter. Situationen efter pandemin som bland annat innebär att man ska stanna hemma vid minsta symptom har bidragit till en fortsatt hög sjukfrånvaro. Förvaltningen genomför ytterligare insatser under 2023 för att sänka sjukfrånvaron.				

Nämndmål: 3.2.3. Förvaltningen attraherar och behåller medarbetare med rätt kompetens

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Identifiera och genomföra insatser kopplat till aktivt medarbetarskap.
- Förtydliga och genomföra insatser i lönebildning.
- Utveckla former för ett välfungerade hybridarbetsätt efter pandemin.
- En väl genomförd introduktion för nyanställda.

Förväntat resultat

- Verksamheterna utvecklas genom medarbetarnas engagemang och nytänkande. Medarbetare trivs i sitt arbete och väljer att stanna kvar i förvaltningen.
- All rekrytering sker kompetensbaserat.
- En sammanhållen lönebildning bidrar till att nå verksamhetens mål och stärker förmågan att utveckla, behålla, attrahera och rekrytera önskvärd kompetens.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Använda erfarenheter från ledarskapsinsatserna för att utveckla medarbetarskapet, inklusive arbete med kärnvården och personalpolicy.	2022-08-01	2022-12-31	
✓	Att arbeta fram rutiner och arbetsätt som är anpassade efter pandemin och dess effekter.	2022-01-01	2022-06-30	
✓	Genomföra utbildning för alla chefer i kompetensbaserad rekrytering.	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Genomföra utbildning i rekryteringssystemet Varbi/Jobba i stan.	2022-01-01	2022-05-31	
! Genomföra utbildning i verksamhetsutvecklande lönesättning.	2022-05-01	2022-12-31	
Analys			
Förvaltningen har reviderat förvaltningens lönomodell och kommer att genomföra information/utbildning kring den nya modellen i samband 2023-års löneöversyn. Den insatsen ersätter delvis tidigare inplanerad aktivitet.			
✓ Utreda och analysera löneprocessens olika delar samt genomföra förbättringar av den befintliga modellen.	2022-01-01	2022-05-31	
Analys			
En ny reviderad lönomodell är nu framtagen och samverkad med fackliga representanter. Under hösten ska samtliga chefer ha presenterat den nya modellen på sina arbetsplatsträffar så att lönekriterier och den nya femgradiga skalan för utvärdering av prestation blir väl kända i organisationen. Den nya modellen kommer att användas vid 2023-års löneöversyn.			

Nämndmål: 3.2.4. Nämndens verksamheter är effektiva, innovativa och tillvaratar digitaliseringens möjligheter

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå det förväntade resultatet:

- Innovationer och digitala arbetssätt, systematiskt kvalitetsarbete, internkontroll och god planering och uppföljning leder till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheten. Utveckling av nya arbetssätt har som ambition att underlätta vardagen för invånarna och avlasta för förvaltningens medarbetare. Digitaliseringsprojekt bidrar till en effektivare verksamhet och är därigenom självfinansierande. Arbetet sker utifrån de fokusområden och grundläggande förhållningssätt för ökad kvalitet som lyfts i stadens nya kvalitetsprogram och som är särskilt viktiga att beakta i kvalitetsutvecklingen.
- Den integrerade ledningen och styrningen (ILS) och internkontrollen ska tydligare knytas samman med systematiskt kvalitetsarbete och innovation och med hjälp av digitala arbetssätt ska verksamheterna uppnå ökad effektivitet och nytta för målgrupperna.
- Säkerställa att lokalanvändningen är kostnadseffektiv och ändamålsenlig. Vid behov frigörs lokaler för annan användning, förhyrning eller avveckling.
- Säkerställa systematisk uppföljning av avtal genom internkontroll.

Förväntat resultat

- Chefer känner till och upplever att prioriteringar och ansvarsfördelning för förvaltningsövergripande kvalitetsarbete, verksamhetsutveckling och innovation är tydliga.
- Chefer upplever att de har förutsättningar att leda innovativ verksamhetsutveckling.
- Digitala lösningar eller förändringar i riktade pågående projekt gällande administrativa processer inom sociala avdelningen är införda eller genomförda.
- Lokalanvändningen är kostnadseffektiv och ändamålsenlig.
- Alla upphandlade entreprenadavtal följs upp.
- Avtalstroheten är god.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppfyllts helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda. Implementering av det nya kvalitetsprogrammet är påbörjat och förväntas ge förvaltningen ytterligare möjligheter till systematiskt kvalitetsarbete under kommande år.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Fortsätta stärka chefer och ledares förmåga att leda digital utveckling.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stödfunktioner etablerar nya avlastande arbetssätt.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utöka samverkan med fack- och stadsdelsförvaltningar för utveckling.	2022-01-01	2022-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse 2022	Bokslut 2021	Avvikelse 2021
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	2 626,2	2 550,6	75,6	2 425,4	98,5
Kostnader (+)	3 005,3	2 955,6	49,7	2 831,4	69,9
Intäkter (-)	-379,1	-405,0	25,9	-406,0	28,6
Avvikelse före resultatdispositioner			75,6		98,5
Resultatenheterna överskott från 2021 (+)			41,5		34,9
Resultatenheterna överskott till 2023 (-)			-49,8		-41,5
Avvikelse efter resultatdispositioner			67,3		91,9

Nämnden redovisar år 2022 ett överskott om 67,3 mnkr efter resultatdispositioner. Resultatenheterna har en ingående resultatfond om 41,5 mnkr från år 2021 och överför till år 2023 ett överskott om 49,8 mnkr. Detta innebär en ökad resultatfond med 8,3 mnkr till år 2023.

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2022 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar
Nämnd och administration	75,5	-1,8	73,7	72,2	72,2	1,5	-0,5
Individ- och familjeomsorg	280,1	-24,7	255,4	244,0	244,0	11,4	33,4

varav barn och ungdom	134,1	-1,8	132,3	127,2	127,2	5,1	-0,4
varav vuxen	68,4	-8,0	60,4	60,6	60,6	-0,2	2,0
varav socialpsykiatri	68,5	-8,1	60,4	57,0	57,0	3,4	3,4
varav nyanlända	6,8	-6,8	0,0	-2,2	-2,2	2,2	28,3
Stadsmiljöverksamhet	38,8	-0,9	37,9	41,7	41,7	-3,8	-0,1
avskrivningar	19,8	0,0	19,8	19,9	19,9	-0,1	0,0
internräntor	0,7	0,0	0,7	0,9	0,9	-0,2	-0,1
Förskoleverksamhet	475,3	-57,9	417,4	414,5	415,5	1,9	-3,7
Äldreomsorg	1 401,9	-226,4	1 175,5	1 132,1	1 133,7	41,8	40,8
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	530,2	-41,9	488,3	488,3	494,1	-5,8	3,3
Barn, kultur och fritid	38,2	-8,0	30,2	29,2	29,1	1,1	0,1
Arbetsmarknadsåtgärder	41,2	-15,3	25,9	25,4	25,4	0,5	0,7
Ekonomiskt bistånd	88,6	-2,2	86,4	82,4	82,4	4,0	3,0
varav handläggare	35,1	0,0	35,1	32,3	32,3	2,8	0,3
Övrig verksamhet	15,0	0,0	15,0	0,0	0,0	15,0	15,0
Totalt	3 005,3	-379,1	2 626,2	2 550,6	2 558,9	67,3	91,9

Nämnd- och förvaltningsadministration

Budget 2022			Bokslut 2022			Avvikelse bokslut 2022	Avvikelse prognos T2/2022
Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
75,5	-1,8	73,7	75,2	-3,0	72,2	1,5	2,0

Verksamhetsområdet nämnd- och förvaltningsadministration redovisar ett överskott om 1,5 mnkr till följd av vakanta tjänster.

Individ- och familjeomsorg

Budget 2022			Bokslut 2022			Avvikelse bokslut 2022	Avvikelse prognos T2/2022
Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
280,1	-24,7	255,4	272,9	-28,9	244,0	11,4	7,0

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg redovisar ett överskott om 11,4 mnkr.

Överskottet beror främst på minskade placerings- och personalkostnader. Flera verksamheter har haft minskade personalkostnader på grund av vakanta tjänster.

Förvaltningen har haft färre ungdomar placerade på Statens institutionsstyrelse (SIS) jämfört med 2021. Under 2022 var antalet månadspersoner med behov av insatsen i snitt 0,6 vilket är en minskning med 2,3 månadsplaceringar jämfört med föregående år. Däremot har kostnaden för tvångsvård för vuxna inom beroendevården ökat med 2,3 mnkr.

Inom socialpsykiatrin har behovet av stödboende och bostad med särskild service minskat.

Inom verksamhetsområdet nyanlända har kostnaderna för placeringar minskat. Förvaltningen har arbetat aktivt med att hitta mer kostnadseffektiva boendelösningar.

	Budget 2022			Bokslut 2022			Avvikelse bokslut 2022	Avvikelse prognos T2/2022
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
Individ och familj varav	280,1	-24,7	255,4	272,9	-28,9	244,0	11,4	7,0
-Barn och ungdom	134,1	-1,8	132,3	130,7	-3,5	127,2	5,1	2,0
-Vuxna	68,4	-8,0	60,4	70,3	-9,7	60,6	-0,2	1,7
- Socialpsykiatri	68,5	-8,1	60,4	65,1	-8,1	57,0	3,4	2,0
-Nyanlända	6,8	-6,8	0,0	5,5	-7,7	-2,2	2,2	1,3

Stadsmiljö

	Budget 2022			Bokslut 2022			Avvikelse bokslut 2022	Avvikelse prognos T2/2022
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
Stadsmiljöverk	59,3	-0,9	58,4	63,4	-0,9	62,5	-4,1	-2,0
Varav parkdrift	38,8	-0,9	37,9	42,6	-0,9	34,9	-3,8	0,0
Varav avskrivn/ intern ränta	20,5	0,0	20,5	20,8	0,0	20,5	-0,3	0,0

Verksamhetsområdet stadsmiljö redovisar ett underskott om 4,1 mnkr varav 0,3 mnkr hänförs till ökade kostnader för avskrivning och intern ränta.

Med anledning av förvaltningens ekonomiska överskott har stadsmiljöverksamheten haft möjlighet att göra extrasatsningar utöver verksamhetsområdets budget. Insatserna har främst utgjorts av underhåll av slitna ytor i stadsdelsområdets parkmiljöer. Därutöver har ökade kostnader uppstått till följd av det kraftiga snöovädret i november.

Förskola

	Budget 2022			Bokslut 2022			Avvikelse bokslut 2022	Avvikelse prognos T2/2022
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
	475,3	-57,9	417,4	475,1	-60,6	414,5	2,9	2,0
Resultatöverföring från 2021							32,9	32,9
Resultatöverföring till 2023							-33,9	-34,9
Netto efter resultatöverföring							1,9	0,0

Verksamhetsområdet förskola redovisar ett överskott om 2,9 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 1,9 mnkr efter resultatöverföring. Nettoöverskottet om 2,9 mnkr beror främst på högre intäkter i form av statsbidrag som tilldelades förskolorna under senare delen av året.

Överskottet förklaras även av att kostnaderna för lokalåtgärder och underhåll blev lägre jämfört med vad som hade budgeterats.

Förskolans resultatenheter redovisar ett överskott om 1,0 mnkr före resultatöverföring. Detta innebär att fonden ökar med motsvarande belopp till 33,9 mnkr. Resultatet för respektive förskoleområde redovisas under avsnittet ”Resultatenheter”.

Antal inskrivna barn exklusive kommunövergripande verksamhet (KÖV)

	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
1-3 år	1 272	1 266	-6	1 247
4-5 år	1 378	1 277	-101	1 365
Allmän förskola	0	1	+1	1
Familjedaghem	0	0	0	0
Totalt antal barn	2 650	2 543	-107	2 612

Det genomsnittliga antalet inskrivna barn under år 2022 uppgick till 2 543, vilket är färre jämfört med förvaltningens budgeterade genomsnittliga barnantal.

Jämfört med år 2021 har antalet inskrivna barn minskat med 69 barn, vilket motsvarar en minskning med 2,6 procent.

Äldreomsorg

	Budget 2022			Bokslut 2022			Avvikelse bokslut 2022	Avvikelse prognos T2/2022
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
	1 401,9	-226,4	1 175,5	1 373,6	-241,5	1 132,1	43,4	38,5
Resultatöverföring från 2021							2,1	2,1
Resultatöverföring till 2023							-3,7	-2,1
Netto efter resultatöverföring							41,8	36,5

Verksamhetsområdet äldreomsorg redovisar ett nettoöverskott om 43,4 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 41,8 mnkr efter resultatöverföring. Överskottet beror

främst på minskade kostnader för hemtjänstinsatser och för boende på servicehus. Överskottet för intäkterna beror på ökade stimulansmedel för till exempel god och nära vård.

Av utförarna inom hemtjänst redovisar Södertjänst en budget i balans och Hornstulls servicehus ett överskott om 1,4 mnkr.

Resultatenheten Södermalms vård- och omsorgsboenden redovisar ett överskott om 1,6 mnkr före resultatöverföring. Detta innebär att resultatenheten tar med sig 3,7 mnkr till år 2023 vilket redovisas under avsnittet ”Resultatenheter”.

Övriga utförare redovisar ett mindre överskott.

Insatser för äldre

	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse
Antal personer med hemtjänst i ordinärt boende/månad	2 125	2 042	-83
Antal personer med hemtjänst i servicehus/månad	115	99	-16
Antal personer Vård- och omsorgsboende	750	749	-1
Varav korttidsboende	18	22	4
Antal personer Dagverksamhet	180	173	-7

Antalet personer med hemtjänst i ordinärt boende är 83 personer lägre än budgeterat. Antalet personer med hemtjänst var i december 2 092. Antalet personer med hemtjänst i servicehus är 16 personer lägre än budgeterat.

Inom vård- och omsorgsboende är antalet boende i genomsnitt 1 färre jämfört med budgeterat antal. Antalet boende i december månad var 767.

Antal personer inom dagverksamheten är 7 personer lägre än budget.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

	Budget 2022			Bokslut 2022			Avvikelse bokslut 2022	Avvikelse prognos T2/2022
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
	530,2	-41,9	488,3	534,2	-45,9	488,3	0,0	5,0
Resultatöverföring från 2021							5,8	5,8
Resultatöverföring till 2023							-11,6	-10,8
Netto efter resultatöverföring							-5,8	0,0

Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning redovisar en

budget i balans före resultatöverföring och ett underskott om 5,8 mnkr efter resultatöverföring. Underskottet beror främst på ökade placeringskostnader under hösten inom boende, hemtjänst och daglig verksamhet, vilket även är förklaringen till försämringen jämfört med prognosen i tertialrapport 2.

Resultatenheten Utförarenheten FUNK redovisar ett överskott om 5,8 mnkr. Detta innebär att resultatenheten tar med sig 11,6 mnkr till år 2023 vilket redovisas under avsnittet ”Resultatenheter”.

Budgeten har justerats två gånger under året baserat på antalet personer med LSS-insatser, vilket under år 2022 innebar en ökad budgettram om 9,7 mnkr.

	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse bokslut 2022
Månadsinsatser hemtjänst ordinärt boende	165	170	5
Antal personer på SoL-boende/månad	10	10	0

Barn, kultur och fritid

	Budget 2022			Bokslut 2022			Avvikelse bokslut 2022	Avvikelse prognos T2/2022
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
	38,2	-8,0	30,2	36,0	-6,8	29,2	1,0	1,0
Resultatöverföring från 2021							0,8	0,8
Resultatöverföring till 2023							-0,6	-0,8
Netto efter resultatöverföring							1,2	1,0

Verksamhetsområdet barn, kultur och fritid redovisar ett överskott om 1,0 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 1,2 mnkr efter resultatöverföring. Avvikelsen beror på kompensation för att förstärka öppen fritidsverksamhet. Förstärkningen har rymts inom ordinarie verksamhet.

Resultatenheten Södermalms parklekar redovisar ett underskott om 0,2 mnkr före resultatöverföring. Detta innebär att fonden minskar med motsvarande belopp till 0,6 mnkr, vilket redovisas under avsnittet ”Resultatenheter”.

Arbetsmarknadsåtgärder

Budget 2022			Bokslut 2022			Avvikelse bokslut 2022	Avvikelse prognos T2/2022
Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
41,2	-15,3	25,9	40,4	-15,0	25,4	0,5	0,0

Verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett överskott om 0,5 mnkr. Överskottet beror bland annat på vakanta tjänster.

Ekonomiskt bistånd

Budget 2022			Bokslut 2022			Avvikelse bokslut 2022	Avvikelse prognos T2/2022
Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
88,6	-2,2	86,4	84,8	-2,4	82,4	4,0	0,0

Verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd redovisar ett överskott om 4,0 mnkr. Överskottet beror på att antalet hushåll har varit färre än budgeterat.

Antal bidragshushåll

Antal	Budget 2022	Snitt jan – nov
Bidragshushåll	460	437

Antal hushåll i genomsnitt för perioden januari till november var 437, vilket är 23 färre än den budgeterade nivån.

Övrig verksamhet

Budget 2022			Bokslut 2022			Avvikelse bokslut 2022	Avvikelse prognos T2/2022
Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
15,0	0,0	15,0	0,0	0,0	0,0	15,0	15,0

Under övrig verksamhet finns avsatta medel om 15,0 mnkr för oförutsedda kostnader. Verksamheten redovisar ett överskott om 15,0 mnkr.

Analys av resultaträkning

Mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse mot budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2022 jmf med bokslut 2021
Anslag för nämndens verksamhet, netto	2 626,2	2 550,6	76,6	2 425,4	-125,2
Intäkter	-379,1	-405,0	25,9	-406,0	1,0
Kostnader	3 005,3	2 955,6	49,7	2 831,4	-124,2

Totalt har förvaltningens intäkter minskat med 1,0 mnkr och kostnaderna ökat med 124,2 mnkr jämfört med år 2021. Sammantaget är det en nettokostnadsökning om 125,2 mnkr.

De största förändringarna på intäktssidan om 1,0 mnkr förklaras av:

- minskade intäkter från Migrationsverket
- ökad försäljning av platser inom vård- och omsorgsboende

Individ och familjeomsorgen har minskade bidragsintäkter till följd ändrade bokföringsregler gällande intäkter från Migrationsverket. Förvaltningen får inte längre flytta medel mellan åren vilket innebär att tidigare inkomna medel har bokförts som en större intäkt under år 2021.

Försäljningsintäkterna inom äldreomsorgen ökade under år 2022. Förklaringen härleds till prisökningar om 2,7 procent samt fler sålda platser till andra stadsdelar.

De största avvikelserna på kostnadssidan om 124,2 mnkr förklaras av:

- ökade personalkostnader till följd av lönerevision
- ökade fastighetskostnader till följd av indexuppräknings och omförhandlade lokalkontrakt
- ökade kostnader för hemtjänst till följd av fler personer

- ökade kostnader för vård- och omsorgsboende till följd av fler placeringar
- ökade kostnader för förbrukningsmateriel och livsmedel
- ökade kostnader för tillfälligt inhyrd personal

De ökade personalkostnaderna avser främst kostnadsökningar till följd av lönerevisionen. Förvaltningen har samtidigt haft minskade kostnader för sociala avgifter till följd av minskade avgifter för anställda upp till 23 år.

De ökade fastighetskostnaderna förklaras främst av indexuppräknings enligt avtal och omförhandlade lokalhyreskontrakt.

Entreprenadkostnaderna inom äldreomsorgen har ökat på grund av fler brukare inom hemtjänst och fler beviljade timmar per person. Vidare har äldreomsorgen haft ökade kostnader för fler platser inom vård- och omsorgsboenden.

Kostnader för förbrukningsmateriel har ökat i takt med inflationen och för att vi inte längre får tilldelade gratis skyddsmateriel från centralt lager. Kostnaderna för livsmedel har ökat med 13 procent dels på grund av inflationen men också för att andelen ekologisk mat har ökat.

På grund av personalbrist har fler verksamheter haft ökade kostnader för tillfälligt inhyrd personal, exempelvis sjuksköterskor, biträdande enhetschefer, socialsekreterare och biståndshandläggare.

Gräns för periodisering av kostnader och intäkter har i detta bokslut fastställts till 50 tkr. Fakturor med lägre belopp har hanterats om detta inte fördröjt bokslutsarbetet.

Jämförelse utfall nettokostnader årsbokslut 2022 och 2021

Mnkr, netto	2022-12-31	2021-12-31	Avvikelse
Nämnd och administration	72,2	71,6	0,6
Individ- och familjeomsorg	244,0	214,4	29,6
Stadsmiljöverksamhet	62,5	53,1	7,3
Förskoleverksamhet	414,5	423,7	-9,2
Äldreomsorg	1 132,2	1 063,6	68,6
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	488,3	463,9	24,4
Barn, kultur och fritid	29,1	26,8	2,3
Arbetsmarknadsåtgärder	25,4	25,2	0,2
Ekonomiskt bistånd	82,4	83,1	-0,7
Totalt	2 550,6	2 425,4	125,2

Södermalms stadsdelsförvaltning har i bokslutet år 2022 jämfört med föregående år ökade nettokostnader om 125,2 mnkr vilket motsvarar 5,2 procent.

Inom nämnd och administration beror ökningen om 0,6 mnkr på pris- och löneökningar.

Individ- och familjeomsorgen har ökade nettokostnader om 29,6 mnkr jämfört med år 2021. Ökningen förklaras främst av ökade intäkter år 2021 från Migrationsverket på grund av

ändrade redovisningsregler.

Förskoleverksamheten har minskade nettokostnader om 9,2 mnkr jämfört med år 2021. Minskningen förklaras främst av att det under året har varit färre barn inskrivna jämfört med år 2021. Verksamheten har därmed arbetat med att anpassa personal- och lokalkostnader till det lägre barnantalet.

Kostnadsökningen inom äldreomsorgen om 68,8 mnkr motsvarar 6,4 procent och förklaras främst av pris- och löneökningar och ökade kostnader för fler köpta platser inom vård- och omsorgsboenden.

Inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning har nettokostnaderna ökat med 24,4 mnkr jämfört med år 2021. Ökningen förklaras främst av pris- och löneökningar samt ökade kostnader för boende, hemtjänst och turbundna resor till daglig verksamhet.

Barn, kultur och fritid redovisar en nettokostnadsökning om 2,3 mnkr vilket främst beror på ökade kostnader för kollo.

Ekonomiskt bistånd har en nettokostnadsminskning om 0,7 mnkr vilket beror på minskade lönekostnader.

Utfall jämfört med prognoser under året

Mnkr	Prognos T1/2022	Prognos T2/2022	Bokslut 2022	Diff T2/2022 - Bokslut 2022
Anslag för nämndens verksamhet, netto	2 580,0	2 570,7	2 550,6	20,1
Intäkter	-362,8	-370,1	-405,0	34,9
Kostnader	2 942,8	2 940,8	2 955,6	-14,8

I förhållande till prognosen i tertialrapport 2 blev nettokostnaden i bokslutet 20,1 mnkr lägre vilket motsvarar 0,8 procent. Differensen är främst på intäktssidan och beror framförallt på ökade statliga stimulansmedel och ökad försäljning av platser.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2022	Resultatöverföring från 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Resultatöverföring till 2023 Överskott (+) Underskott (-)
Förskolor				
Område 1	81 034	-7 573	-255	7 828
Område 2	95 606	-8 114	-33	8 147
Område 3	91 669	-9 110	-56	9 166
Område 4	94 751	-8 074	-680	8 754
Parklekar				
Södermalms parklekar	10 509	-783	244	539

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2022	Resultatöverföring från 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Resultatöverföring till 2023 Överskott (+) Underskott (-)
Äldreomsorg		-		
Södermalms vård- och omsorgsboende	186 697	-2 072	-1 650	3 722
Stöd och service till personer med funktionshinder				
Utförarenhet FUNK	117 271	-5 752	-5 863	11 615
Summa resultatenheter	675 537	-41 478	-8 293	47 771

Under år 2022 har nämnden haft fyra förskoleområden, en fritidsenhet, en vård- och omsorgsboendeenhet och en utförarenhet funk där samtliga är resultatenheter. Vid bokslut 2022 har enheterna ökat sitt resultat med 8,3 mnkr. Sammantaget överförs ett överskott om 49,8 mnkr från år 2022 till år 2023.

Se bilaga 01 SDN12VB.

Investeringar

Mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse 2022	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2022
Parkinvesteringar	4,1	4,2	-0,1	0,2
Parkreinvesteringar	8,2	6,0	2,2	0,7
Nycklade medel Stadsmiljö	14,1	11,2	2,9	2,9
Klimatinvesteringar	9,0	6,1	2,9	2,9
Trygghetsinvesteringar	3,5	2,1	1,4	1,4
Övriga investeringsmedel	2,3	2,3	0,0	0,0
Maskiner & inventarier	3,1	3,5	-0,4	-0,4
Totalt investeringar	44,3	35,4	8,9	7,7

Parkinvesteringar inklusive reinvesteringar

Stadsdelsnämnden har för år 2022 tilldelats 10,2 mnkr av kommunfullmäktige för parkinvesteringar och reinvesteringar. Därutöver har nämnden erhållit begärd ombudgetering från år 2021 om 2,1 mnkr avseende parkinvesteringsprojektet i Sickla Park.

Tantolunden (3,5 mnkr)

Under året har ett samråd med allmänheten gällande framtaget program genomförts. Programmet har färdigställts och beslutats av stadsdelsnämnden i samband med nämndsammanträdet den 15 december 2022. Under hösten 2022 har ett arbete med att renovera parkens gångvägar och rännalar påbörjats. Den första etappen färdigställs under våren 2023.

En etappindelning har gjorts gällande vilka sträckor för rännalar och gångvägar som renoverades 2022. Indelningen har gjorts utifrån hur framkomligheten i parken påverkas under arbetet samt att kunna färdigställa hela delsträckor. Då etappindelningen inte helt överensstämmer med erhållen budget för året har samtliga medel inte förbrukats.

Mot bakgrund av ovannämnda begär ombudgetering om 0,7 mnkr för medel som inte har förbrukats 2022 till 2023.

Mariatorget (3,0 mnkr)

Under året har arbetet med att ta fram ett program inför kommande upprustning slutförts. Därutöver har projektering av planerade insatser påbörjats.

Under arbetets gång har utmaningar identifierats gällande hantering av dagvatten och skyfall på platsen som under hösten har utretts. Förvaltningen kan konstatera att projektet behöver brytas upp i etapper och utföras under fler år än vad som först var planerat.

Mot bakgrund av ovannämnda utredning har tidplanen för projektet flyttats fram med planerad anläggningsstart 2023 varför nämnden begär ombudgetering om 1,3 mnkr för medel som inte har förbrukats 2022 till 2023.

Haren (0,5 mnkr)

Under året har ett samråd hållits med allmänheten och ett program inför den kommande upprustningen färdigställts. Under året har även ett projekteringsarbete påbörjats.

Reinvesteringar (3,2 mnkr)

Under året har renoveringen av Skansbrotrappan färdigställts och den första och andra etappen gällande renoveringen av Adas trappor, vid Sachsgatan, färdigställts. Vidare har en asfaltsyta på gångstråket längs med Katarina Bangata renoverats.

Sickla Park (2,1 mnkr)

Under året har upprustningsprojektet i Sickla Park pågått. Den första etappen, innehållande en ny gungyta och bollspelsyta, färdigställdes under hösten. Arbetet med den andra etappen av upprustningsprojektet har även pågått vilken bland annat omfattat renovering av baksandsyta, ett nytt trädäck och att nya klätterställningar kommit på plats. Mindre kvarstående åtgärder kommer att färdigställas under början av 2023.

Investeringar med nycklade medel

Stadsdelsnämnden har tilldelats 14,1 mnkr för investeringar med nycklade medel. Medlen har bland annat använts till följande parkprojekt:

- Den nya kajparken på Reimersholme har färdigställts och öppnats upp för allmänheten.
- Kvarvarande renoveringsåtgärder i Solrosparken har genomförts och parken har öppnats upp för allmänheten.
- Upprustningen av området kring bangolfbanan vid Varvsbranten har avslutats och anläggningen har öppnats upp för allmänheten.
- En ny gungställning har tillförts lekplatsen vid amfiteatern på Långholmen.
- Lekplatsen i Bergsgruvan har fått ett nytt volträcke.
- Ett planeringsarbete inför en kommande upprustning av lekutrustningen i Junotäppan i

Gamla stan har genomförts.

- Garantiskötsel har utförts för nyanlagda planteringar. Åtgärden innebär förhöjd skötselnivå som behövs de första åren efter etablering.

Klimatinvesteringar

Stadsdelsnämnden har erhållit 9,0 mnkr för klimatinvesteringar. Medlen har använts till följande projekt:

- 10 stycken självkomprimerande skräpkorgar med solcellsdrift har placerats ut på Reimersholme och i Sjöstadsparken i Hammarby Sjöstad.
- Ett tiotal nya träd har planterats ut bland annat vid Katarina Bangata och Glasbruksgatan samt i Sandbacksparken som ersättning för träd som dött i exempelvis torka eller almsjuka. De nya träden bidrar till att binda koldioxid från atmosfären och dess växtbäddar till att omhänderta dagvatten i samband med kraftiga regn.
- Växtbäddar med biokol har anlagts vid lekplatsen i Sickla Park samt tillförts nyplanterade träd i stadsdelsområdets parker. Den planerade insatsen att förse trädgröpar i Hammarbyterrassen med biokol i Hammarby Sjöstad har inte kunnat genomföras då det framkommit att det inte är tekniskt möjligt med en renovering av befintliga växtbäddar. Anledningen till detta är att befintliga trädets rötter visat sig ligga mycket ytligt och att marken är hårt paketerad vilket gör att växtbäddarna inte kan vakuumschaktas som planerat.
- Utbyte av befintlig belysningsarmatur till energibesparande LED-armatur vid tre platser i stadsmiljön. Insatsen har påbörjats och kommer att slutrapporteras i samband med tertialrapport 1 2023.
- Utbyte av armaturer till LED i förskolorna Reimers, Sagan, Sachsgatan och Ragvald samt i fritidsgården/öppna förskolans lokaler på Duvnäsgränd.

Trygghetsinvesteringar

Stadsdelsnämnden har erhållit 3,5 mnkr för trygghetsskapande åtgärder.

- Trygghetsskapande åtgärder i Stora Blecktornsparken.
De planerade insatserna i parken är genomförda. Insatserna har bland annat omfattat ny och bättre belysning samt breddning av befintlig gångväg genom parken.
- Trygghetsskapande åtgärd längs med Tantolundsvägen upp till toppen i Tantolunden.
Åtgärden innebär ny belysning längs med aktuell sträcka. Åtgärden har påbörjats genom att material såsom belysningsarmatur köpts in. Monteringen av belysningen på plats kommer att ske under början av 2023.

Övriga investeringsmedel

- Medel för Stockholm vid vattnet (0,1 mnkr)
Stadsdelsnämnden har erhållit 0,1 mnkr för åtgärder som syftar till att öka vistelsevärden på platser vid vattnet exempelvis bryggor. Under året har en brygga på västra Reimersholme tillgängliggjorts.
- Investeringar i lekpark (2,2 mnkr)
Stadsdelsnämnden har erhållit 2,2 mnkr av sökta 3,0 mnkr för investeringsåtgärder i lekpark. Erhållna medel har använts till upprustningsprojektet av lekplatsen i Sickla

Park och omfattat ny lekutrustning såsom klätterställningar inklusive rutschkana, vippungor, balanslek samt en ny bollspelsyta.

Maskiner och inventarier

Budgeten för inventarier och maskiner uppgick till 3,1 mnkr. Förvaltningen har förbrukat 3,5 mnkr.

Ombudgeteringar

	Mnkr
Mariatorget	1,3
Tantolunden	0,7
Totalt ombudgeteringar	2,0

Mariatorget

Mot bakgrund av det som redovisas under avsnittet investeringar har samtliga medel inte kunnat förbrukas under året. Med anledning av detta begär nämnden ombudgetering om 1,3 mnkr.

Tantolunden

Mot bakgrund av det som redovisas under avsnittet investeringar har samtliga medel inte kunnat förbrukas under året. Med anledning av detta begär nämnden ombudgetering om 0,7 mnkr.

Analys av balansräkning

Tillgångar, mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Skulder och kommunkapital, mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Mark, byggnader & tekniska anläggningar	219,7	227,3	Kommunkapital	-96,1	-58,3
Kundfordringar	37,9	36,3	Diverse kortfristiga skulder	-0,3	-0,3
Varav osäkra fordringar	-2,0	-2,1	Leverantörs-skulder	-148,3	-202,1
Kortfristiga fordringar	4,8	3,3	Moms och särskilda punktskatter	0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	53,4	64,1	Övriga kortfristiga skulder	-0,2	-0,2
Likvida medel	0,5	0,5	Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter	-71,4	-70,6
Summa	316,3	331,5	Summa	316,3	-331,5

Tillgångar

Det bokförda värdet på förvaltningens anläggningstillgångar har ökat med netto 7,6 mnkr. Ökningen avser investeringar efter avdrag för avskrivningar. Värdet av investeringarna i parker har ökat med netto 10,6 mnkr och värdet för investeringar i inventarier har minskat med 3,0 mnkr.

Kundfordringar har minskat med 1,6 mnkr. Förändringen beror på att det i bokslut för år 2022 fanns större fakturor av engångskaraktär.

Kortfristiga fordringar har minskat med 1,5 mnkr. Förändringen beror på minskade fordringar på Migrationsverket avseende ersättning för ensamkommande barn och unga.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 10,7 mnkr netto. Förändringen beror på ökade förutbetalda kostnader för hyror 2023 med 7,6 mnkr och upplupna intäkter har ökat med 3,1 mnkr främst beroende på att fakturering till andra stadsdelar för perioden september till december har gjorts senare.

Skulder

Ökningen av leverantörsskulderna om 53,8 mnkr beror främst ökad kostnader för vård och omsorgsplatser under hösten, samt viss ökad eftersläpning i faktureringen från större leverantörer.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med netto 0,6 mnkr. Förändringen beror främst på minskade kostnader för timlöner.

Förvaltningens beviljade gräns för underförskottskassor är 0,7 mnkr.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Stadens inriktningsmål är uppdelat i huvudsak inom tre områden för att nå social-, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i Agenda 2030 i den ordinarie verksamheten genom att bland annat ta hänsyn till barns rättigheter, nationella minoriteters rättigheter samt öka tillgängligheten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning. Samverkan sker med relevanta nämnder i staden, civilsamhället, näringslivet och akademin.

Stadens inriktningsmål 1 - Mångsidig storstad för alla

Förvaltningens verksamheter bidrar på olika sätt till social och ekonomisk hållbarhet: Mål 1 ingen fattigdom, 2 ingen hunger, 3 god hälsa och välbefinnande, 4 god utbildning för alla, 5 jämställdhet, 8 anständiga arbetsvillkor och ekonomiskt tillväxt, 10 minska ojämlikhet, 16 fredliga och inkluderade samhällen.

Förvaltningen bidrar på olika sätt för social och ekonomisk hållbarhet exempelvis genom:

- det systematiska vräkningsförebyggande arbetet
- stärka det socialpreventiva arbetet för att förhindra att ungdomar dras in i kriminalitet
- platssamverkan och platsaktivering för att öka tryggheten och minska brottsligheten i

stadsdelsområdet

- utveckla arbetssätt för att öka barnens fysiska aktivitet både inom- och utomhus i förskolan
- arbetet med barns rättigheter i enlighet med barnkonventionen i socialtjänstens samtliga verksamheter
- insatser och stöd för personer med funktionsnedsättning för att öka deras möjligheter att vara delaktiga och självständiga i sin vardag
- förebyggande och hälsofrämjande insatser inom äldreomsorgen för ett friskare åldrande

Stadens inriktningsmål 2 - Hållbart växande och dynamisk

Förvaltningens verksamheter bidrar på olika sätt för att vara hållbart växande och dynamisk: Mål 6 rent vatten och sanitet för alla, 7 hållbar energi för alla, 11 hållbara städer och ortsamhällen, 13 bekämpa klimatförändringarna, 14 hav och marinnära resurser, 15 ekosystem och biologisk mångfald.

Förvaltningen bidrar på olika sätt för ekologisk hållbarhet exempelvis genom:

- hantering av matavfall
- skötsel av naturreservat
- ett systematiskt arbete för ökad biologisk mångfald
- att stadsdelsområdets parker bidrar till ekosystem

Stadens inriktningsmål 3 - Smart och innovativ storstad

Förvaltningens verksamheter bidrar på olika sätt för att vara smarta och innovativa: Mål 9 hållbar industri, innovationer och infrastruktur, 12 hållbar konsumtion och produktion och 17 genomförande och partnerskap.

Förvaltningen bidrar på olika sätt för ekonomisk hållbarhet exempelvis genom:

- en god prognossäkerhet som leder till budget i balans
- pilotprojekt för att minska andelen timanställda inom äldreomsorgen samt även liknande insatser inom utförare socialtjänst och förskola för att hitta lösningar för en god bemanning
- underlätta kombination av föräldraskap och arbetsliv för förvaltningens medarbetare

Jämställdhet

Arbetet med jämställdhetsintegrering pågår inom samtliga verksamheter och utgår från stadens program för ett jämställt Stockholm 2018-2022 samt mål 5 i Agenda 2030.

Vid analys av uppföljningar och statistik har könsaspekten lyfts i de fall det är möjligt för att synliggöra eventuella olikheter samt möjliggöra analys och förbättringsåtgärder. Förvaltningen ser ett behov av att vidare systematisera och följa upp arbetet med jämställdhetsintegrering.

När det gäller ett hållbart arbetsliv är det fortsatt särskilt utmanande att bidra till att utjämna

de strukturella könsskillnaderna av andel långtidsarbetslösa kvinnor och män med kort utbildning och särskilda behov. Därför är bland annat resultatet av förvaltningens insatser inom etablering för nyanlända särskilt betydelsefullt för att förebygga ojämlikhet.

Förvaltningen fortsätter införandet och användandet av metoden Mentors in Violence Prevention (MVP). MVP är en metod i skolans våldsförebyggande arbete för att förändra stereotypa könsnormer som kopplar samman maskulinitet och våld. Metoden ska också bidra till ökad jämställdhet. Förvaltningen stödjer grundskolans våldsförebyggande och trygghetsskapande arbete i stadsdelens skolor. Förvaltningen har fortsatt att utveckla arbetet med att förebygga att personer med funktionsnedsättning och äldre personer utsätts för våld i nära relationer.

Förskolan fortsätter att utveckla och sprida arbetet med våldsprevention. Syftet med det våldspreventiva arbetet är bland annat att ge medarbetare en fördjupad förståelse och kunskap kring vad som räknas som våld och till exempel kunna hjälpa barnen att hitta alternativ till lekar med våldsinslag.

Verksamheterna värnar om flickors och pojkars rättigheter och arbete med detta ska bidra till att alla barn har möjlighet att lyckas i förskolan oavsett bakgrund. Verksamheterna har planer med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling som återspeglar arbetet med att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Verksamheterna har arbetat normmedvetet genom att exempelvis se över material, bilder och böcker ur ett normmedvetet perspektiv.

I samband med förvaltningens aktiviteter inom äldreomsorgen som kopplas till stadens satsning Matlyftet har exempelvis mat- och måltidsupplevelser erbjudits gratis eller till kraftigt reducerade priser för att möjliggöra för alla att delta oavsett inkomst. Detta ser förvaltningen som särskilt viktigt ur ett jämställdhetsperspektiv då de flesta deltagarna är kvinnor och flertalet kvinnor har en lägre inkomst än män.

Inom stadsmiljöområdet har parkupprustningar genomförts utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Analys har gjorts av hur parkerna används bland annat utifrån kön. I Parkplan Södermalm anges att aktuell forskning visar att det generellt är en större andel pojkar än flickor som använder offentliga lekplatser från cirka sju års ålder och uppåt. Ett viktigt arbete är att verka för minskade skillnader mellan hur pojkar och flickor använder lekplatser och ytor för spontanidrott. I parkupprustningsprojekt som genomförts under året har denna aspekt omhändertagits, exempelvis i arbetet med upprustningen av Norra Bysistäppan (Harens lekplats).

Barns rättigheter

Verksamheterna arbetar för barns rättigheter i enlighet med Program för barnets rättigheter och inflytande 2018–2022. Prövningar av barnets bästa/barnkonsekvensanalyser görs i flera av förvaltningens verksamheter för att beslut och åtgärder ska följa barnkonventionen.

Barn och unga har gjorts delaktiga under processens gång och fått information om socialtjänstens uppdrag, varför de är aktuella för utredning och uppmanats att på olika sätt ge sin syn på saken. Under året har metoder och arbetssätt fortsatt utvecklas för att göra barn och

föräldrar delaktiga i utredningar för att barnen ska komma till tals. Resultatet visar att ju äldre barn är desto mer delaktiga görs de.

Förskolorna har tagit fram en gemensam vision att arbeta utifrån, syftet är att lyfta barnens perspektiv, främja barns delaktighet samt nå en likvärdig förskola med kvalitet, "Framtiden är barnens och vi utvecklar den tillsammans". I förvaltningen finns ett nätverk för barns rättigheter där förskoleavdelningen och sociala avdelningen ingår. Nätverket bidrar till att barns rättigheter och barnrättsperspektiv synliggörs inom förvaltningens olika verksamheter och verksamhetsområden.

I samband med barnkonventionens dag arrangerade Södermalms kommunala förskolor en ljusinstallation i Björns trädgård. Syftet var att synliggöra barnens röster i samhället och att uppmärksamma barnkonventionen.

När föräldrar ansöker om ekonomiskt bistånd vägs barnets perspektiv och barnets behov in i bedömningen. Barnkonsekvensanalys genomförs för att uppmärksamma konsekvenserna som olika beslut kan medföra för barnet, särskilt i beslut som rör hyresskulder, elskulder och vandrarhemskostnader. För att säkerställa en likställighet över staden har medarbetare från enheten för ekonomiskt bistånd deltagit i stadens fokusgrupper för användningen av barnperspektivet inom ekonomiskt bistånd.

Vid upprustning av parker och lekplatser har förvaltningen beaktat barns behov i olika åldrar gällande val av lekutrustning och utformning av parkytor.

Nationella minoriteters rättigheter

Förvaltningens arbete utgår ifrån stadens riktlinjer om nationella minoriteters rättigheter och stadens strategi för romsk inkludering 2018-2022.

I stadsdelsområdet finns en finsk förskola i kommunal regi. Det är 22 barn som står i kö till förskolan, varav 13 barn från Stockholms stad och 9 barn som är folkbokförda i andra kommuner. Inga barn står i kö till förskola på samiska eller meänkieli.

Kommunstyrelsen har gett i uppdrag åt Södermalms stadsdelsnämnd att pröva former för förskola på samiska och meänkieli med planerad start under våren 2023. Projektets syfte är att bidra till och stödja barns språk- och identitetsutveckling i samiska och meänkieli. Vidare ska barnen stärkas i sin kulturella identitet inom de nationella minoritetsspråken samiska och meänkieli. Projektet genomförs i samarbete med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och Södermalms stadsdelsnämnd samt i samråd med representanter för de nationella minoriteterna samer och tornedalingar. Projektet pågår fram till och med 31 augusti 2024.

Förvaltningens dagverksamheter och träffpunkter har under året uppmärksammat de nationella minoriteternas högtider med aktiviteter, mat och musik. I samband med tornedalingarnas dag visades filmen "Min tornedalska historia" på en av förvaltningens öppna träffpunkter. Efteråt fanns möjlighet till gemensam fika och samtal kring filmen. På dagverksamheterna i egen regi uppmärksammades dagen genom samtal och en verksamhet bakade en kukkolalimpa. Nytorgstträffen har i samarbete med Sameföreningen regelbundet anordnat samiskt café. Dagverksamheterna har under hösten även haft musikunderhållning på

finlandssvenska och högläsning på samiska.

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Södermalms stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2022 varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att en väsentlighets- och riskanalys (VoR) har tagits fram som identifierar oönskade händelser i verksamheten. Förvaltningen har arbetat aktivt för att förebygga risker och åtgärda oönskade händelser under året. Detta framgår av verksamheternas operativa arbete, genomförda granskningar av externa aktörer och uppföljning av den interna kontrollen ILS-webben.

Utifrån VoR har en internkontrollplan (IKP) med kontrollaktiviteter upprättats och uppföljning med analys av kontrollaktiviteter har genomförts. Vid identifierade avvikelser har dessa hanterats. Vidare grundar sig bedömningen på att arbetet med den interna kontrollen är integrerat i organisation, system och i det löpande arbetet. Bland annat genomförs uppföljningar av verksamhet i egen och enskild regi samt avtalsuppföljningar. Ekonomisk uppföljning genomförs löpande och handlingsplaner tas fram vid befarat underskott.

Stadsrevisionens revisionsgranskning 2021 som återkopplades i mars 2022 bedömer att Södermalms stadsdelsnämnds interna kontroll delvis har varit tillräcklig. Årets bedömning grundar sig i resultatet av genomförda granskningar samt att nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder avseende tidigare lämnade rekommendationer. Rekommendationerna som revisionen lämnade har tagits tillvara och/eller åtgärdats i förvaltningens arbete under året. Revisionen bedömer att Södermalms stadsdelsnämnd i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare bedömer revisionen att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att nämndens interna kontroll varit delvis tillräcklig.

Vid förvaltningens höstmöte med revisionen var den sammanfattande bedömningen att nämndens intäktprocess, inköpsprocess och attesthantering hade tillräcklig intern kontroll. Processen kring hemvårdsbidrag bedömdes ha delvis tillräcklig intern kontroll. Vidare bedömdes nämndens delårsbeslut vara upprättat i enlighet med lagens krav och god redovisningssed.

Nämnden har lyft sex processer i IKP 2022.

- Förebygga otillåten påverkan
- Situationell och/eller social prevention
- Lex Sarah-processen
- Säkerställa att den enskilde får god vård och omsorg
- Förebygga fusk och oegentligheter i välfärden
- Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Förvaltningen har följt upp VoR och IKP vid T1, T2 och VB. Uppföljningen visar att

förvaltningen arbetat mycket aktivt med att förebygga otillåten påverkan, med lex Sarah-processen och systematiskt informationssäkerhetsarbete. Förvaltningen har också arbetat aktivt med de tre övriga processerna och hela arbetet redovisas i uppföljning av internkontroll samt VoR, se bilaga 02. Nedan följer ett urval av förvaltningens internkontroll.

Förebygga otillåten påverkan

För att förebygga otillåten påverkan har förvaltningen bland annat arbetat genom Stockholms stads handlingsplan för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare. Arbetet inom handlingsplanen organiserades med en styrgrupp bestående av chefer och avdelningens utvecklingsenhet samt med fokusgrupper där representanter för respektive arbetsgrupp, inklusive lokala skyddsombud och huvudskyddsombud ingick. Kunskapsunderlag om otillåten påverkan, utbildning om otillåten påverkan och ett diskussionsunderlag har använts för alla medarbetare på sociala avdelningen. Vidare har förvaltningen utvecklat och systematiserat arbetet mot otillåten påverkan på övergripande nivå, bland annat genom att ha utvecklat intranätssidan om arbetsmiljö med ett avsnitt kring otillåten påverkan. Sedan tidigare ingår frågan om otillåten påverkan i nämndens systematiska arbetsmiljöarbete (SAM). Otillåten påverkan riskbedöms och åtgärder planeras och följs upp i nämndens och avdelningarnas VoR samt i IKP. I det arbetet ska medarbetarna vara delaktiga. Medarbetarna får även kontinuerlig information om otillåten påverkan och att sådan påverkan ska rapporteras i incidentrapporteringssystemet IA. Otillåten påverkan är också ett prioriterat område i den lokala samverkansöverenskommelsen mellan stadsdelsförvaltningen, skolan och lokalpolisområde Södermalm.

Lex Sarah-processen

Förvaltningen har under året kvalitetssäkrat lex Sarah-processen kring utredning, uppföljning, utbildning och utveckling. Nämndens lex Sarah-arbete redovisas i verksamhetsberättelsens bilaga 08.

Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Förvaltningen har under året inventerat informationsmängder, initierat klassningar och utbildat kring informationssäkerhet samt genomfört säkerhetsklassning av olika system. Vidare har ytterligare system och informationsmängder kartlagts för att säkerställa att klassningar genomförs.

Övrigt

Revisorerna för Södermalms stadsdelsnämnd identifierade det systematiska brandskyddsarbetet på sociala avdelningens utförarverksamheter som ett utvecklingsområde i rapporten för 2021. Utförarverksamheten har under perioden arbetat med att säkerställa att medarbetarna har tillräcklig kunskap om brukarnas reaktion vid en brandsituation. Verksamheterna har också arbetat systematiskt för att säkerställa ut- och inrymningsrutiner, med att genomföra brandövningar samt att kontrollera larmcentral. Vidare har spisvakter köpts in till samtliga boenden.

Systematiskt kvalitetsarbete

Södermalms stadsdelsförvaltning har ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete som under året växlat över till att utgå från stadens kvalitetsprogram.

Utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet och arbetet med internkontroll

För att förverkliga Stockholms stads kvalitetsprogram med utveckling genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering har förvaltningen skapat ett kvalitetsnätverk under året. Kvalitetsnätverk arbetar strategiskt och operativt med förvaltningsövergripande kvalitetsfrågor. Kvalitetsnätverket har medlemmar från samtliga avdelningar på förvaltningen och verkar för öppenhet och lärande mellan förvaltningens avdelningar. Fokusområden är att:

- Implementera kvalitetsprogrammets förhållningssätt på förvaltningen.
- Utveckla ett förvaltningsövergripande kvalitetsledningssystem.
- Utbyta erfarenheter kring digitalisering och innovation.

Intern kontroll är en viktig del av det systematiska kvalitetsarbetet och under året har arbetet utvärderats. Därefter har system för intern kontroll 2023 delvis utvecklats. Under 2022 har arbetet med VoR och internkontroll skett utökad på fler nivåer i ILS-webb. Under 2023 kommer arbetet fortsätta så att alla enheter använder det digitala verksamhetsstödet. Förvaltningen har också vidareutvecklat styrningen av gemensamma processer och ansvaret för dessa i ILS-webben. Under 2022 har enheterna fortsatt lyfta fram och följt upp sina risker i de resultatdialoger som genomförs två gånger per år. Detta innebär att arbetet med risker förankras tydligare i hela organisationen och goda exempel sprids.

Samverkan

Förvaltningens interna och extern samverkan har starkt bidragit till systematisk kvalitetsutveckling och en ökad innovationskapacitet. Dialog och samverkan med olika aktörer har resulterat i ett ömsesidigt lärande och bättre förutsättningar för att utveckla hållbara arbetssätt och metoder. Exempel på intern samverkan är lex Sarah-teamet och kvalitetsnätverket.

Förvaltningen samverkar med olika lärosäten för att möta studenters behov av verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Genom att ta emot VFU-studenter får förvaltningen tillgång till det senaste inom forskning och utveckling samtidigt som blivande socionomer får en inblick i sitt kommande yrkesliv. Att bidra i utbildningen är även viktigt för framtida kompetensförsörjning och därmed långsiktigt säkra kvaliteten i handläggning och utförande av insatser.

Förvaltningen har fört samman och samverkat med lokala aktörer från näringslivet vilket lett till åtgärder och aktiviteter för ökad trygghet, säkerhet och trivsel. Genom Söderandan, det lokala brottsförebyggande rådet, finns en strukturerad samverkan mellan förvaltningen och företag, företagareföreningar och polis i syfte att bland annat förebygga brott inom handeln.

Innovation och digitalisering

Under året har förvaltningen deltagit i stadsledningskontorets arbete med att etablera en tjänst för Säkra digitala möten. Tjänsten ska möta behovet av att kunna identifiera personer vid möten där man eventuellt avhandlar frågor eller ärenden som lyder under sekretess. Tjänsten är tänkt att användas inom stadens samtliga verksamheter men behovet finns främst inom socialtjänsten och äldreomsorgen.

Innovation och digitalisering är viktiga delar i kvalitetsprogrammet, och ett arbete för att säkerställa det har påbörjats. Förvaltningens sammanställning över innovationsinsatser visar

på en stor bredd i arbetet. Nedan ett axplock:

- Barnhälsomöten
- Digitala lås till läkemedelsskåp
- Digitala plattformen Verktyget
- Digital signering
- Samsjuklighetshandläggare
- Utvecklade hanteringsanvisningar
- Äldrelots

Informationssäkerhetsarbete

Arbetet med att informationssäkerhetsklassa förvaltningens system har pågått under året och fortsätter 2023. Styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen och systematiskt inventera personuppgiftsbehandlings har fortsatt utvecklas under 2022 och flera kompetenshöjande tillfällen har genomförts.

Hantering av synpunkter och klagomål

För att kunna rätta till fel och brister och utveckla och förbättra verksamheten har förvaltningen rutiner för att ta hand de synpunkter som invånarna har. Utöver att lämna sina synpunkter direkt till förvaltningens medarbetare kan synpunkterna lämnas via brev, e-post eller via e-tjänsten Tyck Till. Under året har det 272 ärenden rörande synpunkter och klagomål diarieförts i nämnden varav vissa är samlingsärenden. Nedan framgår hur respektive kärnverksamhet arbetat med synpunkter och klagomål.

Individ- och familjeomsorg

Under året har det inkommit 23 synpunkter och klagomål. I huvudsak handlar klagomålen om att personerna är missnöjda med handläggning, bemötande och de insatser som beviljats. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där det varit aktuellt.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Under året har det inkommit 71 synpunkter och klagomål varav 17 stycken är beröm. Klagomålen är väldigt blandade och gäller både cigarettrök, försvunna saker som vaccination. Beröm gavs bland annat till utförande insatser och fältassistenternas aktiviteter. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där det varit aktuellt.

Övriga sociala avdelningen

Under året har det inkommit tre synpunkter och klagomål av generell art varav ett är beröm. Klagomålen gällde åldersdiskriminering och uppföljning av medborgarförslag. Beröm gavs för gott bemötande på Virkesvägen 3. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där det varit aktuellt.

Stadsmiljö

Under året har det kommit in 1 578 klagomål, frågor, beröm och idéer via synpunktsportalen. Av dessa är 1 277 klagomål och frågor, 64 beröm och 237 idéer. Berömmen gäller främst parkunderhåll på bland annat Långholmen och i Vitbergsparken. Klagomålen berör upplevda brister i främst parkunderhåll, otrygghet och boplatser samt kring hundrastgårdarna. De

rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där det varit aktuellt.

Utöver inkomna ärenden i synpunktsportalen har dessutom 3 480 felanmälningar inkommit till Trafik Stockholm som rör parkmark inom Södermalms stadsdelsområde. Totalt har därmed 5 058 ärenden som berör stadsdelsområdets parkmark hanterats under året. Det totala antalet ärenden för samma för 2021 var 4 841 ärenden. Det innebär en ökning med drygt fyra procent för 2022 jämfört med året innan. Antalet inkomna ärenden under de senaste tre åren har varit ungefär lika.

Förskola, kollo och parklek

Under året har det kommit in fjorton ärenden, sex synpunkter och åtta klagomål, varav fyra klagomål berört kolloverksamheten och två synpunkter, fyra klagomål och två synpunkter berört förskolan samt två synpunkter berört kulturområdet. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där det varit aktuellt.

Äldreomsorg

Under året har det kommit in 49 klagomål och två beröm. Klagomålen berör genomförande av insatser, bemötande och kommunikation/information. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där det varit aktuellt.

Avvikelse, missförhållanden och incidenter

Lex Sarah

Förvaltningen ska rapportera, utreda och eventuellt anmäla enligt lex Sarah om ett missförhållande eller en risk för missförhållanden inträffat i socialtjänst- eller LSS-verksamhet. Under 2022 har 49 lex Sarah-rapporter kommit in från förvaltningens egna verksamheter. Av dessa rapporterades sex stycken vidare till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Vidare har externa utförare skickat information om 13 lex Sarah-rapporter. Förvaltningens arbete med lex Sarah redovisas utförligt i bilaga 08.

Lex Maria

Förvaltningen ska rapportera, utreda och eventuellt anmäla enligt lex Maria då en händelse inträffat där en patient drabbats av, eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller allvarlig sjukdom enligt patientsäkerhetslagen (2010:659). Förvaltningen har inte hanterat någon lex Maria under året.

Övriga incidenter och avvikelser

Incidentrapportering avser händelser som kan orsaka eller har orsakat skada på människa, miljö eller egendom. Antal rapporterade händelser under året är 950 stycken, vilket är 102 stycken fler än under 2021. Statistiken visar att det framförallt är riskobservationer, tillbud och olycksfall som rapporterats i högre utsträckning i jämförelse med föregående år. Det ökade antalet inrapporterade händelser generellt kan antas bero på att medvetandegrad och rutiner för inrapportering har förbättrats till följd av genomförda utbildningsinsatser.

Informationssäkerhetsavvikelser och personuppgiftsincidenter

Antalet rapporterade informationssäkerhetsincidenter har varit 62 stycken vilket är en ökning jämfört med föregående år. Bedömningen är att de utbildningsinsatser som genomförts har ökat kunskapen om vikten av att rapportera informationssäkerhetsincidenter. 31 av dessa

avser rena informationssäkerhetsavvikelser såsom spam- och bluffmail (konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet) men även att sms/mail inte går iväg utanför förvaltningskontoret från arbetstelefoner (tillgänglighet). Övriga 31 är personuppgiftsincidenter varav 21 har rapporterats till Integritetsskyddsmyndighetens (IMY) och tio har inte ansetts behövs rapporterats. Registrerade har blivit informerade om nio av incidenterna. Att antalet inrapporterade incidenter har fortsatt att öka under 2022 beror med stor sannolikhet på att förståelsen för vad en personuppgiftsincident är och hur den ska hanteras har ökat, vilket kan ses som positivt. Skulle ökningen fortsätta kommande år kan det finnas anledning för avdelningarna att i samråd med dataskyddsombudet (DSO) titta på vad det kan bero på.

Att incidenter som inte kommit till DSO:s kännedom fortfarande, om än inte i någon hög grad, upptäcks i till exempel polisanmälningar och IA- och lex Sarah-rapporter tyder dock att det fortfarande finns kunskapsbrister om hur och när personuppgiftsincidenter ska rapporteras. Som synes är antalet incidenter där verksamheten har angett att man informerat eller avser informera de enskilda relativt lågt i förhållande till det antal incidenter som ansetts vara så pass allvarliga att de behövs rapporterats till IMY. DSO informerar alltid vid incident om att utgångspunkten ska vara transparens. Verksamheterna kan dock göra bedömningen att deras klienter av olika anledningar skulle lida större men av informationen än av incidenten som sådan eller inte ha förmåga att ta till sig informationen. I ett par fall har den enskilda redan varit medveten om incidenten.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2023-02-13